

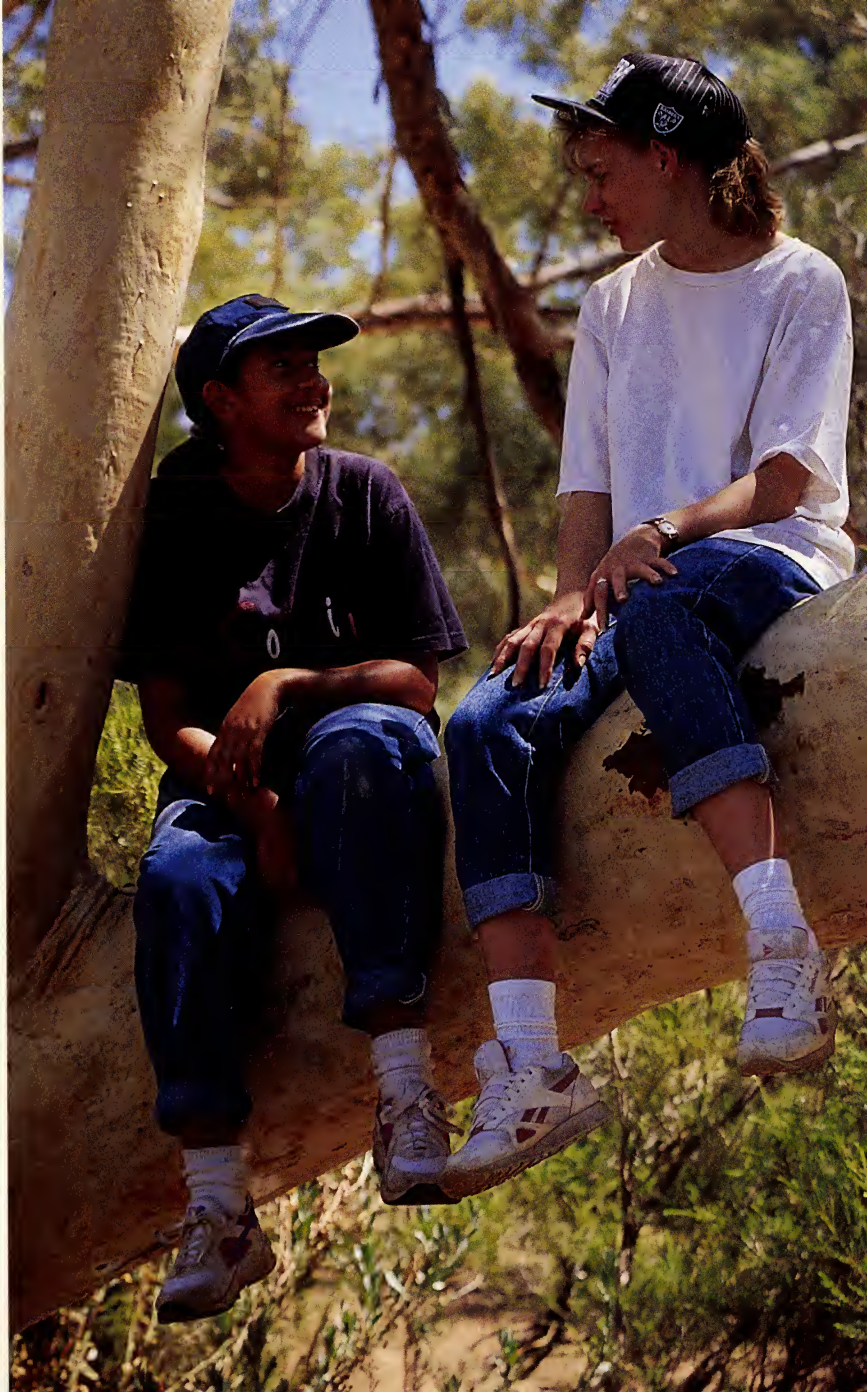
DE STER

96 E JAARGANG

NUMMER 3

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1996

DE STER

MAART 1996

Op de omslag:

Alice Springs, een stadje in de bush-bush van Australië, is de woonplaats van een groepje actieve HLD-tieners. Vooromslag: Yasmin Webster (l) en Lavinia Archibald, uit de gemeente Alice Springs, ziten samen in een gomboom. Achteromslag, boven: De vrolijke jongevrouwen van de gemeente vinden blijdschap in het evangelie. Ze sluiten makkelijk vriendschap met elke nieuwkomer. Onder: Voor Steven Yeckley (l) en Ivan Munn is de bush-bush een grote schat die je met een vriend wilt ontdekken. Zie 'Alice Springs', blz. 10. (Omslagfoto's: Richard M. Romney.)

ARTIKELLEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
GELUK – DE UNIVERSELE ZOEKTOCHT	
PRESIDENT THOMAS S. MONSON	2
AANTREKKING TOT HETZELFDE GESLACHT	
OUDERLING DALLIN H. OAKS	14
TERUGDENKEN AAN ZONNESCHIJN WADE J. HATCH	26
BROEDER ANDELIN EN DE WIP ROBERT SHAWGO	28
ZUSTERS IN HONGARIJE: LIEFDEVOL DIENSTBETOON	
MARVIN K. GARDNER	34
DE DUISTERNIS EN DE MAAN FRANK OUTCELT	44
DE LIEFDE VAN MIJN ZUSTERS JAN T. MOLLOY	46

VOOR DE JONGEREN

GOD KENT MIJ KAZUKO TAMAKI	9
ALICE SPRINGS RICHARD M. ROMNEY	10
BLIND – EN TOCH ZIEN LAURIE W. THORNTON	32
DE KRACHT VAN MUZIEK	
TAMARA LEATHAM BAILY EN CHRISTIE GILES	40
ZOVEEL HOU IK VAN JE LADAWN RISENMAY	42

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
'ZOALES IK BEN'	31

DE KINDERSTER

VRIENDSCHAP SLUITEN	
RACHEL TAN UIT SINGAPORE MILES T. TUASON	2
HET PRIESTERSCHAP OUDERLING CHARLES DIDIER	4
VERHAAL	
HET SPOOK VAN DE FAMILIE SMIT VICKIE SCHILLEN	6
NEPHI KRIJGT DE PLATEN IN ZIJN BEZIT	9
PARTICIPATIEPERIODE	
CHRISTUS' WOORDEN KAREN ASHTON	10
VEEL PLEZIER!	12
LIED	
ZOEK DE HEER JOAN BUSHMAN DOXEY	13
GEVAAR OP DE SNAKE RIVER KELLI EINFELDT	14

DE STER

Maart 1996 96e jaargang Nummer 3

Officiële Nederlandsestalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Erste Presidium:

Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
James E. Faust

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editor: Jack H Gossling

Adviseurs: Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighoton
Directeur planning en redactie: Brian K. Kelly
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur: De Kinderster: DeAnne Walker
Revisor: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M.M. Kawasaki
Art-director: Scott D Van Kampen
Vormgeving: Sharni Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6040260
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie

Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6053804

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1996 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Spaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, Jslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE-STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 18.00 a year. USD 1.50 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA.

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Verschijnt twaalf maal per jaar

96983 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

GESCHENKABONNEMENTEN

Vanaf de tijd dat ik me, ongeveer twaalf jaar geleden, heb laten dopen, ben ik op de *Valkeus* (Fins) geabonneerd. Ik ben heel dankbaar voor dat schitterende tijdschrift. Mijn leven wordt erdoor gevuld met spiritualiteit en vreugde over het evangelie. Ik vind het fijn om anderen deelgenoot te maken van mijn getuigenis van de goddelijke oorsprong van de kerk, en de *Valkeus* is voor mij een middel om zendingswerk te doen. Ik doe mijn vrienden een abonnement cadeau en mijn eigen exemplaar laat ik lezen aan iedereen die er belangstelling voor toont.

Irene Kangas

Wijk Palm Beach

Ring Pompani Beach (Florida)

niet besluiten om zich te laten dopen. Zij voelde de geest van liefde en zorg die tot uitdrukking kwam in het artikel 'Ik wist dat ze vandaag zou komen' (augustus 1994), en liet zich dopen.

Mijn collega en ik begonnen een jonge vrouw te onderwijzen die de lessen al eerder gevolgd had, maar nog steeds niet zeker wist dat de kerk waar was. Ik vroeg haar de artikelen 'Bij gebrek aan een wonder' (februari 1994) en 'Ik verwachtte een wonder' (oktober 1993) te lezen, die over bekering gingen. Zij heeft zich later laten dopen.

Ik ben dankbaar voor een tijdschrift dat zo'n belangrijk hulpmiddel voor ons is.

José Ricardo B. de Madeiros

Gemeente Divinópolis

Ring Contagem (Brazilië)

GOEDE VOORBEELDEN

Ik kom van de Filippijnen en ik woon in Singapore, en vanwege mijn werk kan ik niet altijd naar de kerk. Ik lees de *Liahona* (Engels) graag. Ik put er veel kracht uit en ontleen er veel geestelijke steun aan. Ik raak ontroerd bij het lezen over mijn broeders en zusters in andere delen van de wereld die een voorbeeld zijn in het naleven van het evangelie.

Erlinda L. Rojas

Singapore

ARTIKELEN DIE MIJ RAKEN

Ik ben dankbaar voor de steun die de *Liahona* (Engels) voor mij geweest is in de zes jaar van mijn lidmaatschap van de kerk. De artikelen raken mij en versterken mijn getuigenis.

Aloha Clarito

Gemeente Tacuaron

District Marbel (Filippijnen)

NOOT VAN DE REDACTIE

Wij ontvangen graag uw brieven, artikelen en verhalen. De taal is geen beletsel. Geef uw volledige naam, adres, alsmede de naam van uw wijk en ring (of gemeente en district). Ons adres is: International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

ZENDINGSTIJDSCRIFT

Als zending gebruik ik de artikelen uit *A Liahona* (Spaans) als bijzonder lesmateriaal ter ondersteuning van de zendinglessen. Om een voorbeeld te noemen: een dame volgde de zendinglessen wel, maar kon

Geluk – de universele zoektocht

President Thomas S. Monson

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

We willen allemaal gelukkig zijn. De profeet Joseph Smith heeft dit streven bondig verwoord: 'Vreugde is het doel en oogmerk van ons bestaan, en zal uiteindelijk ons deel worden, als wij het pad volgen dat erheen leidt. Dit pad is het pad van deugd, oprechtheid, getrouwheid, heiligheid en het onderhouden van al Gods geboden.'¹ We doen er goed aan deze genoemde paden eens van dichtbij te bekijken, zodat we er met vaste schreden op kunnen lopen en door onze getrouwheid de beloofde beloning mogen ontvangen.

Ten eerste, het pad van deugd. Deugd kan als volgt worden omschreven: 'handelen in overeenstemming met een juiste norm (...) een bepaalde zedelijke voortreffelijkheid', 'de goede eigenschappen van kracht of moed, zelfs heldhaftigheid.'

Jaren geleden heeft de kerk voor de jongemannen en jongevrouwen posters en kleine kaartjes gemaakt met daarop een bemoedigende boodschap. Het thema van die serie was: 'Wees eertlijk met jezelf!' Een van de boodschappen was de intrigerende en indringende waarheid: 'De deugd is haar eigen beloning.'

'Maar weet, dat hij, die de werken der gerechtigheid doet, zijn loon zal ontvangen, namelijk vrede in deze wereld en het eeuwige leven in de komende wereld.'²

We hebben die vastbeslotenheid en onwankelbaarheid nodig, ja, het inzicht om duidelijk het pad te zien waarop Jezus ons wil laten lopen zonder dat we ons laten afleiden door de dingen van de wereld of de plannen van de boze.

Verleiding hoort bij het leven en iedereen zal daar in de sterfelijkheid mee te maken krijgen. Maar de apostel Paulus, die dit feit onderschreef, gaf ons deze verzekering: 'Gij hebt geen bovenmenselijke verzoeking te doorstaan. En God is getrouw, die niet zal gedogen, dat gij boven vermogen verzocht wordt, want Hij zal met de verzoeking ook voor de uitkomst zorgen, zodat gij ertegen bestand zijt.'³

Men zegt wel eens dat ons geweten ons als een vriend waarschuwt voordat hij ons als een rechter straft. De uitspraak van een jongeman is een toespraak op zich. Toen hem gevraagd werd wanneer hij het gelukkigst was, antwoordde hij: 'Ik ben het gelukkigst als ik geen kwaad geweten heb.'

Ten tweede, het pad van oprechtheid. Voor een definitie van dit pad verwijst ik naar het eerste hoofdstuk van het boek Job, waarin staat: 'Er was in het land Uz een man, wiens naam was Job, en die man was vroom en oprecht, godvreemd en wijkende van het kwaad.'

Jobs leven ging niet van een leien dakje. Geteisterd door tegenslag, ontdaan van zijn bezittingen, rouwend om het verlies van zijn gezin en gemarteld door de pijn, weigerde hij in te gaan op de aansporing: 'Zeg God vaarwel en sterf!' In plaats daarvan weldde er vanuit de diepte van zijn edele ziel dit magnifieke getuigenis op: 'Ik weet: mijn Losser leeft.'⁴

Dr. Karl Menninger, de briljante geleerde die het wereldberoemde psychiatrisch centrum in Topeka (Kansas) heeft opgericht en grootgemaakt, heeft gezegd dat de enige manier waarop onze gekwelde, torsende en bange samenleving mag hopen haar zedelijke kwalen te voorkomen, is de realiteit van de zonde te onderkennen. Dat is het thema van zijn beroemde publikatie *Whatever Became of Sin?* [Wat is er met de zonde gebeurd?]. Het is een smeekbede aan de mensheid om even pas op de plaats te maken en goed te kijken naar wat we aan het doen zijn met onszelf, elkaar en ons universum. Dr. Menninger citeert Socrates, die zich afvroeg: 'Hoe komt het toch dat de mens weet wat goed is, maar het verkeerde doet?' Dr. Menninger zegt hierover:

'Ik ben tot de conclusie gekomen dat de filosofie "Ieder-

een doet 't", die de wereld van vandaag zo kenmerkt, de mensen lamlegt. We moeten geloof hebben in onze eigen verantwoordelijkheid om onze eigen overtredingen recht te zetten – de kleine leugentjes, het kleinzielige bedrog, de apathie, allemaal zo karakteristiek voor ons bestaan.' Ook benadrukt hij: 'Als de eigen verantwoordelijkheid en ootrekeningsvatbaarheid weer gemeengoed werd voor onszelf en voor anderen en de mens zich weer schuldig om de zonde voelde en zich bekeerde en weer een geweten kreeg dat hem of haar van verdere zonde afhield, dan zou de wereld weer hoop krijgen.'⁵

Ik wil u vertellen wat ik in mijn jeugd geleerd heb. Al vijf generaties had onze familie een zomerhuisje in Vivian Park in Provo Canyon. De maanden juli en augustus waren voor mij de natuur in trekken; vissen; elke dag zwemmen op ons zwemplekje, waar we van een grote rots het voorbijrazende en gevaarlijk kolkende water in doken en dan snel probeerden de kant te bereiken. De meeste zwemmers stortten zich in het ijskoude water en zwommen toen met de stroom mee, die hen met grote vaart langs de grote rots sleurde naar rustiger water en de welkome zandoever. Behalve één zwemmer. Hij heette 'Beef' Peterson. Op zijn zwempak droeg hij een reddingszwemmerembleem, en je kon aan z'n lijf zien dat hij flink sterk was. Net als de anderen zwom Beef snel met de stroom mee door de draaikolken, om zich dan vlug om te draaien en tegen de stroom in te zwemmen. Met z'n imposante slagen kwam hij een paar meter vooruit, maar al snel moest hij het in die krachtmeting tegen de sterke stroom afleggen. Beef werd dan moe, zakte terug en zwom dan zonder veel moeite, maar uitgeput, naar de kant. Tegen de stroom inzwemmen werd Beef Petersons handelsmerk.

Broeders en zusters, ik weet zeker dat het vaak onze plicht en verantwoordelijkheid is om stroomopwaarts te zwemmen, tegen het getij van verleiding en zonde in. Naarmate we dat doen, neemt onze geestelijke kracht toe en zullen we opgewassen zijn tegen de taken die God ons geeft.

Bij een van de attracties in Disneyland in Anaheim

Toen John Helander op de eindstreep afging, stond het publiek als één man op. Strompelend, vallend, uitgeput maar als overwinnaar liep hij de wedstrijd uit, ondanks zijn handicap.

(Californië) staat een rake opmerking. Je leest die bij het instappen in een bootje om een adembenemende rit te maken waarbij je de haren te berge rijzen. Oom Remus is aan het woord: 'Je kunt nergens je moeilijkheden ontlopen.'

Ten derde, het pad van getrouwheid. Op dit pad hebben we het over trouw, loyaliteit, het nakomen van beloften. Als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen moeten wij heilige verbonden in acht nemen; we moeten ze nakomen, willen we gelukkig zijn. Ik noem het doopverbond, het priesterschapverbond en het huwelijksverbond als voorbeeld.

Op het pad dat getrouwheid heet, is er geen rustplaats. Je bent constant in beweging, je mag niet rondhangen. Je kunt niet verwachten dat ons levenspad aan het begin van de reis je een onbelemmerd uitzicht biedt. Je moet rekening houden met tweebronnen en bochten. Maar de bestemming bereik je nooit door je doelloos af te vragen of je nou naar links of naar rechts moet. Je moet bewust beslissen.

Zoals Lewis Carroll vertelt, liep Alice over een pad door een woud in Wonderland toen er een tweesprong kwam. Ze stond daar besluiteloos en vroeg aan de Cheshire Cat, die

ineens in een nabijstaande boom was verschenen, welk pad ze moest nemen.

'Waar wil je heen?', vroeg de kat.

'Weet ik niet', zei Alice.

'Dan maakt het ook niet veel uit, hè?'

Wij weten waar we heen willen! Zijn we vastbesloten, ja, getrouw genoeg om er te komen? President N. Eldon Tanner had deze vraag voor zichzelf als volgt beantwoord: 'Ik zou liever op m'n blote voeten van hier naar het celestiale koninkrijk lopen (...) dan me door de dingen van deze wereld laten tegenhouden.'

In een van mijn lievelingsgedichten krijgen we allen een uitdaging toegeworpen:

*Bijt je in je taak vast tot hij af is;
Velen beginnen, slechts enkelen voleindigen.
Eer, macht, verhoging en lof
Zijn uiteindelijk het deel van de volhouder.
Bijt je in je taak vast tot het af is;
Werk eraan, zweet erop, en lach er ook om;
Want uit het werk, het zweet en de lach
Komen 's levens overwinningen, uiteindelijk.'*⁸

Laten we het advies in Prediker voor ogen houden: 'Niet de snelsten [winnen] de wedloop, noch de sterksten de strijd'⁹, maar zij die 'volharden tot het einde'.¹⁰ De apostel Paulus heeft ook deze raad gegeven: 'Weet gij niet, dat zij, die in de renbaan lopen, allen wel lopen, doch dat slechts één de prijs kan ontvangen? Loopt dan zó, dat gij die behaalt!'¹¹

In het afgeschermd heiligdom van ons eigen geweten ligt die gedrevenheid, die vastbeslotenheid om de oude mens af te leggen en te worden wie we werkelijk zijn. Maar de weg is zwaar en inspannend. Dat ontdekte ook John Helander uit Göteborg. John is 26 en gehandicapt; hij kan zijn bewegingen moeilijk coördineren.

Bij een jonge-alleenstaandenconferentie in Kungsbacka nam John deel aan de 800 meter hardlopen. Hij kon nooit

winnen. Hij liep de kans vernederd, bespot, uitgelachen en gehoord te worden. Misschien dacht John aan een ander die lang geleden en ver weg eens geleefd had. Werd Hij niet bespot? Werd Hij niet uitgelachen? Werd hij niet gehoord? Maar Hij overwon. Hij won zijn wedstrijd. Misschien kon John de zijne winnen.

En wat een wedstrijd! Met uiterste krachtsinspanning, sprintend en jagend schoten de hardlopers ver voor John uit. De toeschouwers keken verbaasd toe. Wie was die deelnemer die zo ver achterbleef? Het rennersveld was al aan de tweede ronde bezig toen John nog maar halverwege de eerste was. De spanning steeg toen de hardlopers op het lint afgingen. Wie zou er winnen? Wie zou tweede worden? Toen kwam de eindsprint en het lint werd doorbroken. De menigte juichte; de winnaar werd omgeroepen.

De wedstrijd was voorbij – of toch niet? Wie is die deelnemer toch die blijft doorlopen als de wedstrijd al is afgelopen? Hij gaat over de eindstreep, maar het is nog maar zijn eerste ronde. Weet die dwaas niet dat hij verloren heeft? Hij zweegt door, de enige deelnemer die nog op de baan staat. Dit is zijn wedstrijd. Dit moet zijn overwinning zijn. Niemand van de toeschouwers gaat weg. Alle ogen zijn op deze dappere loper gericht. Hij gaat de laatste bocht door en nadert de finish. Er is ontzag, diepe bewondering. Elke toeschouwer ziet zichzelf de wedstrijd van zijn eigen leven lopen.

Als John vlak voor de finish is, staat de menigte al één man op. Er is uitbundig applaus. Strompelend, vallend, uitgeput maar als overwinnaar breekt John het opnieuw bevestigde lint door. Officials zijn ook mensen. Het gejoel is kilometers in de omtrek te horen. En misschien, als je goed luistert, kun je de grote Scheidsrechter – ja, de Heer – horen zeggen: 'Wel gedaan, gij goede en getrouwe slaaf.'

En ieder van ons rent de wedstrijd van het leven. Het is een troostrijke gedachte dat er veel deelnemers zijn. Ook is het een geruststellend idee dat onze eeuwige Scheidsrechter begrip heeft. Je ontkomt niet aan het feit dat iedereen moet

rennen. Maar u en ik rennen niet alleen. Er is een menigte van familieleden, vrienden en leiders die ons aanmoedigen, die applaudiseren voor onze vastbeslotenheid als we na het vallen weer opstaan en doorzetten. De wedstrijd van het leven is niet voor sprinters op een effen baan. Er zijn valkuilen en obstakels. Deze lofzang boezemt vertrouwen in:

*Vat moed! Ik ben met u, o, weest niet verschrikt,
Want Ik ben uw God die uw lot hier beschikt.
Ik sterk u en help u en waarschuw voor 't kwaad,
Als gij vol vertrouwen Mij nimmer verlaat. (...)
Als door bitter lijden Ik u roep te gaan,
En gij veel verdriet ondervindt op uw paden,
zo zal Ik in smarten van u geenszins vliên,
maar bijstand en hulpe in kommer u biên.¹²*

Laten we alle gedachten aan mislukking laten varen. Laten we afstand nemen van alle gewoonten die obstakels opwerpen. Laten we zoeken; laten we de prijs winnen die voor allen bereid is, ja, verhoging in het celestiale koninkrijk van God.

Ten vierde, het pad van heiligheid. Norman Cousins heeft geschreven: 'Niemand hoeft de dood te vrezen; het enige dat hij moet vrezen is te sterven zonder zijn grootste kracht gekend te hebben: de kracht om uit vrije wil iets van zijn leven aan anderen te geven. Als door uw toedoen er bij anderen iets tot leven komt, dan bent u dichterbij de onsterfelijkheid gekomen.'

Hij die de dood heeft overwonnen en de zonden van de wereld heeft verzoend, ja, Jezus Christus, heeft ons allen uitgenodigd om zijn goddelijke voorbeeld te volgen. 'Volg Mij' was zijn liefdevolle raad. 'Leer van Mij' was zijn persoonlijke uitnodiging om datgene te leren wat na het leven blijft voortbestaan en wat in de eeuwigheid standhoudt.

'Het doel van educatie', schrijft John Sloan Dickey, 'is de mens compleet te maken, zowel in vaardigheid als in geweten. Het scheppen van een macht als vaardigheid

Toen president N. Eldon Tanner gemeentepresident was, riep hij de studenten bij zich in zijn kantoor en zei: 'Als je door de week hard aan je studie werkt, de beginselen van het evangelie naleeft, en op zondag je taken in de kerk doet, beloof ik je dat je met succes zult afstuderen. En wat belangrijker is, ik beloof je dat je een beter en gelukkiger mens zult worden dan als je niet naar de kerk gaat.'

zonder ook beginselen te scheppen om het gebruik van die macht in goede banen te leiden, is slechte educatie. Daarnaast is het zo dat vaardigheid zonder geweten uiteindelijk te gronde zal gaan.'

Hoe krijgen we die vastbeslotenheid en onwankelbaarheid, ja, het inzicht, om duidelijk het pad te zien waarop Jezus ons wil laten lopen zonder dat we ons laten afleiden door de dingen van de wereld of de plannen van de boze? In een interview met Albert Speer, Hitlers persoonlijke architect en minister van wapenning, werd gevraagd: 'Als u Adolf Hitlers slechte karakter kende, waarom heeft u dan als architect voor hem gewerkt?'

Speer antwoordde: 'Het is moeilijk om Satan te herkennen als hij z'n hand op je schouder heeft.'

Toen president N. Eldon Tanner president van de gemeente Edmonton (Alberta) was, gaf hij de vele jonge mannen en vrouwen die in Edmonton naar de universiteit gin-

gen, een duidelijk advies. Hij gaf veel van zichzelf aan de jongelui, en verwachtte veel van hen terug. Hij riep studenten bij zich in z'n kantoor en sprak met hen over het doel van een opleiding en de doelstellingen van de kerk. Hij deed de studenten dan een belofte: 'Je wilt je examens halen, is het niet? Ik zal je wat beloven. Als je door de week hard aan je studie werkt, de beginselen van het evangelie naleeft, en op zondag je taken in de kerk doet, beloof ik je dat je met succes zult afstuderen. En wat belangrijker is, ik beloof je dat je een beter en gelukkiger mens zult worden dan als je niet naar de kerk gaat.' Veel studenten getuigen nederig en dankbaar dat president Tanners advies letterlijk en volledig in vervulling is gegaan.

Er spreekt een gevoel van ouderlijke liefde uit de brief die ouderling John H. Groberg eens aan zijn kinderen heeft geschreven: 'Ik hoop dat we allemaal dankbaarder kunnen zijn voor wat we hebben en bereid zullen zijn meer met anderen te delen. Er zijn er zoveel die zoveel nodig hebben – vooral de waarheden van het evangelie die, als we ze naleven, eerst licht, dan liefde, dan hoop, dan actie, en uiteindelijk de vervulling van onze stoutste dromen brengen, en meer.'

Een paar jaar geleden was ik op een priesterschapslidersvergadering in de Regio Zürich-München. Tijdens die bijeenkomst zag ik hoe de raad die ouderling Groberg in zijn brief aan zijn kinderen geeft, letterlijk werd toegepast. De regionale vertegenwoordiger, tot voor kort president van de Frankfurt-tempel, Johann Wondra, sprak de aanwezigen toe. Hij nodigde broeder Kuno Müller, die vlak vooraan zat, uit om te gaan staan. Toen zei broeder Wondra: 'Hier is de zending die mij het evangelie heeft gegeven, met alles wat het voor mij en mijn vrouw betekent. Waar zou ik zonder hem nu zijn?' Hij wendde zich toen tot broeder Müller alsof hij de enige aanwezige was en zei: 'Broeder Müller, ik houd van u. Mijn gezin en ik denken elke dag aan u.' Zowel broeder Wondra als broeder Müller huilden. Eigenlijk hadden we allemaal vochtige ogen; ons hart was geraakt en we waren ontroerd.

Ten vijfde – en dit pad is eigenlijk allesomvattend –

onderhoud de geboden van God. 'Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en wie Mij liefheeft, zal geliefd worden door mijn Vader en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren.'¹³ Niemand van ons hoeft alleen te lopen. We kunnen omhoog kijken en om goddelijke hulp vragen. 'De erkenning van een hogere macht dan de mens zelf maakt hem niet minderwaardig. Als hij als gelovig mens welwillendheid en een hoger doel toeschrijft aan de macht die meer is dan hijzelf, ziet hij een hogere bestemming en edeler eigenschappen in zijn soortgenoten en wordt hij in de strijd om het bestaan gestimuleerd en aangemoedigd (...) hij moet zoeken – geloven, bidden, in de hoop dat hij zal vinden. Een dergelijke oprechte, gebedvolle inspanning zal niet onbeloofd blijven – dat is de hele basis van de filosofie van het geloof.'¹⁴ Aldus president Stephen L. Richards.

Een citaat uit het kostelijke toneelstuk *The King and I* moedigt ons in onze zoektocht aan. De koning van Siam lag op sterven. Anna's zoon stelt haar de vraag: 'Is hij zo goed geweest (...) als hij had kunnen zijn?'

Weemoedig antwoordde Anna: 'Ik denk dat niemand ooit zo goed is geweest (...) als hij had kunnen zijn – maar deze mens heeft het geprobeerd.'¹⁵

Terug naar de woorden van de profeet Joseph: 'Vreugde is het doel en oogmerk van ons bestaan, en zal uiteindelijk ons deel worden, als wij het pad volgen dat erheen leidt. Dit pad is het pad van deugd, oprechtheid, getrouwheid, heiligheid en het onderhouden van al Gods geboden.' Laten we die duidelijk aangegeven paden kiezen. Een hulp daarbij is het navolgen van de kortste toespraak in de wereld: doe goed.

Dit advies werd nagevolgd door Joe, die gevraagd was om zes uur 's ochtends op te staan om een invalide kind 80 kilometer ver naar een ziekenhuis te brengen. Hij wilde eigenlijk niet, maar kon geen nee zeggen. Een vrouw droeg het kind naar de auto en legde hem op de passagiersstoel terwijl ze door haar tranen heen een woord van dank stamelde. Joe zei dat alles in orde zou komen en reed snel weg. Na een paar kilometer vroeg het kind verlegen: 'Jij bent zeker God, hè?'

'Ik ben bang van niet, jochie', antwoordde Joe.

'Ik dacht, je moet wel God zijn', zei het kind. 'Ik hoorde mama gisteren bij m'n bed bidden en God vragen dat ik naar het ziekenhuis kon komen, zodat ik weer beter kon worden en met de andere kinderen kon spelen. Werk jij voor God?'

'Ja, soms, denk ik', zei Joe, 'niet zo vaak. Maar ik denk dat ik dat na vandaag wel vaker ga doen.'

U ook, broeders en zusters? Ik ook? Wij ook? Ik bid in alle oprechtheid dat we dat zullen doen. □

NOTEN

- 1 *Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 230.
- 2 Leer en Verbonden 59:23.
- 3 1 Korintiërs 10:13.
- 4 Job 19:25.
- 5 Zie Karl Menninger, *Whatever Became of Sin?* (New York: Hawthorn Books, Inc., 1973).
- 6 Zie *Alice's Adventures in Wonderland* (New York: William Morrow, 1992), blz. 89.
- 7 In Conference Report, september-oktober 1966, blz. 98–99.
- 8 *Favorite Quotations from the Collection of Thomas S. Monson* (Salt Lake City: Deseret Book Company, 1985), blz. 157.
- 9 Prediker 9:11.
- 10 1 Nephi 13:37.
- 11 1 Korintiërs 9:24.
- 12 Lofzang 53.
- 13 Johannes 14:21.
- 14 In Conference Report, oktober 1937, blz. 35–38.
- 15 Richard Rodgers en Oscar Hammerstein II, *The King and I* (Williamson Music, Inc., 1951).

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Geluk is de reden van ons bestaan.
2. Het pad dat naar geluk leidt is:
 - Ten eerste, het pad van deugd.
 - Ten tweede, het pad van oprechtheid.
 - Ten derde, het pad van getrouwheid.
 - Ten vierde, het pad van heiligheid.
 - Ten vijfde, onderhoud de geboden van God.

GOD KENT MIJ

Kazuko Tamaki

Ik had altijd al geloofd dat roepingen in de kerk van onze hemelse Vader kwamen dat wij daardoor geestelijk vooruitgang konden maken. Maar totdat ik enige jaren geleden iets bijzonders meemaakte, had ik daar niet echt een getuigenis van.

Ik had net, door een uitwisseling van studenten, een jaar op de middelbare school in Utah achter de rug. Toen ik in Japan terugkeerde, ontving ik mijn eerste roeping in de kerk; klaspresidente rozenmeisjes. Ik heb mijn gastgezin in Utah toen in een brief over mijn roeping verteld.

Een paar weken later ontving ik een brief van mijn 'gastvader'. Hij schreef:

'Ik heb het je toen niet verteld, maar een maand voordat je naar huis ging, zei onze bisschop tegen me: "Wij willen Kazuko roepen als klaspresidente rozenmeisjes. Hoe lang is ze nog hier?"

'Ik zei hem dat je de volgende maand zou vertrekken. Daarom hebben ze je niet geroepen.'

Ik vond het opmerkelijk dat de bisschop in Utah de inspiratie had gekregen om mij dezelfde roeping te geven als die ik kreeg bij mijn terugkeer in Japan. Ik beseftte daardoor dat God mij kent, en het doet er niet toe waar ik ben: in Utah, of Japan, of waar dan ook. Ik geloof dat Hij wist dat ik juist die roeping nodig had om te kunnen groeien.

Sindsdien heb ik verschillende roepingen gehad. Als ik erop terugkijk, sta ik verbaasd dat elke roeping op de een of andere manier op dat moment in mijn leven nodig was om een zwak punt sterk te maken.

Ik heb geleerd om elke roeping die ik krijg te aanvaarden, ook al lijkt het moeilijk. Ik weet dat hij van mijn hemelse Vader komt, en die kent mij. □

ALICE SPRINGS

Richard M. Romney

FOTO'S VAN DE AUTEUR

Alice Springs is meer dan de poort naar de binnenlanden van Australië. Het is een thuis voor tieners van de kerk die samen vechten om de moeilijkheden van het leven het hoofd te bieden.

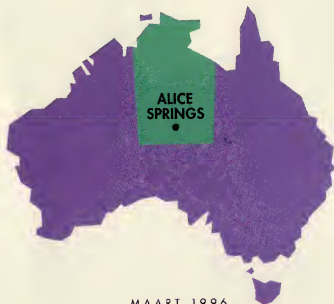
Toeristen die Alice Springs (Australië) bezoeken, zijn meestal op weg naar het binnenland – het ruige met rode rotsen bezaaide wonderland dat de geest van het vasteland belichaamt.

Maar voor de tieners van de kerk die hier wonen, is Alice meer dan een poort naar de binnenlanden van Australië. Het is een thuis – een kleine stad waar de mensen een gemakkelijk, zorgeloos en rustig soort leven leiden, waar iedereen elkaar lijkt te kennen, waar de jeugd van de kerk goed bekend staat vanwege hetgeen ze gedaan hebben. Bijvoorbeeld:

KGW

Veel van de HLD-kinderen in Alice zitten op Saint Philip, een particuliere school van een andere kerk. Op Saint Philip heersen strenge regels ten aanzien van de kleding. Er zijn zelfs regels omtrent de sieraden die je er mag dragen: slechts één paar ooringtjes, geen armbanden, geen ringen.

Voor de mormoonse kinderen was dat een probleem: geen ringen. Net als veel heiligen der laatste dagen willen ze graag hun KGW-ring dragen. Maar ze moesten ze afdoen, hoewel er vóór die tijd uitzonderingen waren gemaakt

MAART 1996

voor sieraden met een 'godsdienstige betekenis.'

'Ik had uitgelegd waarom het belangrijk voor me was,' zegt Lavinia Archibald van 16. 'Maar een van de docenten bleef volhouden dat ik die ring af moest doen en dat ze hem anders in beslag zou nemen.'

De HLD-leerlingen en hun ouders spraken met de directeur, die wist dat de HLD-leerlingen tot de besten van de school behoorden. Hij praatte met de docent, legde uit dat KGW 'Kies de goede weg' betekent, en gaf de heiligen der laatste dagen toestemming om de ring te dragen.

LES IN DE LES

Maar dat is niet het enige waardoor de HLD-leerlingen worden opgemerkt. Tijdens de godsdienstlessen (die in Australië verplicht zijn) zijn de mormonen steeds bereid om een gebed uit te spreken, en ze weten altijd waar de les over gaat.

'De directeur en mijn vader zijn vrienden,' legt

Yasmin Webster van twaalf uit. 'Hij komt steeds naar mijn vader toe en zegt dan: "Wat moet ik met de godsdienstlessen beginnen? Jullie kinderen weten er evenveel van als de docenten!"'

Tijdens het ochtendseminarie werd het Nieuwe Testament behandeld, en daarna op school tijdens de godsdienstlessen,' zegt Steven Yeckley van vijftien. 'Wij kenden alle verhalen. We wisten de antwoorden. Eén docent heeft me zelfs gevraagd om in de klas het verhaal van Saulus te vertellen.'

INNIGE BAND

En heiligen der laatste dagen zijn elkaar trouw. 'Sommige kinderen op school zeggen: "Als jij met haar omgaat, ga ik niet met jou om,"' zegt Melanie Web-

ster van zestien. 'Of ze zeggen: "Met hem moet je niet praten. Hij is niet cool." Maar mormoonse kinderen zijn elkaar trouw. Schaam je nooit voor je mormoonse vrienden.'

'Veel kerkleden die door Alice komen zeggen dat de jongeren hier de innigste band hebben die ze ooit gezien hebben,' zegt het derde zusje van het gezin Webster, de dertienjarige Sherri.

'Mijn vader zegt altijd dat we eraan moeten denken dat we mormoon zijn, en dat we ons daarom als mormonen moeten gedragen en kleden, en een goed voorbeeld moeten geven,' zegt Yasmin.

Dat geldt ook voor de jongens Marriott. Jason van veertien en broer Simon van vijftien zijn bijna onafscheidelijk. Ze lijken genoeg op elkaar om tweelingen te zijn, en hun geschiedenis in de kerk bestrijkt drie generaties. Hun grootmoeder was een van de eersten die zich in Alice Springs bij de kerk aansloten. Hun vader was vele jaren gemeentepresident.

'Wij verontschuldigen ons niet voor ons geloof,' zegt Jason.

De HLD-jeugd van Alice Springs staat er bekend om dat ze elkaar trouw zijn – of het nu gaat om het krijgen van toestemming voor het dragen van hun KGW-ring (boven), het doorbrengen van zomaar een dag in de binnenlanden (rechts), of het bijwonen van de kerkdienst in hun zondagse kleren (links).

‘Ook als we alleen zijn, leven we het evangelie na’, voegt Simon eraan toe, ‘omdat we weten dat het waar is.’

‘HET LICHT IS WEER AAN’

Maar niet alleen naar buiten toe is het evangelie een steun voor de jeugd in Alice Springs. De achttienjarige Ivan Munn heeft door het evangelie de zekerheid gekregen dat hij zich voor hulp tot de Heer kan wenden.

‘Sommige dingen heb ik door bittere ervaring geleerd,’ zegt Ivan. ‘Ik ben een tijd inactief geweest, maar ik ben nu terug. Ik ben met verkeerde dingen gestopt, en ik werk er hard aan om mijn liefde voor de Heer te laten zien. Bekeering is moeilijk, maar het is het waard.’

Ivan zegt dat zijn vrienden in de kerk hem heel goed geholpen hebben. ‘De jeugd hier, de zendingen, de leiders, – ze hebben me allemaal geholpen om in te zien wat belangrijker is,’ zegt hij. ‘Maar geloof in de Heiland en in onze hemelse Vader houdt je op de goede weg. In het Boek van Mormon staat de gelijkenis van de dienstknecht en de meester in de wijngaard (zie Jakob 5). Het gaat over het afsnijden van de slechte vruchten waardoor de

goede vruchten kunnen gedijen. Ik denk dat het een symbool is van mijn leven. Met de hulp van de Heer kan ik de slechte vruchten verwijderen. Ik denk dat de goede vruchten nu tevoorschijn komen.’

Ivan spreekt met grote overtuiging over iets wat hij als elfjarige beleefd heeft. ‘Ik was pas bij de kerk. We waren in het kerkgebouw toen alle lichten uitgingen. Iemand fluisterde me toe: ‘Waarom bid je er niet voor, Ivan?’ Ik knielde en zei: ‘Hemelse Vader, laat het licht alstublieft weer aan gaan, zodat we verder kunnen.’ En het licht ging weer aan.

‘Kinderen hebben een ongelofelijk groot geloof. Ik probeer me nu datzelfde kinderlijke geloof eigen te maken. Mijn leven werd donker. Maar ik heb gebeden en geloof geoefend, en het licht is weer aan.’

EEN EVANGELIE-WONDERLAND

Alice Springs mag dan de poort tot de binnenlanden zijn, maar de HLD-gemeente hier is een poort tot het evangelie. En dat is een opwindender wonderland dan welk aards landschap ook! □

AANTREKKING TOT HETZELFDE GESLACHT

God heeft ons als man en vrouw geschapen. Wat wij geslacht noemen, was al voor onze geboorte een essentieel kenmerk van ons bestaan.

Ouderling Dallin H. Oaks

van het Quorum der Twaalf Apostelen

Elke heilige der laatste dagen weet dat God alle seksuele contacten buiten het huwelijk heeft verboden. De meesten van ons kennen ook de lering van de Heiland dat het een zonde is voor een man om een vrouw aan te zien om haar te begeren (zie Matteüs 5:28; Leer en Verbonden 42:23; 63:16).

De aantrekkingskracht tussen man en vrouw is door onze Schepper ingeplant om ervoor te zorgen dat het leven op aarde in stand blijft en dat echtgenoot en echtgenote tot elkaar komen in de gezinsband die Hij voor de verwezenlijking van zijn oogmerken heeft voorgeschreven; dat omvat ook het grootbrengen van kinderen. Aan de andere kant is afwijken van Gods geboden bij het gebruik van ons vermogen tot voortplanting een ernstige zonde. President Joseph F. Smith heeft gezegd:

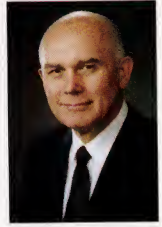
‘De vereniging van de geslachten binnen het huwelijk is wettig, en als dat met de juiste bedoeling gedaan wordt, is deze eerbaar en heiligend. Maar buiten het huwelijk zijn seksuele contacten een verwerpelijke zonde, afschuwelijk in de ogen van de Godheid.’¹

De aantrekkingskracht tussen man en vrouw is door onze Schepper ingeplant om ervoor te zorgen dat het leven op aarde in stand blijft en dat echtgenoot en echtgenote tot elkaar komen in de gezinsband die Hij voor de verwezenlijking van zijn oogmerken heeft voorgeschreven; dat omvat ook het grootbrengen van kinderen.

Sommige heiligen der laatste dagen gaan gebukt onder de verwarring en hartepijn die het gevolg zijn van seksuele handelingen met iemand van hetzelfde geslacht, of zelfs van erotische gevoelens die tot dergelijk gedrag kunnen leiden. Hoe moeten kerkleiders, ouders en andere leden van de kerk

DEL PARSON, ADAM EN EVA KNEELEN AAN EEN ALTAAR

reageren als zij geconfronteerd worden met de godsdienstige en emotionele problemen en de conflictsituaties binnen een gezin dat met zulk gedrag of dergelijke gevoelens gepaard gaan? Wat zeggen we tegen een jongere die aangeeft dat hij of zij zich aangetrokken voelt tot mensen van hetzelfde geslacht en seksuele gedachten of gevoelens voor hen koestert? Hoe reageren we als iemand te kennen geeft dat hij of zij homoseksueel of lesbisch is en dat het nu wetenschappelijk 'bewezen' is dat hij of zij 'zo geboren is'? Wat doen we als mensen die niet van ons geloof zijn ons beschuldigen van intolerantie of hardvochtigheid omdat wij bij ons standpunt blijven dat erotische gevoelens voor iemand van hetzelfde geslacht afwijkend gedrag is en dat alle seksuele handelingen van die aard zondig zijn?

EVANGELIELERINGEN

Onze benadering van deze vragen wordt gedictieerd door evangeliebeginselen waarvan wij weten dat ze waar zijn.

1. God heeft ons als 'man en vrouw' geschapen (LV 20:18; Mozes 2:27; Genesis 1:27). Wat wij geslacht noemen, was al voor onze geboorte een essentieel kenmerk van ons bestaan.²

2. Het doel van het leven op aarde en de zending van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is de zoons en dochters van God voor te bereiden op hun bestemming om als onze hemelse Ouders te worden.

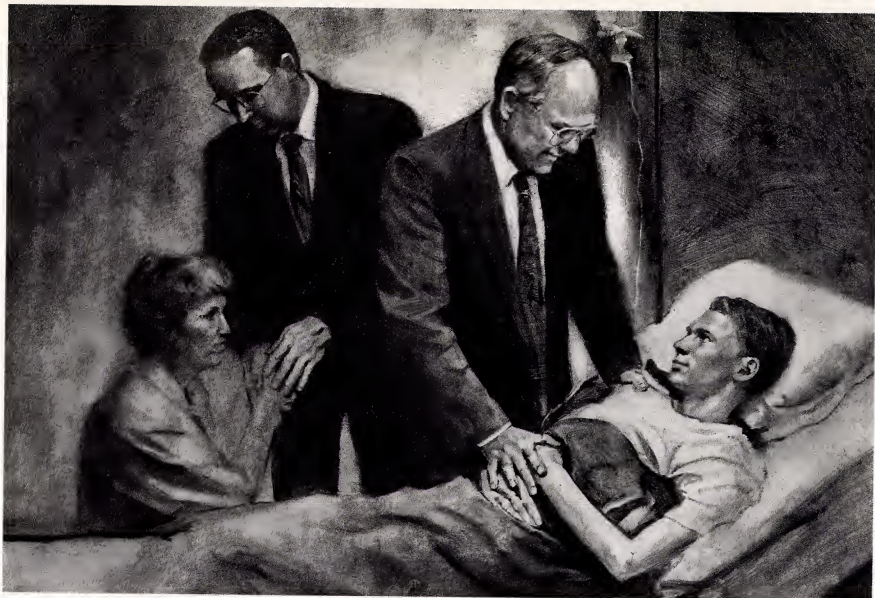
3. Onze eeuwige bestemming – verhoging in het celestiale koninkrijk – wordt alleen mogelijk gemaakt door de verzoening van Jezus Christus (door wie wij 'onschuldig voor God' [LV 93:38] werden en kunnen blijven) en is

alleen bereikbaar voor een man en een vrouw die de verbonden van een eeuwig huwelijk in een tempel van God hebben gesloten en deze trouw zijn gebleven (zie LV 131:1–4; 132).

4. Door het genadige plan van onze Vader in de hemel, zullen mensen die het verlangen hebben om het goede te doen maar buiten hun eigen schuld niet in staat zijn geweest in het sterfelijk leven een eeuwig huwelijk te sluiten, de gelegenheid krijgen om na het sterfelijk leven alsnog in aanmerking te komen voor het eeuwige leven, als ze de geboden van God onderhouden en hun doopverbond en andere verbonden trouw zijn.

5. Naast het reinigende effect van de verzoening heeft God ons onze keuzevrijheid gegeven – het vermogen om tussen goed (het pad des levens) en kwaad (het pad van de geestelijke dood en vernietiging) te kiezen (zie 2 Nephi 2:27; Mozes 4:3). Hoewel de omstandigheden in het sterfelijk leven onze vrijheid kunnen begrenzen (bijvoorbeeld door onze mobiliteit of ons vermogen om op bepaalde mogelijkheden in te gaan, te beperken), kan geen enkele aardse of geestelijke kracht ons van onze keuzevrijheid beroven als we de leeftijd of staat van verantwoordelijkheid hebben bereikt (zie Moroni 8:5–12; LV 68:27; 101:78).

6. Om een van de doelen van het sterfelijk leven te bereiken, is het essentieel dat we beproefd worden door middel van tegenstellingen om te zien of we de geboden van God zullen onderhouden (zie 2 Nephi 2:11; Abraham 3:25–26). Om ons in die situatie van tegenstellingen te plaatsen, wordt het Satan en zijn volgelingen toegestaan ons te verleiden onze keuzemogelijkheden en vrijheid te gebruiken om het kwade te kiezen en te zondigen.

ILLUSTRACIE: DEE PEARSON

7. Omdat Satan 'tracht alle mensen even ellendig te maken als hij zelf is' (2 Nephi 2:27), richt hij zijn grootste inspanningen op het stimuleren van de keuzen en daden die Gods plan voor zijn kinderen dwarsbomen. Hij probeert het beginsel van de individuele verantwoordelijkheid te ondermijnen, hij wil ons overhalen om ons heilige voortplantingsvermogen verkeerd te gebruiken, hij ontmoedigt goede mannen en vrouwen om te trouwen en kinderen te krijgen, en brengt mensen in verwarring over wat het wil zeggen om man of vrouw te zijn.

8. Bij dit alles probeert de duivel, die geen lichaam heeft, de mensen op aarde zover te krijgen dat ze hun lichaam bezodelen door 'de eeuwige dood [te] kiezen volgens de wil des vleses (...), hetgeen de geest van de duivel macht geeft om [hen] gevangen te nemen en in de hel te brengen, opdat hij in zijn rijk over [hen] moge heersen' (2 Nephi 2:29).

9. Het Eerste Presidium heeft te kennen gegeven dat 'er een verschil is tussen [1] onzedelijke gedachten en gevoelens en [2] buitenechtelijk heteroseksueel verkeer of elke vorm van homoseksueel gedrag.'⁴ Hoewel onzedelijke gedachten minder ernstig zijn dan onzedelijk gedrag, moeten we deze gedachten wel beheersen en ons ervan bekeren, omdat we

weten dat 'onze gedachten [ons zullen] veroordelen' (Alma 12:14). Onzedelijke gedachten (en de minder ernstige gevoelens die ertoe leiden) kunnen zondig gedrag uitlokken.

10. Omdat God zoveel van zijn kinderen houdt, zullen zelfs de grootste zondaars (of in ieder geval bijna alle) uiteindelijk aan een koninkrijk van heerlijkheid worden toegewezen.⁵ Mensen die goed hebben geleefd en de meeste heilsvorodeningen hebben ontvangen maar zich niet door een eeuwig huwelijk geschikt hebben gemaakt voor de verhoging in het celestiale koninkrijk, zullen gered worden in een lagere plaats in het celestiale koninkrijk waar zij geen eeuwig nakomelingschap hebben (zie LV 131:1-4).

11. Temidden van de problemen en keuzen van het sterfelijk leven, staan wij allen onder het gebod van de Heiland om 'elkaar lief te hebben' (Johannes 15:12, 17). Zoals het Eerste Presidium onlangs heeft verklaard:

'Ons wordt gevraagd vriendelijker voor elkaar te zijn, zachtaardiger en vergevingsgezinder. Ons wordt gevraagd minder snel boos te worden en eerder klaar te staan om te helpen. Ons wordt gevraagd vriendschap te betonen, niet kwaad met kwaad te vergelden. Het is onze roeping ware discipelen van Christus te zijn, om met zuivere barmhartig-

Van ons wordt barmhartigheid verwacht ten aanzien van mensen die ziek zijn, ook zij die besmet zijn met HIV of aan de gevolgen van AIDS lijden (en die deze ziekte al of niet door seksueel contact hebben gekregen). We moeten deze mensen aanmoedigen om actief in de kerk te zijn.

heid van elkaar te houden, want zo heeft Christus van ons gehouden.¹⁶

Vriendelijkheid, barmhartigheid en liefde zijn sterke werktuigen die ons kracht geven om zware lasten die wij niet zelf veroorzaakt hebben, te dragen en te doen wat goed is.

LEERSTELLINGEN EN VERANTWOORDELIJKHEID

Deze leerstellingen, geboden en verantwoordelijkheden zijn onze leidraad bij de beantwoording van de eerder in dit artikel gestelde vragen.

Het is duidelijk dat onze leerstelling neemt tegen hen die aan 'gay bashing' doen – lichamelijke of verbale aanvallen op mensen die van homoseksueel of lesbisch gedrag worden verdacht.

Van ons wordt barmhartigheid verwacht ten aanzien van mensen die ziek zijn, ook zij die besmet zijn met HIV of aan de gevolgen van AIDS lijden (en die deze ziekte al of niet door seksueel contact hebben gekregen). We moeten deze mensen aanmoedigen om actief in de kerk te zijn.

Als we kijken naar het verschil dat het Eerste Presidium bij relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht aangeeft, moeten we dus onderscheid maken tussen (1) homoseksuele (of lesbische) 'gedachten en gevoelens' (die weerstaan en in goede banen geleid moeten worden) en (2) 'homoseksueel gedrag' (wat een ernstige zonde is).

We moeten er wel aan denken dat de woorden *homoseksueel* en *lesbisch* gebruikt worden om bepaalde gedachten, gevoelens of gedrag te beschrijven. We moeten ze niet gaan gebruiken als omschrijving van een bepaalde toestand of persoon. Onze godsdienstige leer schrijft dit ook voor. Het is verkeerd om deze woorden te gebruiken om een *toestand*

te beschrijven, want dat impliceert dat iemand geboren is als iemand die geen keus heeft in de essentieel belangrijke kwestie van seksueel *gedrag*.

Gevoelens zijn een andere zaak. Sommige gevoelens lijken ingeboren te zijn. Andere kunnen naar eerdere ervaringen in dit leven worden teruggevoerd. Weer andere lijken te ontstaan uit een ingewikkelde interactie tussen natuur en opvoeding. We hebben allemaal gevoelens waarvoor we niet hebben gekozen, maar het evangelie van Jezus Christus leert ons dat we nog steeds de macht hebben om onze gevoelens te weerstaan en zo nodig om te vormen, en dat we ervoor kunnen zorgen dat ze ons geen ongepaste gedachten laten koesteren of tot zondig gedrag voeren.

Mensen hebben verschillende fysieke eigenschappen en zijn allen op een verschillende manier vatbaar voor de diverse vormen van fysieke en mentale druk die we in onze jeugd en volwassenheid ondervinden. Die vormen van vatbaarheid hebben we ook niet zelf gekozen, maar we kiezen en zijn verantwoordelijk voor de houding, prioriteiten, daden en 'levensstijl' die we erop baseren.

In ons leerstellende standpunt in deze zaken is het verschil tussen onze vrijheid en onze keuzevrijheid essentieel. Onze vrijheid kan door verschillende aardse omstandigheden worden ingeperkt, maar de door God gegeven keuzevrijheid kan niet van buitenaf worden beknort, omdat zij de basis is van onze verantwoordelijkheid tegenover Hem. Het verschil tussen vrijheid en keuzevrijheid kan worden geïllustreerd met een hypothetische ontwikkelingsgang van gevoelens naar gedachten naar gedrag naar verslaving. Deze ontwikkeling zie je bij verschillende zaken, zoals gokken en het gebruik van tabak en alcohol.

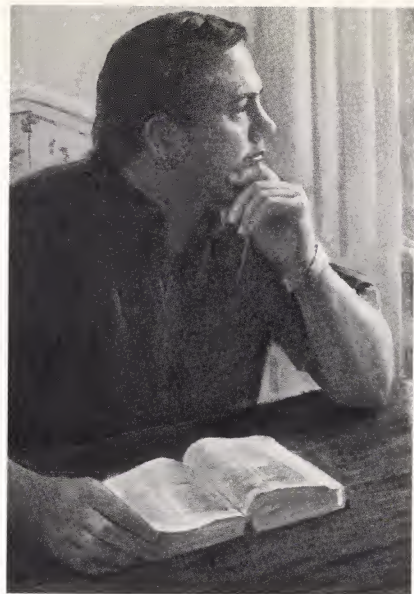
Net zo goed als de een andere gevoelens heeft dan de ander, lijken sommige mensen een verhoogde vatbaarheid te hebben voor bepaalde daden, reacties of verslavingen. Misschien is die vatbaarheid ingeboren of verkregen zonder dat hij of zij daar een keuze of schuld in heeft, net als de niet nader genoemde kwaal van de apostel Paulus, die hij 'een doorn in het vlees' noemde, 'een engel des satans, om mij met vuisten te slaan (...) opdat ik mij niet te zeer zou verheffen' (2 Korintiërs 12:7). De een kan gevoelens hebben

Er is veel dat wij niet weten over de mate van vrijheid die we hebben ten aanzien van de diverse doornen in het vlees die ons in de sterfelijkheid kwellen. Maar dit weten we: we hebben *allemaal* onze keuzevrijheid en God stelt ons verantwoordelijk voor de wijze waarop we deze in gedachte en daad gebruiken. Dat is fundamenteel.

die hem tot gokken aanzetten, waarbij het van tijdverdrif tot verslaving wordt. De ander vindt tabak lekker en zou daaraan verslaafd kunnen raken. Weer een ander kan een sterke drang naar alcohol hebben en al snel naar alcoholisme doorslaan. Andere voorbeelden zijn drift, ruzie, hebberigheid enzovoort.

In al deze gevallen (en andere voorbeelden die gegeven zouden kunnen worden) kunnen de gevoelens of andere eigenschappen die de vatbaarheid voor bepaald gedrag verhogen, eventueel iets met erfelijkheid te maken hebben. Maar dat verband is waarschijnlijk erg ingewikkeld. Misschien is het overgeërfd element niets meer dan een verhoogde waarschijnlijkheid dat iemand bepaalde gevoelens krijgt als deze in zijn of haar jeugd aan bepaalde invloeden wordt blootgesteld. Maar ongeacht onze verschillende vormen van vatbaarheid of kwetsbaarheid, die nuances in onze aardse vrijheid zijn (in de sterfelijkheid zijn we alleen maar 'vrij naar het vlees' [2 Nephi 2:27]), blijven we verantwoordelijk voor het gebruik van onze keuzevrijheid in de gedachten die we koesteren en het gedrag waarvoor we kiezen. Ik heb dit verschil een paar jaar geleden in een toespraak aan de Brigham Young University aan de orde gesteld:

'De meesten van ons worden geboren met [of krijgen] doornen in het vlees, sommige zichtbaarder dan andere, sommige ernstiger dan andere. We lijken allemaal vatbaar te zijn voor de een of andere stoornis, maar wat onze vatbaarheid ook is, we hebben de wil en de macht om onze gedachten en daden te beheersen. En dat moet ook zo zijn. God heeft gezegd dat Hij ons verantwoordelijk stelt voor wat we doen en denken, dus onze gedachten en daden moeten door onze keuzevrijheid te beheersen zijn. Als we een-

ILLUSTRACIE: DEL PASCION

maal de leeftijd of staat van verantwoordelijkheid hebben bereikt, zal de kreet "zo ben ik geboren" niet als excuus kunnen dienen voor gedrag of gedachten die niet in overeenstemming met de geboden van God zijn. We moeten leren zo te leven dat een aardse zwakheid ons niet van een eeuwig doel zal afhouden.

'God heeft beloofd dat Hij onze ellende tot ons welzijn zal heiligen (zie 2 Nephi 2:2). De moeite die we doen om een overgeërfd [of later verkregen] zwakte te overwinnen zal ons een geestelijke kracht geven die ons de hele eeuwigheid van dienst zal zijn. Dus toen Paulus drie keer had gebeden dat zijn "doorn in het vlees" zou worden weggenomen, antwoordde de Heer: "Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid." Gehoorzaam concludeert Paulus:

"Zeer gaarne zal ik dus in zwakheden nog meer roemen, opdat de kracht van Christus over mij kome. Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, smaadheden, noden, vervolgingen, benauwenissen ter wille van Christus, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig" (2 Korintiërs 12:9-10).

'Wat onze vatbaarheid of neiging [gevoelens] ook mogen zijn, ze kunnen ons niet aan eeuwige consequenties onder-

werpen zonder dat wij onze keuzevrijheid gebruiken om te denken of te doen wat in Gods wetten verboden is. Een vatbaarheid voor alcoholisme beneemt iemand de vrijheid om alcohol te gebruiken zonder er snel aan verslaafd te raken, maar zijn keuzevrijheid stelt hem in staat om ervan af te blijven en zo te ontkomen aan de kwalijke uitwerking van alcohol op het lichaam en aan de geestelijke afstomping die de verslaving met zich meebrengt.

‘(...) Laat je niet misleiden door het argument dat omdat iemand een sterke drang tot een bepaalde daad voelt, hij niet zou kunnen kiezen en daarom niet verantwoordelijk voor zijn handelingen zou zijn. Deze bewering druist in tegen de meest fundamentele beginselen van het evangelie van Jezus Christus.

‘Satan wil ons doen geloven dat we in dit leven geen verantwoording dragen. Dat doel streefde hij met zijn strijd in het voorsterfelijke bestaan al na. Iemand die beweert dat hij niet verantwoordelijk is voor de uitoefening van zijn keuzevrijheid omdat hij “zo geboren is”, probeert de uitkomst van de oorlog in de hemel te negeren. Wij zijn *wel* verantwoordelijk, en als we anders beweren, werken we mee aan de propaganda van de tegenstander.

‘Individuele verantwoordelijkheid is een wet van het leven. Zij geldt in de wetten van de mens en die van God. De samenleving verwacht van mensen dat zij hun impulsen beheersen zodat deze samenleving beschaafd kan zijn. God verwacht van zijn kinderen dat zij hun impulsen beheersen zodat ze zijn geboden kunnen onderhouden en hun eeuwige bestemming bereiken. De wet laat geen mazen voor de heetbakende man die toegeeft aan een impuls om zijn kweller neer te schieten, of voor de hebzuchtige man die toegeeft aan een impuls om te stelen, of de pedofiel die toegeeft aan een impuls om zijn seksuele verlangens met kinderen te bevredigen. (...)

‘Er is veel dat wij niet weten over de mate van vrijheid die we hebben ten aanzien van de diverse doornen in het vlees die ons in de sterfelijkeid kwellen. Maar dit weten we: we hebben *allemaal* onze keuzevrijheid en God stelt ons verantwoordelijk voor de wijze waarop we deze in gedachte en daad gebruiken. Dat is fundamenteel.⁷

WETENSCHAPPELIJK PERSPECTIEF

In tegenstelling tot onze leerstellige benadering, kiezen veel mensen voor een puur wetenschappelijke benadering van de aantrekkingskracht tussen mensen van hetzelfde geslacht. Hoewel ik zelf geen geleerde ben, zal ik aan de hand van wetenschappelijke literatuur, en met de adviezen van bevoegde wetenschappers en therapeuten, proberen om de bewering te weerleggen dat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat mensen die beweren homoseksueel of lesbisch te zijn, ‘zo geboren zijn’.

We leven in een tijd waarin de wetenschap ons in een toenemend tempo inzicht in het menselijk lichaam biedt. We weten dat veel van onze lichamelijke kenmerken op grond van erfelijkheid kunnen worden verklaard. Tegelijkertijd weten we ook dat ons gedrag in hoge mate beïnvloed wordt door psychosociale factoren, zoals de relatie met ouders, broers en zussen (vooral in de ontwikkelingsfase), en ook de cultuur waarin we leven. De vraag of, en de mate waarin, concreet gedrag toe te schrijven is aan de natuur of de opvoeding is al eeuwen oud. Als we praten over aantrekkingskracht tussen mensen van hetzelfde geslacht, praten we over een zeer ingewikkeld onderwerp waarbij de wetenschappelijke inzichten nog zeer jong zijn.

Sommige geleerden ontkennen dat gedrag genetisch beïnvloed wordt.⁸ Anderen komen met bewijzen of theorieën dat ‘er aanzienlijke aanwijzingen zijn voor een genetische invloed op seksuele geaardheid’.⁹

We beseffen ons natuurlijk terdege dat je op grond van erfelijkheid een vatbaarheid voor bepaalde ziekten zoals kanker of suikerziekte kunt verklaren. Er zijn ook theorieën en enige aanwijzingen dat erfelijkheid een factor is bij vatbaarheid voor verschillende gedragsstoornissen zoals agressie, alcoholisme en vetzucht. Het is gemakkelijk om te theoretiseren dat erfelijkheid ook bij seksuele geaardheid een rol speelt. Maar het is hier belangrijk om te onthouden, zoals twee voorstanders van deze benadering ook toegeven, dat ‘het idee dat iemand waarschijnlijk een bepaald kenmerk heeft omdat zijn vader of moeder dat had, niet meteen wil zeggen dat het vaststaat dat hij dat kenmerk ook zal hebben.

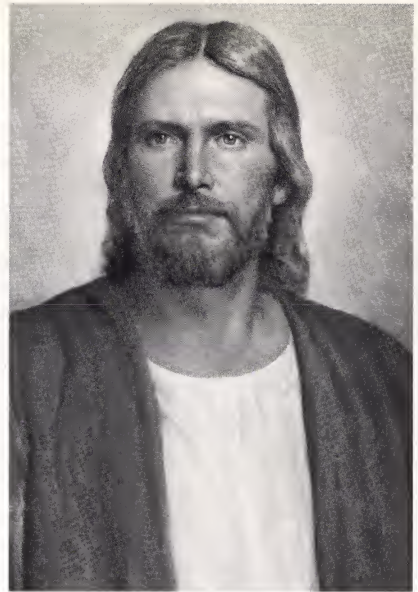
Het eerste beginsel van het evangelie is geloof in de Heer Jezus Christus, die ons het licht en de kracht geeft om de obstakels van de sterfelijkheid te overwinnen en om onze door God gegeven keuzevrijheid te gebruiken om gedrag te kiezen dat ons naar onze goddelijke bestemming zal voeren.

(...) De meeste eigenschappen ontstaan waarschijnlijk uit een wisselwerking tussen wat ingeboren is en de omgeving waarin iemand leeft.¹⁰

Of geleerden de gedachte dat erfelijkheid invloed heeft op de seksuele geaardheid nu geheel of ten dele verwerpen of aanvaarden, de meesten zijn het erover eens dat er nog onvoldoende bewijzen zijn en dat er pas duidelijke conclusies getrokken kunnen worden als er veel meer onderzoek is gedaan.

In een onderzoek bij 56 paren identieke mannelijke tweelingen waarvan een van de twee homo beweerde te zijn, bleek dat 52% van de andere helft van de tweelingen zich ook homo noemde.¹¹ In een soortgelijk onderzoek bij vrouwelijke identieke tweelingen noemde een bijna gelijk percentage zichzelf lesbisch (34 van de 71 paren, 48%).¹² Als uit deze studies blijkt dat erfelijkheid van invloed is op de reden waarom een man of vrouw zichzelf homo of lesbisch noemt, dan is het duidelijk dat deze invloed niet allesbepalend is. Zoals een vooraanstaande geleerde heeft gezegd: 'Zelfs de identieke tweeling van een homoseksuele man heeft een kans van 50% of meer om heteroseksueel te zijn – ook al heeft hij exact dezelfde genen en is hij door dezelfde ouders opgevoed.'¹³ We moeten ook hier opmerken dat de resultaten van deze onderzoeken (en van andere die hieronder aangehaald worden) zijn gebaseerd op wat de deelnemers van zichzelf zeggen, een nogal wankelende basis voor wetenschappelijke conclusies als er 'onder artsen en gedragswetenschappers nog steeds geen universeel aanvaarde definitie van homoseksualiteit is – laat staan overeenstemming over de oorsprong ervan.'¹⁴

Op dit nieuwe wetenschappelijke gebied is een nieuwe bron van bewijzen zeer welkom. In juli 1993 haalde dr. Dean

DEE PARESON, DE HEER JEZUS CHRISTUS

Hamer over de hele wereld de voorpagina's toen hij bekendmaakte dat hij 'in een geselecteerde groep (...) homoseksuele mannen en hun familieleden boven de 18 een statistisch significant verband had aangetoond tussen de overerving van genetische indicatoren [een identificeerbare DNA-strook] op chromosoomregio Xq28, en seksuele geaardheid.' Met andere woorden, 'Xq28 blijkt een gen te bevatten dat bij mannen tot een homoseksuele geaardheid bijdraagt.'¹⁵ Dr. Hamer interpreteert zijn ontdekking zo extreem positief mogelijk, en concludeert in het boek dat hij vervolgens heeft geschreven:

'Gebaseerd op enige voorkennis en ervaring kunnen we alleen maar proberen te gissen naar het belang van Xq28 bij de bevolking in het algemeen. Als we hoog schatten, moet je stellen dat de regio nooit meer dan 67% van de homoseksuele mannen zou kunnen beïnvloeden, het percentage dat in onze sterk geselecteerde groep van homoseksuele broers aan deze regio "gekoppeld" was. Als we laag schatten, moet je stellen dat als homoseksualiteit door omgevingsfactoren wordt veroorzaakt, of door een groot aantal of elkaar inwerkende genen, slechts een gering percentage van de variatie in mannelijke seksuele geaardheid op grond van Xq28

verklaard kan worden. Als we naar het gemiddelde kijken, vastgesteld op grond van onze koppelingengegevens en de gegevens uit de onderzoeken met tweelingen en familie, komen we tot de conclusie dat Xq28 bij 5 tot 30% van de homoseksuele mannen enige rol van betekenis speelt. Het feit dat deze schattingen zo ver uit elkaar liggen, bewijst dat er nog veel onderzoek verricht moet worden.¹⁶

'Enige rol van betekenis' bij '5 tot 30%' van de mannen die zichzelf als homoseksueel beschouwen, is nauwelijks een rechtvaardiging van de bewering dat het wetenschappelijk is aangetoond dat homoseksualiteit erfelijk bepaald is. Een vooraanstaande geleerde wijst op twee van de onzekere factoren:

'De bewijzen die er tot nu toe verkregen zijn voor ingeboren biologische eigenschappen als oorzaak voor homoseksualiteit, zijn gebrekkig. (...) Uit genetisch onderzoek dat moet aantonen dat homoseksualiteit erfelijk is, komt niet naar voren wat wordt overgeërfd en hoe dat de seksuele geaardheid beïnvloedt.'¹⁷

In hun indrukwekkende verhandeling over de biologische achtergronden van seksuele geaardheid, geven de artsen Byne en Parsons van de afdeling psychiatrie van de Columbia University de volgende belangrijke waarschuwingen en suggesties:

'Het is van het allergegrootste belang dat artsen en gedragstherapeuten de complexiteit van de seksuele geaardheid gaan inzien en zich niet laten verleiden tot simplistische verklaringen, hetzij psychologisch of biologisch.

'Een opvallende afwezigheid in de meeste theorieën over de oorsprong van de seksuele geaardheid is een actieve rol van de betrokken persoon bij de vorming van zijn of haar identiteit. (...) Wij suggereren een interactief model waarin de genen of de hormonen niet de seksuele geaardheid als zodanig vastleggen, maar wel bepaalde persoonlijkheidsstructuren accentueren en daarmee invloed hebben op de wisselwerking tussen een persoon en zijn of haar omgeving als de seksuele geaardheid en andere persoonlijkheidskenmerken zich beginnen te ontwikkelen.'¹⁸

Deze stelling, een van de vele die door geleerden zijn geponeerd, klinkt bijzonder plausibel omdat zij rekening

houdt met de keuzevrijheid die wij als een reëel beginsel van onze sterfelijke toestand beschouwen.

DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN KERKFUNCTIONARISSEN EN -LEDEN

In een brief van 14 november 1991 over het belang van de wet van kuisheid, heeft het Eerste Presidium verklaard: 'Een seksuele relatie is alleen goedgekeurd tussen man en vrouw, op gepaste wijze binnen het huwelijk tot uiting gebracht. Elke andere vorm van seksueel contact, zoals ontucht, overspel, en homoseksueel en lesbisch gedrag, is zondig.'

Conform deze uitspraak zijn de functionarissen in de kerk verplicht om overtreders tot bekering te roepen en hen te herinneren aan het beginsel dat de profeet Samuël de goddeloze Nephieten heeft onderwezen: 'Gij hebt gedurende al de dagen uws levens gezocht naar hetgeen gij niet kondet verkrijgen; en gij hebt naar geluk gezocht door ongerechtigheid te bedrijven, wat in strijd is met de aard van die gerechtigheid, die in ons Groot en Eeuwig Hoofd' (Helaman 13:38).

Iemand kan niet doorgaan met het bedrijven van ernstige zonde en lid van de kerk blijven. Ook is een disciplinaire maatregel op zijn plaats als anderen tot zonde zijn aangezet. Er is geen kerkelijke discipline voor ongepaste gedachten of gevoelens (hoewel we aangemoedigd worden ze te corrigeren), maar gedrag heeft consequenties. In dezelfde toespraak waarin de Heiland de mensen leerde dat niemand uitgeworpen moest worden, gebood Hij zijn dienstknechten: 'Gij [zult] niemand willens en wetens onwaardig van Mijn vlees en bloed (...) laten nuttigen (...); daarom, indien gij weet, dat iemand onwaardig is (...), zult gij het hem verbieden' (3 Nephi 18:28-30). De Heiland gaf ook dit gebod: 'Maar indien hij zich niet bekeert, zal hij niet onder Mijn volk worden gerekend, opdat hij Mijn volk niet te gronde richt' (vers 31; zie ook Mosiah 26:36; Alma 5:56-61). Als overtreders dus geen gehoor geven aan de oproep tot bekering, moeten de herders van de kerkelijke kudde disciplinaire maatregelen

ILLUSTRATOR DEL PARESON

nemen, omdat God hun die verantwoordelijkheid heeft gegeven.

Tegelijkertijd moeten we altijd onderscheid maken tussen zondige *daden* en ongepaste *gevoelens* of een mogelijk gevaarlijke *vatbaarheid*. We moeten in liefde de hand toesteken aan hen die proberen weerstand te bieden aan verleiding. Het Eerste Presidium heeft dat in de brief van 14 november 1991 gedaan. Na duidelijk gesteld te hebben dat 'ontucht, overspel, en homoseksueel en lesbisch gedrag' zonden zijn, voegde het Eerste Presidium hieraan toe:

'Mensen en familieleden die hulp bij deze zaken willen, moeten zich tot hun bisschop, gemeentepresident, ring- of districtspresident wenden. Wij moedigen de leiders en leden van de kerk aan om met liefde en begrip de hand toe te steken aan hen die met deze zaken worstelen. Velen zullen gehoor geven aan de christelijke liefde en geïnspireerde raad als ze een uitnodiging krijgen om terug te komen en zich open te stellen voor de verzoenende en genezende macht van de Heiland (zie Jesaja 53:4-5; Mosiah 4:2-3).'

In een conferentietoespraak over ditzelfde onderwerp heeft president Gordon B. Hinckley gezegd: 'Ik wil nu graag nadrukkelijk stellen dat onze zorg om de bittere vruchten

van de zonde gepaard gaat met een christelijke sympathie voor de slachtoffers ervan, onschuldig of schuldig. Ons voorbeeld is de Heiland, die de zonde veroordeelde, maar van de zondaar hield.'¹⁹

Ondanks zulke uitnodigingen en geruststellingen blijven de kerk en haar leden geconfronteerd worden met onbegrip over ons standpunt in deze zaken. Vorig jaar herfst werd een functionaris van onze kerk in een televisie-interview gevraagd: 'Wat wordt er in de kerk gedaan om de haargevoelens voor homoseksuelen weg te nemen?' Negen jaar geleden werd ik, ook tijdens een interview voor de televisie, ondervraagd over geruchten dat de kerk leerde of impliceerde dat 'deze mensen eigenlijk verstotelingen zijn (...) deze mensen haten zichzelf, en dat komt door de houding van de kerk jegens hen.'

Sterker nog, we krijgen zulke vragen ook van leden van de kerk. Een brief die wij pas ontvangen hebben, is illustratief:

'Waar we ons ook zorgen om maken, is de manier waarop onze zoons en dochters beschreven worden als mensen die afwijkend en wellustig gedrag vertonen. Sommigen doen dat misschien ook, maar de meesten niet. Deze jonge

Het doel van het leven op aarde en de zending van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is de zoons en dochters van God voor te bereiden op hun bestemming om als onze hemelse Ouders te worden.

mannen en vrouwen willen alleen maar overleven, een geestelijk leven leiden, en in nauw contact met hun familie en kerk blijven. Het is vooral schadelijk als deze negatieve uitlatingen vanaf het spreekgestoelte worden gedaan. Wij menen dat dergelijke toespraken alleen maar meer deprimeren en een gigantisch schuld- en schaamtegevoel opwekken, gekoppeld aan een gebrek aan eigenwaarde, iets waar zij hun hele leven al mee kampen. Soms is er een echt gebrek aan zuivere liefde van Christus naar hen toe om hen in hun beproevingen te helpen. Wij zouden heel blij zijn als u iets kunt doen om deze vaak verkeerd begrepen kinderen van onze hemelse Vader in hun benarde situatie te helpen. Als enkele algemene autoriteiten zich wat tactvoller over deze problemen uitlieten, zou dat de zelfmoorden en verdeeldheid in de gezinnen verminderen. Velen kunnen gewoon niet leven met het feit dat de leden van de kerk hen als "slechte mensen" beschouwen, en daarom zoeken ze hun toevlucht in een homoseksuele levensstijl.²⁰

Uit dergelijke brieven blijkt duidelijk dat wij beter moeten leren communiceren met broeders en zusters die met problemen worstelen – allerlei soorten problemen. Volgens de leer van de kerk heeft ieder lid een duidelijke verantwoordelijkheid om liefde te betonen en hulp en begrip te bieden. Zondaars, net als de mensen die moeite doen om ongepaste gevoelens te weerstaan, zijn geen mensen die uitgeworpen moeten worden, maar mensen die liefgehad en geholpen moeten worden (zie 3 Nephi 18:22–23, 30, 32). Tegelijkertijd kunnen de kerkleiders en de leden niet om hun verantwoordelijkheid heen dat zij de juiste beginselen en deugdzaam gedrag (op alle vlakken) moeten prediken, zelfs als dat voor sommigen onprettig is.

Kerkleiders wordt soms gevraagd of er in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen plaats is

voor mensen met homoseksuele of lesbische neigingen of gevoelens. Natuurlijk wel. Hoe gedrag moet worden nagevolgd, en hoe moeilijk dat is, verschilt van persoon tot persoon, maar de boodschap van hoop en de hand van vriendschap die door de kerk worden aangeboden, zijn dezelfde voor allen die oprecht hun best doen.

In mijn antwoord aan de televisieverslaggever die impliceerde dat de kerk leerde dat 'deze mensen eigenlijk verstotelingen zijn', probeerde ik een nuance aan te brengen. Ik zei:

'De persoon die zijn best doet om dergelijke neigingen [te weerstaan], moet zich geen verstoteling voelen. Maar een seksuele relatie buiten het huwelijk is een heel ander verhaal. Iemand die dat doet, moet zich juist schuldig voelen. Ze moeten juist een afstand voelen tussen zichzelf en God, die dergelijk gedrag verboden heeft. Het verbaast mij niet dat ze zich van de kerk vervreemd voelen. Wat me wel verbaast, is dat ze denken dat de kerk Gods geboden kan veranderen. (...) De vrouw die op overspel betrappt was (en dat is een goed precedent voor ons) (...) werd door de Heiland genadig en liefdevol behandeld (...), maar Hij zei: "Ga heen en zondig niet meer". Hij hield van de zondaar, maar Hij veroordeelde de zonde. Ik denk dat de kerk hetzelfde doet, misschien op onvolmaakte wijze, maar dat is wat we onze leden leren: heb de zondaar lief, maar veroordeel de zonde."²¹

De problemen van mensen die zich voelen aangetrokken hetzelfde geslacht, zijn niet uniek. Er zijn vele soorten verleiding, seksuele zowel als andere. De plicht om zonde te weerstaan, geldt bij alle problemen.

De belangrijkste hulp die de kerk kan bieden aan mensen die voor zonde zijn gezwicht of die worstelen om deze te weerstaan, is haar goddelijke zending te vervullen om de ware beginselen van het evangelie te onderwijzen en de goddelijke verordeningen van het herstelde evangelie te bedienen. Het evangelie geldt op gelijke gronden voor iedereen. Zijn centrale waarheid is de verzoening en opstanding van onze Heiland, opdat wij de onsterfelijkheid en het eeuwige leven mogen beërven. Om die bestemming te bereiken, is een eeuwig huwelijk voor ieder kind van God het goddelijke en voorgeschreven doel, in dit leven en in het hierna-

maals. Toch moet dit heilige doel op de wijze van de Heer worden verwezenlijkt. President Gordon B. Hinckley heeft bijvoorbeeld gezegd dat 'het huwelijk niet moet worden beschouwd als therapie voor problemen zoals homoseksuele neigingen of praktijken'.²²

Door Christus en zijn kerk kunnen zij die met deze problemen worstelen, geholpen worden. Die hulp komt door vasten en gebed, door de waarheden van het evangelie, door de kerkdiensten bij te wonen en dienstbaar te zijn, door de raad van geïnspireerde leiders, en, waar nodig, de professionele hulp bij problemen die dergelijke hulp vereisen. Een andere hulpbron is de versterkende invloed van liefdevolle broers en zusters. Een ieder moet begrijpen dat mensen (en vooral hun familieleden) die zich aangetrokken voelen tot hetzelfde geslacht, extra behoefte hebben aan de liefde en aanmoediging die van de leden van de kerk verwacht mag worden, die door hun verbond te kennen hebben gegeven elkaars lasten te willen dragen (zie Mosiah 18:8) en zo de wet van Christus te vervullen (Galaten 6:2).

Het eerste beginsel van het evangelie is geloof in de Heer Jezus Christus, die ons het licht en de kracht geeft om de obstakels van het sterfelijk leven te overwinnen, en onze door God gegeven keuzevrijheid te gebruiken om gedrag te kiezen dat ons naar onze goddelijke bestemming zal voeren. Ons is beloofd: 'Gij hebt geen bovenmenselijke verzoeking te doorstaan. En God is getrouw, die niet zal gedogen, dat gij boven vermogen verzocht wordt, want Hij zal met de verzoeking ook voor de uitkomst zorgen, zodat gij ertegen bestand zijt' (1 Korintiërs 10:13).

BESLUIT

De uiteenlopende gezichtspunten van de wetenschappelijke bewijzen en de godsdienstige leer kunnen vergeleken worden met het verschil tussen het bestuderen van een auto door te kijken hoe die werkt en de verschillende onderdelen te analyseren, of door de gebruiksaanwijzing te lezen die de fabrikant heeft meegeleverd. Door waarneming en analyse kan veel worden geleerd, maar zo krijg je maar een gedeeltelijke kennis van de werking en mogelijkheden van een

machine. De beste en meest complete kennis van de werking en mogelijkheden van een machine krijg je door de gebruiksaanwijzing van de fabrikant te bestuderen. De gebruiksaanwijzing voor ons lichaam en onze ziel zijn de Schriften, geschreven door de God die ons heeft geschapen, en geïnterpreteerd door zijn profeten. Dat zijn de beste bronnen van kennis over het doel van het leven en het gedrag en de gedachten die we moeten aankweken om gelukkig te leven en onze eeuwige bestemming te bereiken.

Allen die met de problemen van de sterfelijkheid worstelen, zullen zich kunnen vinden in de klaagzang in de psalm van Nephi: 'O, ellendig mens, die ik ben! Ja, mijn hart is bedroefd wegens de zwakheid van mijn vlees; mijn ziel treurt wegens mijn ongerechtigheden.

'Ik ben omringd door de verleidingen en de zonden, die mij zo gemakkelijk overvallen' (2 Nephi 4:17-18).

Om de wil en de kracht te hebben om zonde te weerstaan, moeten we op God vertrouwen en om zijn hulp bidden. Nephi verheugde zich in de Heer, die hem geschraagd had en hem door zijn beproevingen heen had geleid (zie vs. 20). 'Waarom zou ik in de zwakheid van mijn vlees aan zonde toegeven?' vroeg Nephi (vs. 27), waarna hij bad dat de Heer zijn ziel zou verlossen en hem ertoe zou brengen 'dat ik sidder bij het verschijnen van zonde' (vs. 31).

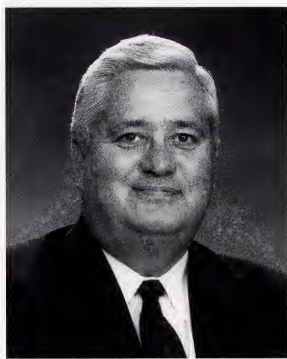
Nephi besluit met woorden die direct van toepassing zijn op hen die hun weg proberen te vinden door de problemen die in dit artikel zijn besproken:

'O Here, ik heb op U vertrouwd en ik wil immer op U vertrouwen. Ik wil mijn vertrouwen niet in de arm des vleses stellen, want ik weet, dat hij vervloekt is, die zijn vertrouwen in de arm des vleses stelt. Ja, vervloekt is hij, die zijn vertrouwen in de mens stelt, of vlees tot zijn arm stelt.

'Ja, ik weet, dat God mildelijk geeft aan hem, die vraagt' (vss. 34-35).

Hij die ons heeft geboden volmaakt te zijn, heeft zijn bloed vergoten om ons de kans te geven onze eeuwige bestemming te bereiken. Zijn vertrouwen in ons vermogen om het eeuwige leven te verkrijgen, blijkt uit zijn ongelofelijke uitnodiging: 'Welke soort mensen behoort gij daarom te zijn? Voorwaar zeg Ik u: Zoals Ik ben!' (3 Nephi 27:27). □

Nieuwe Presiderende Bisschap geroepen

Bisschop H. David Burton.

Salt Lake City - Het Eerste Presidium heeft bekendgemaakt dat H. David Burton is geroepen als de nieuwe presiderende bisschop van de kerk. Hij heeft Richard C. Edgley, als zijn eerste raadgever gekozen en Keith B. McMullin als tweede raadgever. Bisschop Burton was onder de vorige presiderende bisschop, bisschop Bateman, onlangs geroepen als president van de Brigham Young University, eerste raadgever in de presiderende bisschop. Bisschop Edgley was in die bisschop tweede raadgever. Bisschop McMullin heeft veel kerkervaring. Ook werkt hij al enige tijd voor de kerk, zo was hij voorafgaand aan deze roeping directeur van de afdeling welzijnszorg. «

President Hinckley bezoekt president Clinton

Washington, D.C. - President Gordon B. Hinckley heeft eind vorig jaar een bezoek gebracht aan president Bill Clinton van de Verenigde Staten, waarbij hij hem een boekwerk heeft aangeboden met daarin zes generaties aan familiegeschiedenis van de familie Clinton. Een tweede boekwerk betrof de familiegeschiedenis van de presidentsvrouw, Hillary Rodham Clinton. Bovendien overhandigde hij president Clinton een exemplaar van de 'Proclamatie over het gezin' van de kerk, die in september is uitgegeven door het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf. De twee presidenten hebben het belang van het gezin besproken en de noodzaak om als ouders actief betrokken te zijn bij het leven van hun kinderen. Refererend aan de nadruk die de kerk legt op de gezinsavond, gaf president Hinckley dit idee in overweging aan president Clinton voor zijn gezin. Ook de vice-president, Al Gore, was een ogenblik aanwezig. President Hinckley werd vergezeld door ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf. Gevraagd naar zijn ervaring, zei president Hinckley: 'We hebben een plezierig bezoek afgelegd.' «

Gebruik van lofzangen in kerkvergaderingen

Salt Lake City - Er blijven telefoontjes binnenkomen bij het hoofdkantoor van de kerk met de vraag of er voor de muziek in de kerkvergaderingen uitsluitend geput mag worden uit *Lofzangen*, *Children's Songbook*, of *The Choirbook*. Hoewel de meeste lofzangen voor de avondmaalsdienst en andere kerkvergaderingen behoren te komen uit deze goedgekeurde publicaties, mag er af en toe gebruik worden gemaakt van andere gepaste muziek die in overeenstemming is met de geest van de kerklofzangen. «

Kerk erkent in 156 landen

Salt Lake City - De kerk vestigt zich in steeds meer landen. Die groei komt goed tot uitdrukking in het aantal georganiseerde wijken en gemeenten in landen, territoriums en koloniën.

Momenteel heeft de kerk wijken en gemeenten in 70 procent, ofwel 132, van de 188 door de Verenigde Naties erkende landen. Het aantal territoriums en koloniën in de wereld verandert frequent, maar de kerk heeft op het ogenblik units in 24 territoriums of koloniën. In 1991 waren dat nog 115 landen en 23 territoriums of koloniën. «

Mexico krijgt tweede tempel

Salt Lake City - Het Eerste Presidium heeft op 27 december 1995 bekendgemaakt dat er in de stad Monterey in het noorden van Mexico een tempel zal worden gebouwd.

De Monterey-tempel, die gebruikt gaat worden door 200.000 leden in 49 ringen en 20 districten, wordt de 62e tempel van de kerk.

Verwacht wordt dat de tempel begin 1998 zal worden opgeleverd.

Momenteel zijn de volgende tempels in aanbouw: Hong Kong, Mount Timpanogos (Utah), St. Louis (Missouri), Vernal (Utah), Preston (Engeland) en Bogota (Colombia). Bovendien is het terrein waarop de Guayaquil-tempel (Ecuador) zal verrijzen, bouwrijp gemaakt.

De volgende tempels zijn in de planningsfase: Cochabamba (Bolivia), Boston (Massachusetts), Madrid, Nashville (Tennessee), Recife (Brazilië), Santo Domingo (Dominicaanse Republiek) en White Plains (New York).

En er zijn 47 tempels in bedrijf. «

76 miljoen exemplaren verspreid van het Boek van Mormon

Salt Lake City - Sinds 1829 zijn er meer dan 76 miljoen exemplaren van het Boek van Mormon verspreid. Meer dan helft daarvan, 43 miljoen, heeft de laatste tien jaar zijn weg gevonden naar de lezer. Het Boek van Mormon is in 40 talen in zijn geheel vertaald, en in 48 talen is een keuze uit het Boek van Mormon verschenen.

Deze 88 talen worden naar schatting door 70 procent van de wereldbevolking gesproken.

Het Boek van Mormon is in 1890 in het Nederlands vertaald. Daarmee is het Nederlands de elfde taal waarin het Boek van Mormon is verschenen. In 1970 was het boek in 23 talen verschenen. De meeste vertalingen vonden plaats in de jaren tachtig en negentig.

In 1982 kreeg het boek een ondertitel: Een getuige van Jezus Christus.

Church News op Internet

Salt Lake City - De *Church News*, de wekelijkse uitgave van de kerk, is nu toegankelijk via het World Wide Web. Het World Wide Web is een 'gebruiksvriendelijke' interface voor het Internet.

Alle teksten foto's van elke editie van de *Church News* is elke zaterdag vanaf 16.00 uur Nederlandsetijd toegankelijk. Voorwaarde is wel dat u een abonnement op de *Church News* heeft.

Het World Wide Web is een geweldig hulpmiddel voor abonnees op de *Church News*. De verhalen en foto's kunnen worden afgedrukt, afgezocht en opgeslagen. En lezers kunnen met e-mail stukjes insturen voor rubrieken als Mormon Forum, Living by the Scriptures, Missionary Moments enzovoort.

Naar schatting hebben 20 miljoen mensen wereldwijd toegang tot het Internet en dat aantal zal aan eind van deze eeuw uitgeroeid zijn tot 190 miljoen. 'De opdracht is nog altijd om het evangelie naar elke natie te brengen', zegt Steve Hawkins, on-line redacteur van de *Deseret News*. 'Wellicht kan de technologie het evangelie naar gebieden brengen waarvan de grenzen nog gesloten zijn voor vertegenwoordigers van de kerk.' «

Projecten van BYU dragen bij tot onderzoek Dode-Zeerollen

Provo - Geleerden aan de Brigham Young University hebben erkenning gekregen voor de bijdragen die zij leveren aan het onderzoek van de Dode-Zeerollen en hun initiatief bij het beschikbaar stellen van de inhoud van de rollen aan een wereldwijd publiek. De assistentie is op verschillende gebieden:

1. In samenwerking met de Stichting Dode-Zeerollen in Jeruzalem, hebben Brigham Young University en de met BYU gelieerde Foundation for Ancient Research and Mormon Studies (FARMS) onlangs een werkversie van een uitgebreide CD-ROM database van de rollen gepresenteerd tijdens de conferentie over de Jodese-woestijnrollen, die gehouden is aan het Jerusalem Center for Near Eastern Studies van de BYU. Op de conferentie zijn verschillende prominente onderzoekers van de Dode-Zeerollen dieper ingegaan op hun werk, onder wie Emmanuel Tov, hoofd van het Dode-Zeerollenproject in Jeruzalem, en drie professoren van BYU, Dana M. Pike, David R. Seely en Donald W. Parry, die sinds vorig jaar gedeelten van de rollen hebben vertaald.

'De aanwezig geleerden waren aangenaam verrast met onze inspanningen', zegt broeder Parry, die de database tijdens de conferentie demonstreerde en daarbij werd bijgestaan door Steven W. Booras, manager van bijzondere projecten van FARMS, een educatieve organisatie zonder winst oogmerk, die kantoor houdt aan de BYU en zich toelgt op de studie van oude schriftuur. 'Ze waren heel blij dat ze met een druk op de knop nu materiaal ter beschikking hebben waarvoor ze tot voor kort tientallen boeken voor moesten doorbladeren.'

Met de database van de Dode-Zeerollen, waaraan sinds 1993 door BYU en FARMS gewerkt is en die naar verwachting binnen een jaar beschikbaar komt aan wetenschappers en geïnteresseerden, kan men grafische bewerkingen van rollen en rolfragmenten op het scherm krijgen, gelijktijdig Hebreeuwse tekst en de vertaling ervan opvragen, en de tekst van de rollen vergroten. Met de database kan men ook de resolutie van de illustraties van de rollen, waarvan er honderden zijn, en rolfragmenten, waarvan er duizenden zijn, opwaarderen. Bovendien kan men zoeken op woord en die met elkaar vergelijken.

De database bevat commentaren, journaalartikelen, bibliografieën, een concordantie van wetenschappelijke uitgaven over de rollen, en een uitgebreide concordantie van de rollen in het Hebreeuws, het Aramees en het Engels.

Ander materiaal dat wellicht in de definitieve database wordt opgenomen, zijn de Griekse en Hebreeuwse versies van het Oude Testament, het Griekse Nieuwe Testament, apocriefe en rabbijnse geschriften, en de geschriften van het gehelleniseerde jodendom.

2. Bij een afzonderlijke maar verwant project, werkt een onderzoeksteam van de BYU in Jeruzalem met DNA-analyse (DNA is een afkorting van Desoxyribo Nucleic Acid) om de Dode-Zeerolfragmenten, die zijn geschreven op dierenhuiden en perkament, samen te voegen.

De handschriftanalyse, die tot voor kort het meeste soelaas bood bij het samenvoegen van de rollen, geeft alleen aan welke fragmenten door dezelfde persoon zijn geschreven. Maar met behulp van de DNA-ana-

lyse kunnen onderzoekers fragmenten samenvoegen aan de hand van de genetische vingerafdruk van de dierenhuiden waarop de tekst geschreven is, zegt Scott Woodward, universitair hoofddocent microbiologie aan de BYU die zich heeft gespecialiseerd in DNA-onderzoek. Als ze weten voor welke rollen en fragmenten huid van verwante dieren is gebruikt, kunnen onderzoekers er ook achterkomen welke rollen van verschillende kudden of uit geografische gebieden komen.

'We zijn hiermee in staat om rollen of fragmenten perkament te groepeeren naar locatie in het oude Israël', zegt broeder Woodward, die zijn DNA-onderzoek op de rollen presenteerde tijdens de conferentie over de Jodese-woestijnrollen. 'Dat zal ons een goed beeld geven van hoe wijd de godsdienstige gedachte in de rollen in die tijd verbreid was.'

3. De BYU is de onderzoekers van de Dode-Zeerollen op nog een derde gebied van dienst dankzij de ontwikkeling van de 'synthetische-lens-radar', die de bodem tot 10 meter kan penetreren. Noel B. Reynolds, professor politieke wetenschappen aan de BYU en president van FARMS, heeft van de Israëlische overheid toestemming gekregen om met een vliegtuig, waarin de radar is geïnstalleerd, te zoeken naar onontdekte grotten aan de oevers van de Dode Zee, waarin zich nog meer rollen kunnen bevinden.

Bijdragen die BYU en FARMS leveren aan het onderzoek van de Dode-Zeerollen hebben de interesse opgewekt van de bijbelse geleerden en de wetenschappelijke reputatie van de universiteit versterkt. In 1997 zal de BYU als gastheer optreden van een internationale con-

»

ferentie over de Dode-Zeerollen. De rollen, die in 1947 in grotten aan de noordwestzijde van de Dode Zee zijn gevonden, bevatten de oudst bekende handschriften van het Oude Testament, alsmede apocriefe en sektarische geschriften. Geleerden zijn van mening dat de rollen tussen 200 v.Chr en 70 n.Chr zijn geschreven en verzameld door de Joden die woonden in een nederzetting bekend als Qumran.

Donald W. Parry, assistent-professor Hebreeuws, zegt dat de rollen nieuw inzicht verschaffen in het vroege jodendom en vroege christendom. Volgens hem zullen heiligen der laatste dagen bepaalde facetten hiervan heel interessant vinden. 'Zo legt de Qumran-gemeenschap bijvoorbeeld grote inte-

resse aan de dag voor de tempel', zegt broeder Parry. 'De Dode-Zeerollen geven ook uitgebreid inzicht in een Messias die bekend is met de laatste dagen, en er komen teksten voor die betrekking hebben op Mozes, Henoch en Melchizedek. Bovendien worden er onderwerpen besproken als het Nieuw Jeruzalem, zegens en vloeken, reinigingsriten, en oorlogvoering tussen "de zoons van het licht en de zoons van de duisternis".'

Broeder Parry, die momenteel bezig is met de vertaling van de rol met daarop 1 en 2 Samuël, zegt dat de vertaling van de rollen soms afwijkt van de corresponderende boeken in het Oude Testament. In de tekst van 1 en 2 Samuël in de Dode-Zeerollen, die duizend jaar ouder is dan de tot

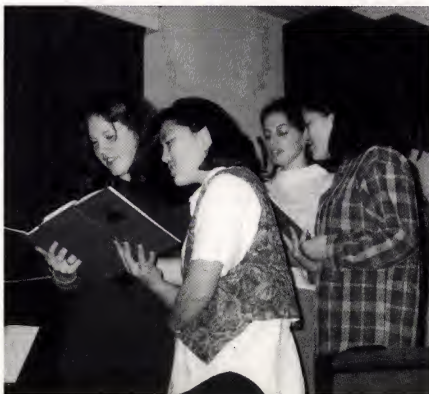
nu toe bekende Hebreeuwse exemplaren van Samuël, komt 'de goddelijke naam *Jehova*, in het Hebreeuws, *Jahweh*, een paar keer voor. Maar op verschillende plaatsen in de Hebreeuwse Bijbel, de grondtekst voor ons Oude Testament, is *Jahweh* veranderd in *Elohim* of is uit de tekst van Samuël gewist' zegt broeder Parry.

'Dat is van belang, omdat het boek Samuël dat onder de Dode-Zeerollen is aangetroffen, maar een klein deel is van Samuël in onze Bijbel. Soms lijkt het erop dat er in de tekst van de Bijbel, vergeleken met de Dode-Zeerollen, opzettelijk veranderingen zijn aangebracht, misschien om theologische redenen; soms zijn de veranderingen onopzettelijk.'

Jongevrouwen in de ring Antwerpen toetsen het woord

Op 18 november 1995 hebben alle jongevrouwen wereldwijd kunnen deelnemen aan een programma om de vruchten van de toetsing van het woord te vieren. Dit programma was het hoogtepunt van een jaar lang nadruk leggen op schriftstudie, waarbij vooral van belang was wat er met de jongevrouwen zelf gebeurd is door Gods woord te lezen en toe te passen. Sarah Rumes uit Antwerpen 2 doet verslag.

Iedereen was wel een beetje zenuwachtig. Maar ik vond het een geslaagde avond. Er werden liedingsteksten voorgelezen, een rap-lied gezongen door de jongevrouwen uit Sint-Niklaas, een leuke dialoog tussen de jongevrouwen uit Aalst met een getuigenis waar iedereen wel wat van kon leren. De enige aanwezige jongevrouw van Antwerpen 1 gaf haar mening over het thema 'Toets het woord'. Een pianostuk ontbrak er niet aan en liedjes werden er in overvloed gezongen, maar toch ook weer niet overdreven. Er is ook een tekst uit de Leer en Verbonden gezongen. Dat was heel origineel. Aan het eind van de avond kreeg iedereen een roosje met een schrifttekst. «

DE KINDERSTER

96E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1996

RACHEL TAN UIT SINGAPORE

Miles T. Tuason

FOTOGRAF: DINO V. PANTI

Rachel Tan van acht jaar vindt het heerlijk om nieuwe vrienden uit te leggen hoe ze aan haar naam komt. 'Mijn hele naam is Rachel Tan Jiayu', legt ze uit. 'Rachel is mijn doopnaam, Tan is mijn familienaam, en Jiayu is de naam van mijn generatie.'

Rachel en haar jongere zusjes, Deborah en Emma, wonen in Singapore, een eiland dat beroemd is om de vele toeristische attracties en de verschillende culturele achtergronden. De ouders van Rachel zijn Chinees, zoals zoveel inwoners van Singapore. Andere bewoners van Singapore zijn van Maleise, Indiase, Arabische, Eurazische of Kaukasische afkomst. Volgens de traditie beginnen Chinese namen met de familienaam, maar tegenwoordig zetten veel mensen er een Engelse naam of een doopnaam voor.

De vader van Rachel, Tan Su Kiong, is architect. Haar moeder, Hazel, werkt op kantoor. Het hele gezin kijkt er dus naar uit om in het weekend thuis of in de kerk samen te zijn.

Rachel en haar zusjes vinden het leuk om naar het jeugdwerk te gaan. 'Mijn lievelingsliedje van het jeugdwerk is "Gebet van een kind," zegt Rachel. 'De woorden zijn voor mij heel bijzonder, en daarom zing ik het graag.' Ze vindt de verschillende activiteiten in haar heldenklas ook leuk, vooral als ze in de klas een tekening over het evangelie mogen maken.

Op de omslag:

Heb je je ooit afgevraagd hoe het zou zijn als de Heiland in je ogen kijkt en glimlacht? Hoe zou zijn stem klinken? Wat zou Hij tegen je zeggen? Zie 'Christus' woorden', blz. 10, om te weten te komen hoe je zijn stem kunt horen. (Schilderij: Harry Anderson, *De bergrede*.)

Rachel (links), haar ouders, en twee zusjes, met op de achtergrond de moderne stad Singapore.

Rachel (midden) en haar zusjes Deborah en Emma houden veel van een spel waarbij je kleuren bij elkaar moet zoeken.

Rachel en haar moeder bij het Merlion monument. De kop van de leeuw symboliseert het woord Singapore. Dat betekent 'stad van de leeuw'. Het vissenlichaam is het symbool van de zee.

Rachel herinnert zich een project wat ze met de klas hebben gedaan. 'Dat was op eerste paasdag, toen hebben we bloemen gemaakt voor onze moeders. We hebben parfum in de bloemen gedaan,' vertelt ze. Haar moeder heeft haar heel vaak bedankt voor zo'n prachtig cadeau.

Net als veel ouders in Singapore vinden de ouders van Rachel de opleiding van hun kinderen heel belangrijk. Daarom doet Rachel haar best om op school de hoogste cijfers te halen. Een van haar lievelingsvakken is Engels. 'Ik vind oefeningen leuk waarbij je iets moet invullen of een zin moet afmaken,' legt ze uit. Ze droomt er eigenlijk van om later lerares te worden. Rachel werkt niet alleen hard op school: ze heeft kortgeleden tijdens een atletiekactiviteit ook nog een medaille gewonnen.

Rachel, Deborah en Emma vinden het leuk om thuis een spelletje te doen. Een spel wat ze heel leuk vinden heet: 'Juffrouw, juffrouw,' waarbij ze om de beurt lerars, leerling en directeur zijn. Ze zijn ook vaak bezig met hun verzameling – Rachel met haar stickers, Deborah met haar postzegels, en Emma met alles wat er in haar 'rommelzak' zit.

Rachel verheugt zich vooral op hun gezinsavond en het lezen in de Schriften, wat ze iedere avond doen. Hoewel er een paar woorden in de Schriften staan die ze moeilijk vindt, blijft ze volhouden, omdat ze weet dat je

zegeningen krijgt als je elke dag in de Schriften leest. 'We lezen om de beurt een hoofdstuk,' legt Rachel uit. Het hele gezin is nu aan het Boek van Mormon bezig.

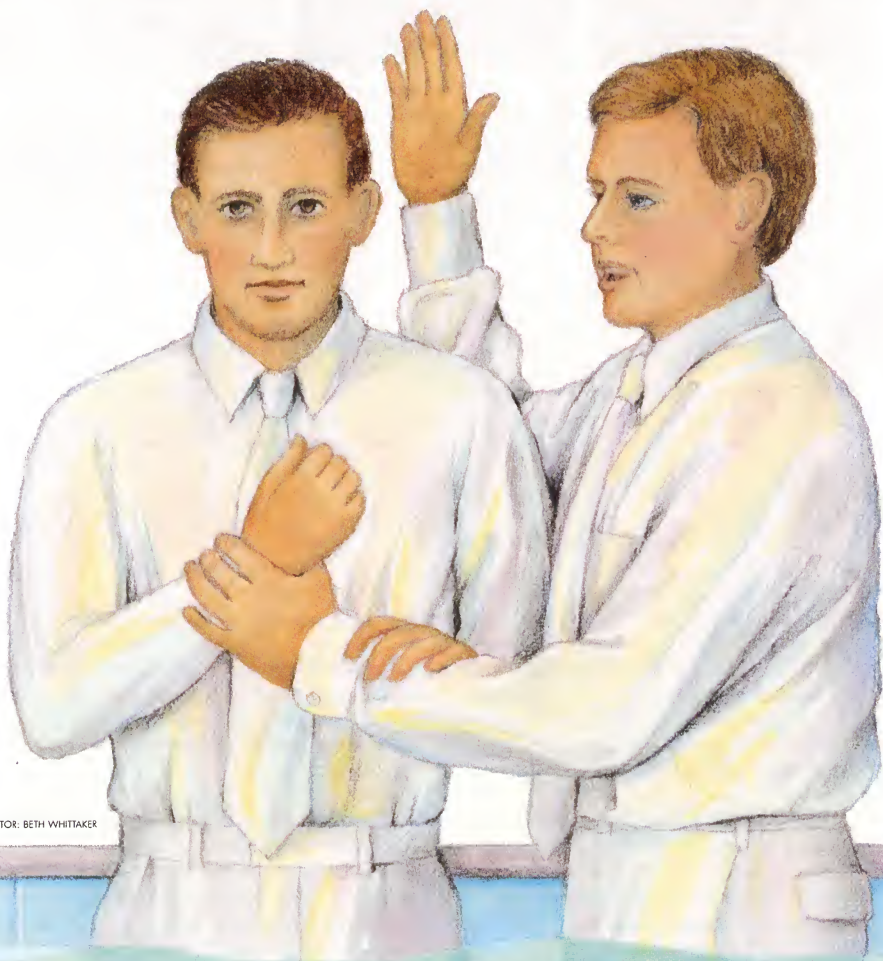
Rachel en haar zusjes hebben lievelingshelden uit de Schriften. 'Wij houden van Lehi, omdat hij een heel rechtvaardig man is,' zegt Rachel, 'en we hebben ook bewondering voor Nephi, omdat hij zo gehoorzaam is.' Mozes is hun favoriete held uit de Bijbel. Rachels lievelingsverhaal uit het Boek van Mormon is de bekering van Alma de jonge.

Singapore mag dan klein zijn, maar het eiland heeft veel mooie plekjes. Als het gezin Tan uitgaat, gaan ze graag naar het Merlion-monument. Bezoekers worden daar begroet door een beeld van een grote zeeleeuw. 'We gaan ook graag naar het East Coast Park omdat daar een speeltuin is en omdat we daar kunnen picknicken,' zegt Rachel.

Rachel beschouwt het als een zegen dat ze lid is van de ware kerk. Ze weet dat zij en de andere gezinsleden ervoor kunnen zorgen dat de kerk in hun land groeit. Rachel weet dat ze het evangelie het beste naleeft als ze haar ouders gehoorzaamt. 'We helpen hen vaak,' zegt ze trots. 'We werken hard op school om onze ouders blij te maken, en we maken allerlei dingen voor ze.'

Net als in de rest van Singapore komen de leden van de kerk daar uit verschillende etnische en culturele achtergronden, maar ze zijn één in het evangelie. Rachel Tan weet dat je het evangelie goed naleeft als je zorgt dat je een goede dochter en een goed zusje bent. □

HET PRIES

ILLUSTRATOR: BETH WHITAKER

T E R S C H A P

Ouderling Charles Didier

van de Zeventig

Op de dag dat ik mij liet dopen was ik een student van 22. Met een kleine groep kwamen we bij elkaar in een zwembad in Brussel (België).

In die tijd hadden we nog geen kerkgebouw. Er was geen doopvont, geen bisschop, alleen twee zendelingen en een paar gemeenteleden om ons te steunen. Er waren geen familieleden van mij meegekomen. Ik had een rotsvast getuigenis van Jezus Christus, onze Heiland en Verlosser, van de profeet Joseph Smith, van het Boek van Mormon, en van de kerk, de enige ware kerk.

Na drie maanden kreeg ik een gesprek en werd ik geordend als diaken. Die zondagochtend stond ik voor de avondmaalstafel om de symbolen van de verzoening van de Heer Jezus Christus rond te delen. Ik herinner me nog hoe het er uitzag: de eetkamer van een woonhuis was omgebouwd tot vergaderzaal waar de avondmaalsdienst gehouden werd en waar een paar leden bij aanwezig waren. Het was de eerste gelegenheid waar ik mijn roeping in het priesterschap groot kon maken. Negen maanden later werd ik tot leraar geordend, en leerde ik hoe ik moest lesgeven en zorgen voor de weinige leden van de gemeente.

Er gingen nog eens vier maanden voorbij, en toen werd ik tot priester geordend. Nu stond ik aan de andere kant

van de avondmaalstafel. Het decor was hetzelfde, maar ik had een ander gevoel. Ik was ervan onder de indruk dat ik nu het gebed over de symbolen van de verzoening uitsprak met de volgende woorden: 'Dat zij het mogen eten ter gedachtenis van het lichaam van Uw Zoon, en voor U, o God, de Eeuwige Vader, betuigen, (...) Zijner altijd indachtig te zijn, en Zijn geboden te onderhouden (...) opdat zij altijd Zijn Geest met zich mogen hebben' (Leer en Verbonden 20:77).

Twee jaar na mijn doop brak de dag aan waarop ik het Melchizedeks priesterschap ontving en tot ouderling geordend werd. De zedingspresident legde weer zijn handen op mijn hoofd. Het hogere gezag werd mij gegeven en de macht om te handelen in de naam van de Heer.

De kerk is een goddelijke instelling die geleid wordt door het gezag van het priesterschap. Ik getuig dat Jezus leeft, dat dit de enige ware kerk is die met het priesterschap van de Zoon van God begiftigd is, en dat de profeten, zieners en openbaarders die over deze kerk presidieren, zijn aangesteld om de zuivere leer van Jezus Christus en het gezag van het priesterschap te bewaren voor de verlossing van zijn volk. □

Het spook van de familie Smit

Vickie Schillen

Toen de familie Smit aan tafel kwam voor het avondeten, wist Silvia dat haar moeder overstuur was. 'Ik moet jullie iets vertellen,' zei moeder zachtjes halverwege de maaltijd.

Silvia legde haar voorer neer en keek haar moeder aan.

'Ik ben tot de conclusie gekomen,' zei moeder, 'dat het hier in huis spookt.'

'Bedoelt u dat er een spook in huis is?' vroeg Peter met grote ogen.

Silvia dacht dat spoken alleen in boeken en films bestonden.

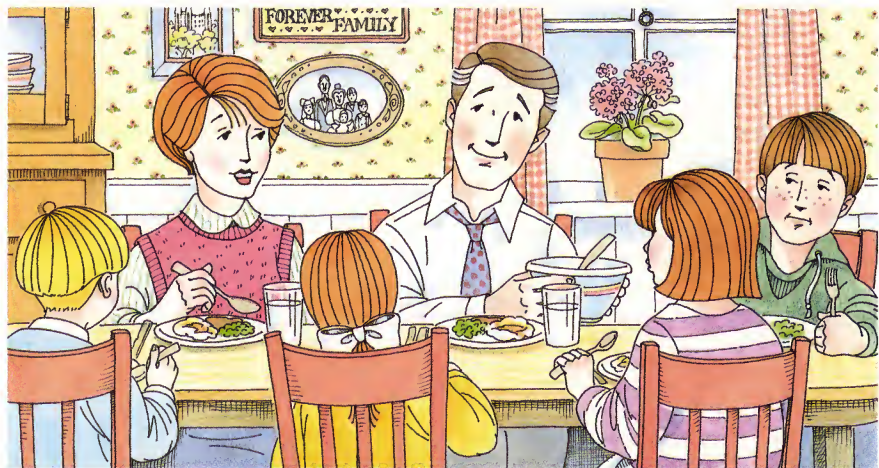
'Waarom denkt u dat het hier spookt?' vroeg Kitty. 'Ik heb pas een artikel gelezen over een huis waarvan beweerd wordt dat het er spookt, maar ik geloof niet in —'

'Ik heb geen spook gezien,' viel Tim haar in de rede.

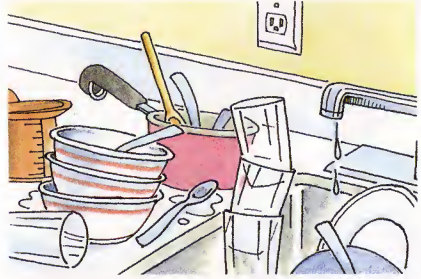
'Het is de enige manier waarop ik het kan verklaren,' vervolgde moeder. 'Er gebeurt teveel waar niemand van ons verantwoordelijk voor is.'

'Wat dan allemaal?' vroeg Silvia namens iedereen.

'O, ik vond handdoeken op de grond nadat jullie ze hadden opgehangen. Er is laatzst een heel pak koekjes verdwenen toen jullie er allemaal maar twee gehad hadden.'

ILLUSTRATOR: ROBIN OFFICER

Silvia zag dat Tim bloosde en op zijn stoel zat te schuiven. 'Dan hebben we nog die vuile borden,' voegde papa eraan toe. 'Wij weten dat jullie altijd jullie bordje afwassen als je iets klaarmaakt. Maar elke keer als ik in de keuken kom, vind ik overal vuile borden. Dat spook heeft de laatste tijd veel honger gehad.'

'Het is ook lege kamers binnengeslopen en het heeft lichten aangedaan. Laatst heeft het zelfs de TV aangezet terwijl jullie met jullie huiswerk bezig waren,' ging mama verder.

'Weet een van jullie wie dat gedaan heeft?' vroeg papa. Het bleef stil in de kamer,

'In dat geval,' stelde papa vast, 'moet er hier een spook zijn.'

Silvia moest die avond vaak aan het 'spook' denken terwijl ze haar huiswerk afmaakte en zich klaarmaakte om naar bed te gaan. Haar moeder had er vanavond erg moe uitgezien. Als het spook van de familie Smit zich een beetje beter zou gedragen, zou het voor mama en het hele gezin wat gemakkelijker zijn.

Toen Silvia de volgende middag uit school kwam, was er niemand thuis. Ze deed haar rugzak af, diepte de sleutel op uit haar jaszak en deed de deur open.

Het huis was een puinhoop! Er stonden nog ontbijtbordjes op het aanrecht. Er was sinds de vorige avond niets aan de woonkamer gedaan. En er slingerden handdoeken door de hele badkamer. Mama was blijkbaar de hele dag niet thuis geweest, wat anders wel het geval was.

Silvia pakte een briefje op dat op de keukentafel lag. 'Lieve allemaal,' stond er, 'oma voelt zich niet goed. Ik ben met haar naar de dokter en dan maak ik haar huis schoon. Peter gaat na schooltijd naar mevrouw Zonneveld. Haal hem alsjeblieft op. Ik ben op tijd thuis voor de prijsuitreiking van Tim.'

Silvia ging Peter ophalen. Toen ze weer thuis waren, kwamen Tim en Kitty net uit school.

'Ik hoop dat oma niet erg ziek is,' zei Kitty nadat ze het briefje gelezen had.

'Ik ook,' zei Tim.

‘t Is hier wel een rommel, hè?’ zei Silvia terwijl ze naar de keuken liepen.

Tim moest lachen. ‘Het lijkt wel of het spook van de familie Smit hier is geweest met zijn vriendjes. Nu ik het over vriendjes heb, ik denk dat ik gauw even bij Tom een boek ga halen dat ik wil lezen. Ik hoop dat mama die cake niet heeft vergeten die we vanavond mee moeten nemen naar de prijsuitreiking.’

‘We kunnen deze rommel niet voor mama laten liggen,’ protesteerde Silvia.

‘Laat het spook het maar komen opruimen,’ stelde Peter voor.

‘Dat is een goed idee,’ vond Kitty ook.

‘Ik ben geen spook,’ zei Tim. ‘Ik ben weg.’

‘Ik hoop wel dat het spook niet aan papa vertelt dat je bent weggegaan zonder je huiswerk te maken,’ zei Silvia toen Tim de voordeur opendeed.

‘Oké,’ zuchtte Tim, terwijl hij naar de keuken terugliep. ‘Maar laten we dan een beetje opschieten. Ik heb geen zin om de hele middag spookje te spelen.’

Silvia en Peter legden alles in huis op zijn plaats. Ze zorgden er vooral voor dat alle handdoeken netjes werden opgehangen. Tim waste af terwijl Kitty een rozijnencake bakte.

Toen alles gedaan was, hielp Kitty Silvia met het uitknippen van een spook uit een stuk wit papier. Ze maakten er een naambordje bij; daar schreef Silvia op:

‘het spook van de familie Smit’. Dat plakten ze op het papieren spook en zetten het naast de cake op het aanrecht.

De kinderen – Tim zelfs ook – gingen aan de keukentafel hun huiswerk zitten maken terwijl ze op hun moeder wachten. Peter pakte een kleurboek en -potloden.

Het duurde niet lang of de deur ging open. Moeder liep gehaast naar de keuken. Plotseling stond ze stil en keek verbaasd rond. Toen zag ze de cake naast het papieren spook op het aanrecht. ‘Ik zie dat ons spook hier geweest is,’ zei ze. Ze liep naar het aanrecht en pakte het papieren spook op. ‘Ik mag hem wel. Ik hoop dat hij hier altijd blijft spoken!’ Ze liep om de tafel heen en gaf ze allemaal een dikke knuffel.

Toen Silvia die avond in bed kroop, merkte ze dat er iets onder haar kussen lag. Het was een reep chocola met een briefje er omheen. Ze haalde het papiertje er zorgvuldig af. Er stond:

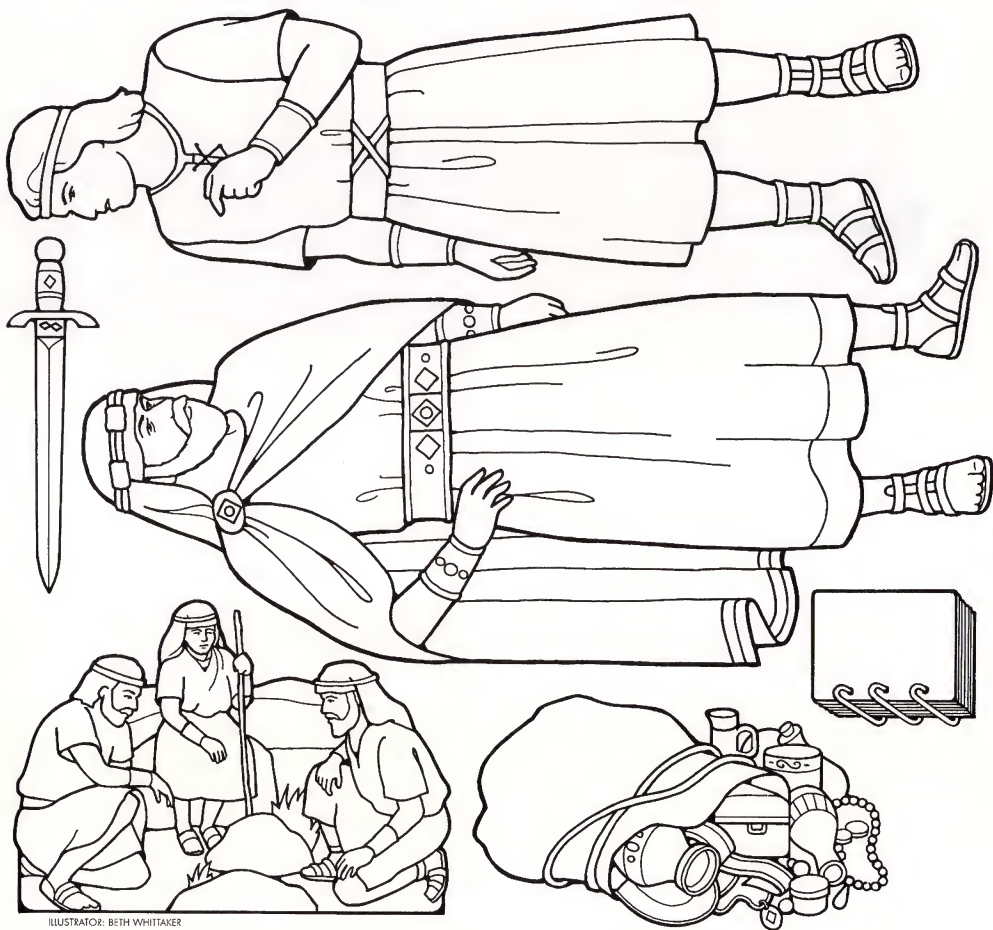
*Lief spook,
Bedankt dat je me vandaag geholpen hebt.
Ik hou van je,
mama.*

Silvia legde de reep op haar tafel. Ze zou hem bewaren voor morgen na school. Het was een lange, drukke dag geweest, en ze was moe. *Maar het is wel een lekker moe gevoel, dacht ze terwijl ze in slaap viel.* □

NEPHI KRIJGT DE PLATEN IN ZIJN BEZIT

'Ik zal heengaan en doen, wat de Here heeft bevolen' (1 Nephi 3:7).

ILLUSTRATOR: BETH WHITTAKER

Lees: 1 Nephi 3; 4:1-13, 20, 26.

Instructies: haal deze bladzijde uit *De Kinderster*, kleur de figuren en plak ze op stevig papier; knip de figuren dan uit en plak stukjes flanel op de achterkant. Lees de teksten die staan aangegeven en vertel daarna het verhaal uit het Boek van Mormon terwijl je de figuren op een flanelbord hangt.

Naar keuze: je kunt de figuren ook vergroten, op karton plakken en op stokjes bevestigen.

CHRISTUS' WOORDEN

Karen Ashton

'Christus' woorden zullen u alles zeggen, wat gij moet doen.' (2 Nephi 32:3).

Heb je je ooit wel eens afgevraagd hoe je je zou voelen als de Heiland je in de ogen keek of zijn handen op je hoofd legde en je een zegen gaf? Hoe zou zijn stem klinken? Wat zou Hij tegen jou zeggen? Zou je altijd bij Hem willen blijven en nooit meer weggaan?

Jesus wil dat je zijn stem hoort en zijn Geest voelt. Hij houdt van je en wil dat jij die liefde voelt. Hij wil je zegenen. Hij wil dat je begrijpt waardoor je gelukkig wordt en hoe je voor altijd bij Hem en je hemelse Vader kunt wonen.

De woorden van de Heiland staan in de Schriften opgetekend. Zijn leringen staan erin. Als jij de Schriften bestudeert om te begrijpen wat je moet weten en wat je moet doen, zul je zijn stem horen (zie Leer en Verbonden 18:30, 34–36). Dat 'horen' bestaat vaak uit een gevoel in je binnenste en in je hart. Als je de Schriften leest met vertrouwen, en als je wilt geloven en begrijpen wat er staat, doe je meer dan alleen de woorden lezen. Je vraagt of de Geest van de Heer in je hart wil komen (zie Leer en Verbonden 8:2). Je zult de liefde van de Heiland voelen. Je zult door zijn woorden gezegend worden. In de Schriften staat alles wat je moet doen. Als je ze bestudeert, zul je dichter bij de Heiland komen.

Instructies

Kleur de plaat van 'Schriftstudie-Simon' en de kleine figuurtjes eronder en ernaast. Knip de vier illustraties zorgvuldig langs de dikke zwarte lijnen uit, en doe dat ook met de ramen boven Simons schouder. Maak een vouw op de stippellijn en plak de buitenste rand op de achterkant van Simon. Je vormt daarbij een afgeplatte koker. Plak de uiteinden van de lange stroken waarop de situaties en de teksten staan aan elkaar. Schuif die strook in de koker. In het raam boven Simons schouder zal nu een moeilijke situatie te zien zijn, en er zal een tekstverwijzing in het

andere raampje tevoorschijn komen. Zoek de teksten op om te zien hoe Simon de Schriften kan gebruiken bij het oplossen van de moeilijke situaties waarmee hij te maken krijgt.

Ideën voor de participatieperiode

1. Maak een stel kaarten van één kleur met de namen van profeten uit de Schriften en kaarten van een andere kleur met de beschrijving van iets wat die profeet gedaan heeft. Schud de kaarten, en leg ze dan met de achterkant naar boven op de grond. Door bij iedere beurt twee kaarten om te draaien – een van elke kleur – moeten de kinderen proberen de naam van de profeet te vinden bij de beschrijving van wat hij gedaan heeft.

2. Vraag aan twee of drie volwassen leden om in het kort te vertellen hoe gebed ze geholpen heeft om de Schriften te begrijpen. Laat de kinderen dan zingen ['Zoek de Heer' (zie bladzijde 13)].

3. Maak zes woordstroken: 'Oude Testament', 'Nieuwe Testament', 'Boek van Mormon', 'Leer en Verbonden', 'Parel van grote waarde', en 'de levende profeet'. Hang een plaat van de Heiland op de muur of in het midden van het bord. Hang de woordstrook 'Oude Testament' links naast de plaat van de Heiland; leg uit dat alle verhalen uit het Oude Testament zijn gebeurd voordat de Heiland geboren werd. Hang de woordstrook 'Nieuwe Testament' onder de plaat van de Heiland; leg uit dat daarin verhalen staan over het leven van Jezus op aarde en over de tijd vlak na zijn dood. Hang de woordstrook 'Boek van Mormon' boven de plaat van de Heiland en leg uit dat die verhalen beginnen in de tijd voor de geboorte van de Heiland en dat het tot na zijn dood verder gaat. Hang de woordstrook 'Leer en Verbonden' rechts van de plaat van de Heiland en leg uit dat die Schriftuur gegeven is door inspiratie aan de profeet Joseph Smith en andere profeten uit onze tijd. Hang de woordstrook 'Parel van grote waarde' boven de plaat van de Heiland en leg uit dat daarin verslagen staan van profeten voor, tijdens en na het leven van de Heiland. Hang de woordstrook 'de levende profeet' en een plaat van president Gordon B. Hinckley helemaal rechts; leg uit dat wij in onze tijd een profeet hebben die ons vertelt wat Jezus wil dat wij doen. □

SCHRIFTSTUDIE SIMON

UITKNIPPEN

UITKNIPPEN

HIER VOUWEN

'CHRISTUS' WOORDEN ZULLEN
U ALLES ZEGGEN, WAT GIJ MOET DOEN.'
(2 Nephi 32:3).

LIMEN OF PLAKKEN

LIMEN OF PLAKKEN

LIMEN OF PLAKKEN

Iemand waar
je vast van
houdt, is
zo iemand die
wil dat je
kan helpen.

Jakobus 5:15

Op weg
naar school
zie je een
kind vallen.

Mattheüs 25:40

Een paar grote
vrienden tegen
jouw vader, ik
naar de kerk
gaat en
probeerde de
geboden te
onderhouden.

Mattheüs 5:10

Je zou wel
eens tegen
je kleine
broertje en
zoujes willen
schreeuwen.

Spreuken 21:23

Je wilt graag
de Heilige Geest
hebben.

Leer en Verbonden 121:45-46

Je wilt weten
hoe je hemelse
Vader, Jezus
Christus en de
Heilige Geest
eruit zien.

Leer en Verbonden 130:22

Lang geleden
heb je van
een vriendje
een spelletje
geleend en je
hebt het niet
terug gegeven.

Mosiah 4:28

Je kleine
broertje zegt
tegen je dat hij
geld uit jouw
laafje heeft
gepakt en dat
hij er spijt van
heeft.

3 Nephi 13:14

Jij hebt nog
twee snoepjes
over en je ziet
iemand die
niets heeft.

2 Korintiërs 9:7

Je mag van
je ouders
niet naar een
televisiepro-
gramma kijken
dat je graag
wilt zien.

Kolossenzen 3:20

Je wilt je
getuigenis
geven maar
je bent bang.

2 Timoteüs 1:7-8

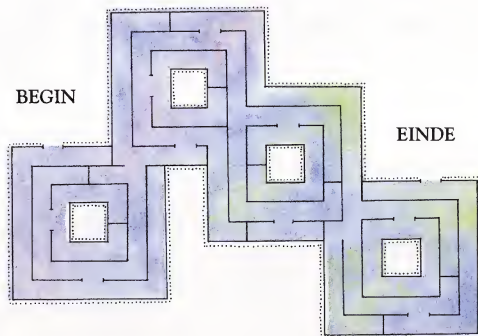
Je wilt weten
of het Boek
van Mormon
waar is.

Moroni 10:4-5

TUSSEN DE VIERKANTJES DOOR

Colleen Fahy

Kun jij van het begin tot het einde je weg vinden door deze doolhof van vierkantjes?

VOEDSEL VAN HET OUDE TESTAMENT

Marianne Frost Bates

Zoek het voedsel van het Oude Testament bij de juiste beschrijving.

- 1. Een dikke soep die door Jakob werd bereid; Esau heeft er zijn eerstgeboorterecht voor verkocht.
- 2. Voedsel dat uit de hemel gezonden werd om de kinderen van Israël in de woestijn tot voedsel te dienen.
- 3. Waterkers, radijs, andijvie, mierikswortel en brood zonder gist – tijdens het paasmaal met lamsvlees gegeten door de kinderen van Israël.

- 4. Door Ruth gelezen op de velden van Boaz.
- 5. Door de verspieders van Mozes uit het land Kanaän mee teruggebracht.
- 6. Ingrediënten die werden gebruikt voor de koeken die op wonderlijke wijze tijdens een hongersnood voor Elia gebakken werden.
- 7. Voedsel dat te vinden was in het land waar de Israëlieten zich eindelijk vestigden na een tocht van veertig jaar in de woestijn.
- 8. Ongezuurd brood dat in de tabernakel werd gelegd en alleen door de priesters gegeten werd.

- A. Tarwe, gerst, de vrucht van de wijnstok, vijgen, granaatappelen, olijven en honing (zie Deuteronomium 8:8).
- B. Meel en olie (zie 1 Koningen 17:1, 7–16).
- C. Druiven, granaatappelen en vijgen (zie Numeri 13:17–23).

- D. Toonbrood (zie 1 Samuël 21:6).
- E. Tarwe en gerst (zie Ruth 2:2, 17).
- F. Linzensoep (zie Genesis 25:29–34).
- G. Manna (zie Exodus 16:3–4, 14–15, 31).

ILLUSTRATOR: DENISE KIRBY

Zoek de Heer

Ving $\text{♩} = 116-126$

Ik zoek de Heer nu al, in mijn jeugd, zo -
 dat ik leer o - ver waar - held en deugd. Ik lees de Schrif - ten, waar
 ik Hem vind; ik bid tot mijn Va - der want ik ben zijn kind. Ik
 zoek de Heer, ik ge - hoor - zaam Hem, en luis - ter steeds naar die
 zach - te stem. Ik houd zijn ge - bo - den; Hij ze - gent mij dan; want ik
 wil Hem graag die - nen, ja, waar ik ook kan.

langzamer

Tekst: naar Joanne Bushman Dosey (1932.)

Musiek: Joanne Bushman Dosey (1932.). © 1984 HLD

Dit liedje mag voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis worden gekopieerd.

Leer en Verboden 88:63

Jesaja 55:6; Psalm 63:1

GEVAAR

OP DE SNAKE RIVER

Kelli Einfeldt, elf jaar (geholpen door haar ouders en een vriendinnetje)

ILLUSTRATOR: BRAD TEARE

Elk jaar gingen mijn ouders in juni varen in een rubberboot op de *Snake River* vlakbij *Jackson Hole* (Wyoming). In 1991 mocht ik van mijn vader voor het eerst de rivier op. Ik had lang gewacht voordat ik kon gaan. Ik was heel opgewonden toen ik me aankleedde. Eerst trok ik mijn badpak aan en toen mijn *wetsuit*. Ik trok mijn zwemvest aan en kroop bij mijn moeder en vader en de andere volwassenen in de rubberboot.

De rivier was modderig en het water stond heel hoog omdat er in de lente veel sneeuw gesmolten was. De kleur van het water leek op warme chocolademelk. Ik zat helemaal voorin de boot met mijn voeten weggestopt

onder het bankje van de roeier, en ik hield me stevig vast aan het voorste touw.

Ik lachte en gilde toen we door de stroomversnellingen voeren.

Het water was heel koud en daarom dook ik weg als de hoge golven over me heen sloegen. De volwassenen roeiden door de stroomversnellingen om de boot recht te houden. Op de rustige stukken praatten en lachten we met elkaar.

Mijn vader dacht dat we een gevaarlijke stroomversnelling, die *Three Ordeal* genoemd werd, al gepasseerd waren. Hij vindt het altijd vervelend om er doorheen te moeten omdat daar een draaikolk is. Dat betekent dat het daar lijkt op een grote wasmachine met een sterke golfbeweging. Hij zegt dat het is alsof je vaart op een overlaat en dan onderaan gepakt wordt door een machtige golf.

De volwassenen praatten wat met elkaar op een kalm stuk in de rivier, en de boot dreef een beetje zijwaarts. Mijn vader keek op en realiseerde zich dat we recht op de *Three Ordeal* afgingen. Hij had nog net genoeg tijd om de boot recht te leggen. De grote mensen begonnen zo hard als ze konden te roeien om genoeg vaart te maken om ons over de golf heen te krijgen.

Ik bukte me toen we de eerste golf raakten. Toen ik opkeek, zag ik dat oom Jerry van de boot geslingerd werd. Ik klampte me vast aan het touw en keek rond. Ik was nog de enige die in de boot zat! Door het geweld van de golf waren alle volwassenen in de ziedende rivier geslingerd. Later hoorde ik dat de boot door de kracht van de botsing dubbelgevouwen was, zodat de achterkant bijna de voorkant geraakt had.

Terwijl de volwassenen stroomafwaarts werden meegevoerd, hielden de golven de boot met mij erin in het midden van de rivier. De boot draaide en wentelde en

wipte op en neer. Ik was heel erg bang, maar ik klampte me aan het touw vast, en mijn voeten hield ik stevig onder het roeiersbankje. Ik keek of ik mijn moeder en vader zag – waar waren ze? Moest ik ook in de rivier springen? Wat moest ik doen?

Toen voelde ik in mijn binnenste dat er gezegd werd: 'Blijf in de boot.' Plotseling voelde ik me kalm in plaats van in paniek. Ik voelde dat ik geholpen en beschermd werd. Ik geloof dat het de Heilige Geest was. Ik luisterde ernaar en bleef in de boot. Die maakte zich al gauw uit de brullende golf los en begon stroomafwaarts te drijven. O, wat was het goed om je veilig te voelen en beschermd te worden door de Heilige Geest!

Toen er geen golven meer om me heen waren, zag ik mijn oom en tante op de oever. Ik vroeg me weer af of ik in de rivier moest springen en naar de kant moest zwemmen. Maar weer kreeg ik het gevoel dat ik in de boot moest blijven. Ik bleef stil zitten, en de boot dreef vanzelf naar de kant. Ik greep een paar takken en hield ze vast totdat een vriend de boot kwam vastmaken. Mijn ouders en de andere volwassenen waren allemaal in veiligheid.

Ik heb van die belevissen veel geleerd. Zodra de volwassenen de oever hadden bereikt, hadden ze gebeden of onze hemelse Vader mij wilde beschermen. Ik had de influisteringen van de Heilige Geest gehoord. Ik heb ze tweemaal gehoorzaamd en daardoor was ik veilig. Ik heb geleerd dat de boot misschien niet vanzelf naar de kant is gedreven. Ik heb geleerd dat onze hemelse Vader dingen voor elkaar kan krijgen als andere mensen dat niet kunnen. Hij kan alles. □

Nieuwjaarsconcert 1996 in Apeldoorn is groot succes

Greta van der Grift

'Graag volgend jaar weer!', had een van de toehoorders bij het concert in 1995 gezegd. En zo gebeurde het.

Op zaterdag 13 januari vond voor de tweede keer het Nieuwjaarsconcert plaats van de ring Apeldoorn. Het was een groot succes!

Het afwisselende programma bood voor elk wat wils. Konden we vorig jaar genieten van het gastoptreden van de Antwerpse bariton Robert Boden. Dan was het deze keer dubbelop. De medewerking van de 18-jarige pianiste Ayesha Steenhuisen, en de uit Oezbekistan afkomstige harpiste Ekaterina Levental was voor de toehoorders al even verrassend.

We konden deze avond heerlijk genieten van de diverse medewerkers. Robert-Jan August, uit Groningen, beet de spits af met een fuga van Bach (op orgel gespeeld); na de pauze speelde deze solist een compositie van Felix Mendelssohn-Bartholdy.

Ayesha Steenhuisen bracht voor ons fijne momenten. Zij speelde voor ons, op piano, van Mozart het be-

kende 'Ah! vous dirai-je, Maman' en een wals van Chopin, gecomponeerd toen deze (ook) 18 jaar was. Harpsolo's zijn meeslepend en laten een mens genieten tot in het diepste binnenste. Dat was ook het geval met de prachtige vertolking van de Nocturne in Es-groot van Michael Glinka. Daarnaast speelde Ekaterina Levental op haar prachtige concertharp een werk van Marcel Tournier, 'Lolita la danseuse', een heel fantasie in de vorm van variaties op een thema van Haydn, geschreven door een van de grootste harpisten uit de geschiedenis, Marcel Grandjany.

Nog een van de verrassingen van het concert was het optreden van de componist-pianist Alexei Romanov, die sinds kort in Groningen woont. We konden genieten van zijn prachtige spel en zijn meeslepende composities.

De 'Fanfare' van Jaak Nikolaas Lemmens werd meesterlijk vertolkt door Jan Lingen op orgel.

Jan Lingen was deze avond ook een voortreffelijk begeleider van de di-

verse zangsolisten. Hij begeleidde de tenor Frans Heijdemann in 'Wolgalied' uit 'Der Zarewitch' van Franz L  har. Daarnaast werd de tenor ook begeleidt door Ekaterina Levental op harp. Dat kwam zeker goed tot zijn recht bij de uit de 16de eeuw stammende composities van zowel John Dowland als Thomas Morley. Hij bezong in deze twee liederen de liefde. Als begeleider kwam Frans Heijdemann zelf ook aan bod in 'Who Will Buy the Beautiful Canary' van Jomelli, vertolkt door Greta van der Grift-Devliegher (sopraan). Zij zong daarna nog twee duetten met de bariton Jan Peter van der Grift: een Duitse versie van het bekendste duet uit 'Don Giovanni' van Mozart; 'Gib mir die Hand, mein Leben' en in het tweede deel van het programma het alombekende 'Indian Love Call' (When I'm Calling You ...).

Het programma werd beëindigd door een wervelende medley van musicalnummers van de hand van Hammerstein en Kern, gezongen door de drie vocalisten en begeleidt op piano door Jan Lingen.

Deze avond mag zeer geslaagd genoemd worden, vooral omdat er verschillende mensen op de advertenties in de Apeldoornse kranten hadden gereageerd. Zij waren zo overweldigd dat ze 'uitkijken naar het Nieuwjaarsconcert van 1997!'   

De deelnemende musici (vlnr): Frans Heijdemann, Alexei Romanov (zittend), Ayesha Steenhuisen, Robert Jan August, Ekaterina Levental (zittend), Jan Lingen, Greta van der Grift-Devlieger en Jan Peter van der Grift.

Zendelingenpagina's

Deze maand besteden we aandacht aan Natasja Claessens uit de wijk Antwerpen 2, die een zending vervult in het zendingsgebied Manchester, en aan Micha de Jong uit de gemeente Zoetermeer, die momenteel op zending is in het zendingsgebied Edinburgh.

Natasja Claessens

Ik ben werkzaam in het zendingsgebied Manchester. Ik voel mij zeer gezegend dat ik mij bij dat reusachtige zendingsleger hebben kunnen voegen. Maar ik zeg u dit: er was meer voor nodig dan een zendingsoproep om een 'echte' zendeling te worden, dat ben je niet zomaar. Daarom ben ik dankbaar met mijn zending, die mij de kans geeft dat te worden. Ik hoop dat dat voor iedereen het geval zal zijn.

Ik ben mijn zending op 10 november begonnen in het opleidingsinstituut in Lingfield, waar ik een hele krachtige geest voelde, maar waar ik mij uur na uur door de zendelingenlessen in het Engels heb heen geworsteld. De frustratie mijn getuigenis in het Engels te geven niet te kunnen verwoorden wat ik in mijn hart voelde, is mij niet vreemd. Waardvolle lessen, maar dat was nog maar het begin.

Ik heb gevoeld hoe de Geest bij een belangrijke les aan een fijn gezin Engelse woorden in mijn verstand legde. Ik heb ervaren hoeveel moed je nodig hebt om iemand op straat of in de bus aan te spreken en over ons en zijn geloofsovertuiging te beginnen. En ik heb vaak fijne gevoelens gekregen als onze onderzoekers voor het eerst neerknielden in gebed. Ik weet wat het is om een collega te hebben die je het leven moeielijk maakt, maar ook wat het is om een collega te hebben met wie je fijn

samenwerkt en die met je huilt als je wordt overgeplaatst. En wat te denken van dagen waarop het enige wat je lijkt te doen is op deuren kloppen. Om nog maar te zwijgen van de dagen met veel wind, regen en sneeuw, waar niet tegen viel op te boksen.

Ik weet nu hoe het voelt om aan iemand mijn getuigenis te geven van Joseph Smith en het Boek van Mormon, dat wordt afgekraakt met allerlei bijbelteksten. Maar gelukkig ken ik ook de kracht van de Geest, waarvan mijn getuigenis vergezeld ging als ik tot mijn onderzoekers getuigde van de liefde van de Heiland voor hen.

Natuurlijk heb je je teleurstellingen, zoals een gezin waarvan je dacht dat het top was, maar dat je laat weten dat je niet meer hoeft terug te komen. Ik heb evenwel ook de vreugde ervaren van een natte om-

helzing van iemand die net de waters van de doop is uitgekomen.

Soms heb ik mij alleen gevoeld, daar in de straten van Liverpool, Blackburn, Oldham en Llandudno, en niet opgewassen tegen het zendelingenleven. Maar er was ook die onvoorwaardelijke liefde, kracht en steun van mijn ouders thuis - en van mijn hemelse thuis!

Wat mijn zending voor mij betekent is met geen pen te beschrijven. Maar het belangrijkste is dat ik het weet, en met mij eenieder die op zending is geweest. «

Zuster Claessens voor de kerkbus in Blackburn die de leden elke zondag naar de kerk brengt.

Micha de Jong

Twee jaar lang heet ik Elder de Jong. Ik heb de eer om werkzaam te zijn in het zendingsgebied Edinburgh.

Net als iedereen die zijn aanbeveling heeft ingestuurd zat ik thuis te wachten op die grote, witte envelop met mijn zendingsoproep erin. En toen die er eindelijk was, heb ik hem natuurlijk gelijk geopend. Ik stond te popelen om naar Schotland te gaan en daar de mensen en de Heer te dienen.

Sinds ik op zending ben, hebben veel mensen mij gevraagd wat nu eigenlijk de doorslag heeft gegeven om op zending te gaan. Ik moet dan altijd denken aan mijn tweeweekse zending in Almere. Tijdens die zending kreeg mijn broer, Arjan, zijn zendingsoproep. Hij is een groot voorbeeld voor mij geweest. Ook mijn getuigenis van Jezus Christus en de herstelling van het evangelie, de vreugde die ik ervaar, en mijn vrienden zijn bij deze beslissing erg belangrijk geweest.

Mijn zending begon op donderdag 18 augustus 1994

met twee weken in het opleidingsinstituut in Lingfield. Hier werd ik geestelijk klaargestoomd en voorgelicht. Daar heb ik ook een supersterk getuigenis kunnen opbouwen door mij met een groep zeer goede zendelingen in de Schriften te verdiepen.

Op 29 augustus ben ik naar Schotland vertrokken. Op de eerste dag begon ik mijn zending nogmaals door die op een heuvel, net buiten Edinburgh, Athurs Seat genaamd, toe te wijden aan dit land en aan de Heer. Dat was dezelfde plaats waar Orson Pratt Schotland heeft toegewijd aan het zendingswerk.

De Schotten lijken in hun mentaliteit veel op de Nederlanders, of in ieder geval op mij. Ze zijn graag recht door zee, iets waar ik een groot voorstander van ben. Daardoor kon ik de onvermijdelijke overschakeling beperken tot taal en munteenheid.

Het land zelf is echt verschrikkelijk mooi! De ware natuurliefhebber kan hier zijn hart ruimschoots ophalen. Er zijn bergen, heuvels, ruige rivieren en hier en daar 'wilde dieren'. En natuurlijk vind door het hele land kastelen of overblijfselen daarvan. Je krijgt daardoor een goede indruk hoe het er vroeger geweest moet zijn. Schotland is uiteraard bekend om zijn overvloedige regenval. Maar met regenkleding is dat geen probleem.

De kerk is hier iets groter dan in Nederland. Er zijn hier vijf ringen. Door mijn zending heb ik de kans gekregen om mij van wereldse zorg los te rukken en om de Heer op de eerste plaats te zetten. Ik heb hier een groter begrip

gekregen van het plan van zaligheid en mijn rol in dat plan. In het bijzonder heb ik een groot getuigenis van vasten en gebed. Ik heb wonderen zien gebeuren die daaruit voortvloeiden. Ik heb grotere liefde voor mijn hemelse Vader en zijn Zoon Jezus Christus gekregen. Ik weet dat deze kerk de kerk van Jezus Christus is. Het is de enige kerk met het gezag om de verordeningen van het evangelie te verrichten, die tot het eeuwige leven kunnen leiden. Dat alleen al geeft aan hoe groot onze verantwoording is om het evangelie aan anderen te vertellen. «

Ouderling De Jong voor een van de kleinste deuren in Schotland.

Engeland / Wales

Renate Bijkerk

England Bristol Mission,
Southfield House, 2 Southfield Road,
Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH, Engeland

Iowah Munters

England London South Mission,
484 London Road, Mitcham, Surrey,
CR4 4ED, Engeland

Ché Pattiasina/

Geoffrey Uyleman

England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Natasja Claessens /Barry ten Have/

William Croese

England Manchester Mission,
Trafalgar House, 110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,
Engeland

Lieven Kempenaers

England Birmingham Mission,
185 Penns Lane, Sutton Coldfield, West
Midlands, B76 8JU, Engeland

Onne de Jonge

England London Mission,
64/68 Exhibition Road, South Kensington,
Londen SW7 2PA,

Bulgarije

Joseph en Else Dezaire

Sofia Bulgaria Mission,
Boul. Tsar Boris III 94,
1612 Sofia, Bulgarije

Schotland

Micha de Jong/Christa De Vylder/

Mirjam Eekelschot

Scotland Edinburgh Mission,
'Boroughfield', 32 Colinton Rd.,
Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Verenigde Staten

Dimitri Mooij

Pennsylvania Philadelphia Mission,
300 W. State Street, Suite 107,
Media, Pennsylvania 19063, USA

Jeroen Bulder

California Roseville Mission
8331 Sierra College Blvd., Suite 208,
Roseville, California 95661, USA

Sander van Damme

Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd., Suite 102,
Tucson, Arizona 85718, USA

Inge Pardaen

Historic Temple Square Mission
P.O. Box 112110, Salt Lake City,
Utah 84147-2110, USA

Ilbert Fridsma

Washington D.C. North Mission
904 Wind River Lane, Suite 103
North Potomac, Maryland 20878, USA

Canada

Spencer Hulleman

Canada Calgary Mission,
6940 Fisher Rd. S.E., #122,
Calgary, Alberta T2H 0W3,
Canada

Kurt Okhuijzen

Canada Toronto West Mission
338 Queen Street East, Suite 214
Brampton, Ontario
Canada

Nederland

Antony den Dulk

Zendingengebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
NL-1211 BG Hilversum

West-Indië

Henny Aroeman

Zendingengebied West-Indië,
Carligh House, suite 3,
Golf Club Road, Christ Church,
Barbados, West-Indië
Andy Ruiter
Albergastraat 10,
Paramaribo, Suriname

Griekenland

Bob De Blick/Anna Knight/ Askold Meisner/David Muntinga

Zendingengebied Athene,
Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452,
Athene, Griekenland

Duitsland

Anneke van Til/Antje Pen-Kerkhoven

Frankfurt-tempel,
Talstrasse 10,
D-61381 Friedrichsdorf

Anton en Annie van Dam/

Jan en Willy de Bruijn

Talstrasse 64, D-61381 Friedrichsdorf

Cornelis en Rineke de Bruijn/

Hubertina van Schaik

Taunusstrasse 17, D-61381 Friedrichsdorf

Dan van de Wetering

Deutschland-Mission Frankfurt,
Arndtstrasse 18, D-60325 Frankfurt

Ga je op zending?

*Stuur ons dan je naam, zen-
dingsgebied, uit welke wijk of
gemeente je komt, wanneer je
zending begint, naar welk op-
leidingsinstituut je gaat - en
vooral: een goede pasfoto!
Ons adres staat helemaal
voorin De Ster.*

NOTEN

- 1 Evangelieleer, zie blz. 306.
- 2 Zie uitspraak van het Eerste Presidium, 31 januari 1912; afgedrukt in *Improvement Era*, maart 1912, blz. 417; zie ook *Millennial Star*, 24 augustus 1922, blz. 539.
- 3 Zie Lorenzo Snow, *Millennial Star*, 31 augustus 1899, blz. 547; besproken in Dallin H. Oaks, *Pure in Heart* (Salt Lake City: Bookcraft, 1988), blz. 61–62.
- 4 Brief van het Eerste Presidium, 14 november 1991.
- 5 Zie LV 76; besproken in Dallin H. Oaks, 'Afvul en herstelling', *De Ster*, juli 1995, blz. 76–79.
- 6 'An Easter Greeting from the First Presidency', *Church News*, 15 april 1995, blz. 1.
- 7 'Free Agency and Freedom', *Brigham Young University 1987–88 Devotional and Fireside Speeches* (Provo: BYU Publications, 1988), blz. 46–47; die hier afgedrukte bewerking is van Monte S. Nyman en Charles D. Tate jr., redacteuren, *The Book of Mormon: Second Nephi, The Doctrinal Structure* (Provo: BYU Religious Studies Center, 1989), blz. 14–15.
- 8 R. C. Lewontin e.a., *Not in Our Genes* (New York: Pantheon Books, 1984); R. Hubbard en E. Wald, *Exploding the Gene Myth* (Boston: Beacon Press, 1993).
- 9 R. C. Friedman en J. Downey, 'Neurobiology and Sexual Orientation: Current Relationships', *Journal of Neuropsychiatry* 5, 149, 1993.
- 10 Ibid.
- 11 J. M. Bailey en R. C. Pillard, 'A Genetic Study of Male Sexual Orientation', *Archives of General Psychiatry* 48, 1089–96, 1991.
- 12 J. M. Baily, R. C. Pillard e.a., 'Heritable Factors Influence Sexual Orientation in Women', *Archives of General Psychiatry* 50, 217–23, 1993.
- 13 D. Hamer en P. Copeland, *The Science of Desire* (New York: Simon & Schuster, 1994), blz. 218.
- 14 W. Byne en B. Parsons, 'Human Sexual Orientation: The Biologic Theories Reappraised', *Archives of General Psychiatry* 50, 228, 1993.
- 15 Dean Hamer e.a., 'A Linkage Between DNA Markers on the X Chromosome and Male Sexual Orientation', *Science* 261, 321–27, 16 juli 1993.
- 16 *The Science of Desire*, blz. 145–46.
- 17 W. Byne, 'The Biological Evidence Challenged', *Scientific American*, 50, 55, mei 1994.
- 18 Byne en Parsons, 'Human Sexual Orientation', blz. 236–37.
- 19 Gordon B. Hinckley, 'Eerbied en zedelijkheid', *De Ster*, juli 1987, blz. 45.
- 20 Brief aan Dallin H. Oaks, 3 september 1994.
- 21 Televisie-interview met ouderling Dallin H. Oaks, 3 december 1986; antwoord niet uitgezonden; beknopte versie afgedrukt in 'Apostle Reaffirms Church's Position on Homosexuality', *Church News*, 14 februari 1987, blz. 10, 12.
- 22 Gordon B. Hinckley, 'Eerbied en zedelijkheid', *De Ster*, juli 1987, blz. 45.

TERUGDENKEN A

Wade J. Hatch

ILLUSTRATOR: DAVID LINN

Toen ik eens een solovlucht maakte over een berglandschap, werd mijn vliegtuig plotseling omgeven door een dikke wolk. Vanuit het rechterraam kon ik nauwelijks het uiteinde van de vleugel zien. Onder mij waren de velden, de huisjes en de wegen die als een lint over de bodem

van het groene dal liepen, verdwenen. Een Cessna 150 heeft geen radar, en nu de herkenningspunten verdwenen waren, raakte ik in paniek. Zat ik te laag? Hoe dichtbij waren de bergen? Desoriëntatie zou fataal kunnen zijn.

Op dat moment schoten mij de woorden van mijn

A N Z O N N E S C H I J N

instructeur te binnen: 'Keer terug naar waar je de zon hebt gezien.' Ik haalde diep adem en stuurde het vliegtuig voorzichtig in een bocht van 180 graden. De wolken werden dunner, en de zon scheen weer. Beneden zag ik een kleine tractor die bezig was een stuk land om te ploegen en de kleur ervan te veranderen van geel in bruin. Niemand hoorde dat ik schreeuwde van vreugde.

Tijdens de moeilijke momenten in ons leven moeten we ook terugdenken aan zonnige momenten. Toen ik op een avond de lichten uitdeed en naar bed wilde gaan, hoorde ik gelach in de slaapkamer van mijn tienerdochters. Toen ik binnenkwam, ontdekte ik de oorzaak van hun vrolijkheid. Hun moeder had ze haar oude dagboek laten lezen, en nu waren ze toe aan de bladzijden waar ze vertelde over haar belevenissen als vijftienjarige. Ze vuurden allerlei vragen op me af: 'Wat dacht u toen u mama voor het eerst zag?' 'Waarom heeft mama dat geschreven?'

Ze had geschreven over de keer dat ze mij uit haar slaapkamer raam op mijn paard zag langskomen, en toen ze mij in de kerk zag. Ze had de munt bewaard die ze van mij gewonnen had toen we met een groep een spel met munten deden. Toen vertelde ik mijn dochters hoe ik het meisje, dat later mijn vrouw zou worden, ontmoet had en met haar uitging. Ik kon haar nog zien staan onder de hoge wilgenbomen voor haar huis – in spijkerbroek, op blote voeten, een plagende glimlach op haar gezicht. Ik herinner me nog hoe ik schreeuwde en rondsprong toen de kikker die zij in mijn nek had gezet, begon te kwaken.

Er kwamen veel gevoelens los door de dingen die te lang in het vergeetboek waren geraakt. Ik werd weer helemaal verliefd op mijn vrouw toen ik de meisjes vertelde hoe ze eruit zag op de avond dat we met een groep gingen sleeën, en het maanlicht weerkaatst werd door de sneeuwvlok-

ken in haar haren. Mijn vingers voelden de kou niet meer toen ik haar hand vasthield om haar een heuvel op te helpen.

Een vliegtuig kan in slecht weer terecht komen, en zo kan ook ons huwelijk soms te maken krijgen met harde windstoten, of in een dicht wolkendek terecht komen. In zulke perioden kunnen we een bocht van 180 graden maken. We kunnen bijzondere gebeurtenissen opnieuw beleven.

Een van de beste manieren daartoe is: ergens rustig gaan zitten schrijven. We zouden kunnen schrijven over de eerste keer dat we onze echtgenoot zagen, wat we voelden toen we besloten te gaan trouwen, over onze leukste afspraak, of onze gevoelens toen onze eerste baby geboren werd. Tijdens het schrijven zal ons hart opengaan. Er zal een stroom van herinneringen door ons heen gaan en we zullen sterke gevoelens opnieuw beleven.

Het geeft niet als we geen goede schrijvers zijn. Zelfs een eenvoudige zin kan de sleutel zijn die past op een grote schatkist vol herinneringen. Net zoals we regelmatig geld op een spaarrekening kunnen storten, kunnen we ook zonnige momenten sparen. Er zullen tijden aanbreken waarop we ze nodig hebben.

Op de avond waarop we het dagboekje van mijn vrouw lazen, hebben mijn dochters en ik iets van het tegoed opgenomen en onze liefde aangevuld. De meisjes beseften dat hun ouders eens jong geweest waren en dat ik van hun moeder hield. En ik denk dat het ze een gevoel van zekerheid heeft gegeven. Ik kuste ze welterusten en ging naar boven, naar hun slapende moeder. Ik maakte haar zachtjes wakker en vertelde haar hoe mooi ze was – toen en nu. Ik zei haar dat ik van haar hield en dat ik blij was met onze jaren samen.

Ze voelde lachend aan mijn voorhoofd. 'Heb je gedroomd?'

'Zoiets,' zei ik. 'Ik heb de zon gevoeld.' □

Broeder Andelin en de wip

Robert Shawgo

ILLUSTRATOR: SCOTT GREER

Het was maar een oude plank die Kristen en ik gevonden hadden – ongeveer drie meter lang en net breed genoeg om op te zitten. Door de woestijnzon was de plank al grijs aan het worden. Maar zelfs al was hij verbleekt, was hij toch de volmaakte aanvulling van onze geïmproviseerde speelplaats. Afgezien van een boel zand en een paar speelgoedauto's, was dat eigenlijk het enige op onze speelplaats. Op een grote steen die in de achtertuin lag, werd die oude plank een wip, ongeveer zo centje als die in het park bij oma's huis. Onze wip ging natuurlijk niet zo hoog als die in het park. Maar hij was van ons.

Op een dag waren we met onze wip aan het spelen toen er een paar mannen op bezoek kwamen. Ik wist niet wat ze kwamen doen, maar ze praatten een tijdje met mama in de keuken. Kristen, die een jaar ouder was dan ik, zei dat

ze van de kerk waren – de nieuwe, waar we sinds kort naar toegingen. Een van hen was jong, en de andere had wit haar en een witte baard. Zo'n oude man had ik nog nooit gezien. Toen ze weggingen kwam de oude man naar ons toe en keek naar ons terwijl wij op de wip op en neer gingen.

'Dat is een mooie plank die jullie daar hebben,' zei hij. 'Zouden jullie het erg vinden als ik hem een tijdje meenam? Ik kan zo'n plank best gebruiken.'

Wij keken allebei naar mama, die bij de keukendeur stond. Ze zei dat we de man de plank moesten geven. Kristen en ik kwamen dus van onze wip af, en de man zette de plank in zijn vrachtauto. Hij en de man die bij hem was zeiden ons gedag en reden weg.

'Mam, wat moesten die mannen hier?' mopperde ik.

'Dat zijn onze huisonderwijzers; de kerk waar we zondag zijn geweest, heeft ze gestuurd om te kijken of het goed met ons gaat.'

'Met mij is het goed, maar ik voelde me beter toen ik mijn wip nog had.'

Mama ging met haar vingers door mijn haar. 'Ik weet het, lieverd. Het is bijna etenstijd. Ga naar binnen om je handen te wassen.'

De meeste kinderen zouden zich waarschijnlijk hebben opgewonden als iemand hun favoriete speelgoed meenam, maar wij wisten dat we het, als mama het zei, moesten doen.

Die avond vertelde mama dat de oude man broeder Andelin was. Ik had, met mijn vier jaar, moeite om die naam goed uit te spreken. Mama zei dat broeder Andelin aan de andere kant van de stad woonde, maar ons weer zou komen bezoeken.

Een paar dagen later zat ik op de treden voor het huis toen het busje van broeder Andelin rammelend de straat in kwam.

'Hallo, Bobby. Wil je zien wat ik gemaakt heb van de plank die jullie me gegeven hebben?' zei hij terwijl hij uit zijn auto stapte.

Ik holde achter hem aan naar de achterkant van zijn auto. Hij trok de plank eruit. Die was nu groen geschilderd met een zitting en een handvat aan beide uiteinden. In het midden zaten aan beide kanten een paar stalen ringen. In de auto stond ook een grote, houten kist in de vorm van een piramide, die geschilderd was in dezelfde kleur als de plank.

'Is je zusje er?' vroeg broeder Andelin. 'Ga haar gauw halen, terwijl ik dit in de tuin zet.'

Ik holde de keuken door naar de hal. 'Kristen,' riep ik buiten adem. 'Broeder Andelin heeft onze plank teruggebracht. Maar hij, hij – kom maar kijken!'

Mama kwam ons achterna toen Kristin en ik naar buiten renden. Broeder Andelin had de plank op de bovenkant van de kist bevestigd.

'Dat is een echte wip,' fluisterde Kristin in mijn oor. 'Is die voor ons?'

'Dat weet ik niet. Vraag het hem maar.'

'Vraag jij het maar.'

'Broeder Andelin,' zei ik, terwijl ik dichterbij kwam, 'is die voor ons? Om te houden?'

't Is toch jullie plank?' zei hij. 'Trouwens, wat moet ik met een wip? Mijn kinderen zijn allemaal al groot.'

Kristen en ik klommen op de nieuwe wip. Het was anders dan daarvoor. Als we omhoog gingen, zweefden we hoog de lucht in. Broeder Andelin lachte toen we speelden; je zag zijn tanden achter zijn lange witte baard.

Daarna bleven Kristen en ik niet spelen als broeder Andelin op bezoek kwam. We gingen naar binnen om te luisteren naar zijn verhalen over zijn jeugd in Utah, over zijn opa die pionier was geweest, en over de nieuwe kerk waar we naartoe gingen.

De jaren gingen voorbij. Broeder Andelin stierf. Toen kwam op een koude ochtend in december ons priester-schapsquorum bij een huisje net op de grens van onze wijk. Op de brievenbus stond de naam *Andelin*. In de deuropening stond, geleund op een stok, een vrouwtje met dun wit haar en een warme glimlach.

Onze adviseur stelde ons aan zuster Andelin voor, terwijl wij het kerstboompje dat wij haar kwamen brengen naar binnen brachten. Ze vroeg onze naam toen ze met ons sprak. Zuster Andelin was jarenlang niet in staat geweest om naar de kerk te komen. En hoewel ze de meesten van ons niet herkende, kende ze wel de gezinnen waaruit we kwamen.

'Hoe is het met je moeder?' vroeg ze me.

Ik gaf het geijkte antwoord. 'Goed.'

'Mijn man was jullie huisonderwijzer toen jullie pas bij de kerk waren. Herinner je je dat nog?'

Ik bevestigde dat en herinnerde haar aan de plank en de wip. Ze had haar handen samengevouwen en ze glimlachte naar me alsof ze het helemaal voor zich zag. 'Weet je, hij deed altijd zulke goede dingen voor mensen. En moet je nu eens kijken,' zei ze, terwijl ze mijn hand pakte. 'Jij geeft het goede wat je geleerd hebt door. Zo gaat het nu met mij; alle liefde die mijn man in de wijk om zich heen heeft gestrooid, komt steeds in stromen naar mij terug.'

Ik besefte dat broeder Andelin voor de weduwen en wezen gezorgd had, zoals de Heer had voorgeschreven. Maar broeder Andelin had ook een geest van geven doorgegeven die zowel hem als die oude wip overleefd hadden.

Sinds het eerste bezoek van broeder Andelin heb ik veel geleerd over de kerk, en een getuigenis van het evangelie gekregen. Dat getuigenis is begonnen toen een man met wit haar een oude plank meenam en er een wip van maakte. □

‘ZOALS IK BEN’

‘Welke soort mensen behoort jij daarom te zijn? Voorwaar zeg ik u: Zoals ik ben’ (3 Nephi 27:27).

De Heiland heeft gezegd dat de twee belangrijkste geboden zijn: God liefhebben en ‘uw naaste liefhebben als uzelf,’ want ‘aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten’ (Matteüs 22:37–40). De apostel Paulus heeft opgemerkt dat alle geboden ‘worden samengevat in dit woord: gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

‘De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is de liefde de vervulling der wet’ (Romeinen 13:9–10).

De Heiland heeft laten zien hoe we moeten liefhebben. Hij heeft het plan van onze Vader volledig geaccepteerd en het door gehoorzaamheid en opoffering in werking gezet (zie Mozes 4:2; Leer en Verbonden 19:16–19). Steeds was liefde zijn motivatie. Gedurende zijn aardse leven heeft Hij zieken genezen en de mensen gevoed die hongerden naar geestelijk voedsel (zie Matteüs 8:14–20; 9:35–38). Hij gaf liefde aan mensen die niet geliefd waren (zie Johannes 8:1–11) en was anderen tot zegen, ongeacht hun status of titel (zie Johannes 4:46–53; Lucas 17:11–19). Vanaf zijn geboorte in een nederige stal tot zijn eenzame lijden in Getsemane en op Golgota heeft Hij geleefd volgens de wet van de liefde die Hij onderwees.

Eeuwen later is Hij samen met onze hemelse Vader aan Joseph Smith verschenen en heeft Hij zijn kerk hersteld. In deze tijd wordt zijn kerk liefdevol door Hem geleid en leidt Hij

degenen die Hem volgen tot ‘alles wat Mijn Vader heeft’ (Leer en Verbonden 84:38). Hij heeft ons het voorbeeld gegeven. Door ons geloof in Hem kunnen we leren lief te hebben zoals Hij liefheeft en zo in ons eigen leven de wet vervullen.

NAARMATE WE LEREN LIEFHEBBEN, GAAN WE MEER OP JEZUS CHRISTUS LIJKEN

Doordat we de mensen om ons heen liefhebben, gaan we meer op Jezus Christus lijken. Wij offeren ons hart, zoals we Hem plechtig beloofd hebben; wij treuren met de treurenden, en vertroosten hen, die vertroosting nodig hebben (zie Mosiah 18:9).

De christelijke liefde is onlangs in een gemeente in Houston (Texas) in praktijk gebracht. Een vrouw kon, toen haar man overleed, maar niet ophouden met huilen. Niemand was in staat haar

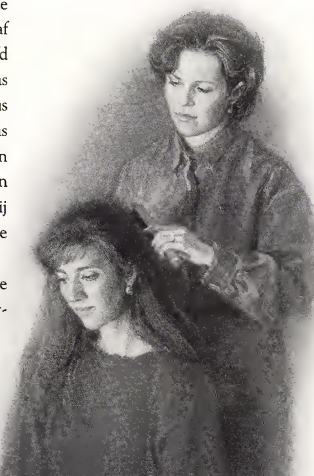
te kalmeren. Toen toonde een vriendin haar liefde door haar haren te gaan borstelen. Door die eenvoudige liefdevolle daad verminderde het onbedaarlijke gesnik van de diepbedroefde zuster en werd zij getroost. Ze kwam weer wat tot zichzelf en kon de zusters ontvangen die haar kwamen helpen met het op orde brengen van haar huis en voedsel kwamen brengen. Ze kalmeerde door de liefdevolle aanraking van haar vriendin – en daarna, toen ze kalm was, voelde ze dankbaarheid voor de liefdevolle hulp van de andere zusters.

DE REINE LIEFDE VAN CHRISTUS IS EEN GAVE VAN DE VADER

Naarmate onze liefde groeit, wordt ons vermogen tot liefhebben ook groter. Dat is een gave van God. Mormon heeft de volgende raad gegeven: ‘Bid tot de Vader met alle kracht van uw hart, dat gij met deze liefde moogt worden vervuld, *die Hij* op allen, die oprechte volgelingen zijn van Zijn Zoon, Jezus Christus, heeft uitgestort; (...) en wij aan Hem gelijk zullen zijn, wanneer Hij zal verschijnen’ (Moroni 7:48; cursivering toegevoegd).

Als wij genoeg geloof hebben om het voorbeeld van de Heer te volgen, zal onze hemelse Vader ons vermogen vergroten om volmaakter en reiner lief te hebben, om meer op de Heiland te gaan lijken.

- *Hoe weten we wat we het beste kunnen doen als we iemand willen helpen?*
- *Op welke manier hebt u de liefde van de Heiland in uw leven gevoeld?* □

BLIND – EN TOCH ZIEN

Laurie W. Thornton

ILLUSTRATOR: ALAN GARNES;
FOTOGRAAF: MAREN E. MECHAM

Kijk in het hart van de ander en je zult een helderder kijk op hem krijgen – zelfs als je blind bent.

Als vrienden van me tijdens het nieuws afschuwelijke beelden hebben gezien, zeggen ze wel eens tegen me: 'Je mag blij zijn dat jij het niet kunt zien!' Dan bieden ze me snel hun excuses aan, omdat ze bang zijn dat ze me gekwetst hebben. Maar soms hebben ze gelijk. Soms is het een voordeel om blind te zijn.

Een echt voordeel is dat ik iemand nooit op zijn uiterlijk kan beoordelen. In de Schriften staat nogal nadrukkelijk dat het uiterlijk, de grootte en de bouw van iemand voor de mens belangrijk is, maar dat die er voor God niet toe doen: 'De mens toch ziet aan wat voor ogen is, maar de Here ziet het hart aan' (1 Samuël 16:7).

Voor dat ik door suikerziekte het gezichtsvermogen verloor, beoordeelde ik mensen op hun uiterlijk. Ik herinner me in het bijzonder de dirigente van het meisjeskoor op school. Ze was ongeveer zo lelijk als iemand maar kon zijn, en ze droeg slonzige kleding. Zelfs als ze het koor leidde, was ze verlegen en schuchter. Ze was geen aantrekkelijke persoonlijkheid. Ik schaam me toe te moeten geven dat wij als meisjes achter haar rug veel ruwe opmerkingen en wrede grappen over haar maakten.

Op een dag aan het einde van het schooljaar vonden een

paar vriendinnen van me het leuk om een anoniem briefje op haar lessenaar te leggen om haar te vertellen wat we van haar dachten. Ik werd gekozen om het klusje te klaren. Maar toen ik het lege lokaal inkwam om het briefje neer te leggen, kon ik het niet. In plaats daarvan, en ik denk nu dat het door de Geest kwam, schreef ik snel een briefje waarin ik haar bedankte voor haar inspanningen voor het koor en waarin ik schreef dat ik genoten had van het zingen.

Terwijl ik het briefje op haar lessenaar legde, kwam zij het lokaal binnen. Ik verstijfde ter plekke toen zij naar de lessenaar toekwam, het briefje pakte en het las. Ik was stomverbaasd toen ik zag dat er tranen in haar ogen kwamen en over haar wangen stroomden. Ze klemde het briefje tegen haar borst en zei op haar zachtvaardige manier: 'Dankjewel.'

Ik denk dat ik haar, toen ik haar op dat moment in de ogen keek, voor het eerst goed zag. Ik had het gevoel dat ik recht in haar ziel kon kijken en plotseling voelde ik haar eenzaamheid, haar pijn en haar zachtvaardigheid. Op dat moment hield ik van haar met een liefde die veel krachtiger was dan die ik ooit voor mijn favoriete leerkrachten gevoeld had. De Heer liet me haar hart zien zoals Hij het zag. □

Zusters in Hongarije: liefdevol dienstbetoon

Marvin K. Gardner

FOTO'S VAN DE AUTEUR

Bovenop de berg Gellért, hoog boven de stad Boedapest (Hongarije) zijn twee zendelingenzusters in een park op zoek naar een rustig plekje waar ze alleen kunnen zijn en niet gestoord zullen worden.

Ze doen hun Schriften open en halen een getypte kopie van een gebed tevoorschijn – de apostolische zegen die

in april 1987 door ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen over Hongarije is uitgesproken. Hier op de berg Gellért, met uitzicht op de Donau, met de heuvels van Boeda aan de ene, en de vlakten van Pest aan de andere kant, heeft ouderling Nelson dat gebed zelf uitgesproken, waarbij hij de Heer vroeg zijn zegen over het land

en het volk uit te storten. Eerbiedig geknield tussen de bomen lezen de zusters het gebed nu op in hun eigen taal. Boven hun hoofd worden de bladeren door een warm briesje zachtjes heen en weer bewogen, en de zon staat helder aan een wolkeloze hemel. De zusters zijn een poosje gehuld in een sfeer van warmte en vrede.

Zusters. Ze houden van de klank van dat woord. Er bestaat geen verwantschap tussen zuster Nagy en zuster Pálinskás Bernadett. (In Hongarije wordt de achternaam het eerst genoemd, gevolgd door de voornaam.) En zij hebben elkaar pas ontmoet nadat ze op zending kwamen. Maar ze voelden zich wat doel en geest betreft meer één dan echte zusters. Ze hebben het gevoel dat ze geschiedenis schrijven door hun zending: deze zusters hebben allebei het voorrecht de eerste Hongaarse burgers te zijn die een voltijdzending in Hongarije vervullen.

'Voor mij,' zegt zuster Pálinskás, 'is het ongelooflijk dat dit voor Hongaren nu echt mogelijk is – de evangelieboodschap ontvangen en dan een zending vervullen.' Er zijn ook werkelijk wonderen gebeurd die hiertoe geleid hebben. Bijna veertig jaar lang is Hongarije een socialistische staat onder communistisch bewind geweest, zonder vrijheid van godsdienst. In juni 1988, nog maar een jaar nadat ouderling Nelson zijn toewijdingsgebed uitsprak, kreeg de kerk officiële erkenning in dat

land. In oktober 1989 werd Hongarije een democratie, en in juli 1990 werd in Boedapest een zending van de kerk geopend. Zuster Nagy en zuster Pálinskás lieten zich in 1992 dopen.

'Ik geloof dat ouderling Nelson een instrument in Gods hand is geweest toen hij die zegen gaf,' zegt zuster Nagy. 'Toen ik hem vandaag opnieuw bestudeerde, dacht ik aan alle zendingen die hier momenteel zijn en alle zendingen die na ons nog zullen komen. Het gebed gaat over hen allemaal. Ik dacht aan de jeugd. Ik dacht aan alle ringen en wijken waarmee volgens de profetie van ouderling Nelson dit land bezaaid zal worden. Ik dacht ook aan ons Hongaarse volkslied dat begint met de woorden: "God zegene de Hongaren." God heeft de Hongaren echt gezegend!'

'Natuurlijk zijn wij heiligen der laatste dagen niet de enigen die zendingswerk in Hongarije doen,' zegt zuster Pálinskás. 'Er zijn hier nu ook zendingen van heel veel andere kerken. Dat maakt het moeilijk voor de mensen. Na een lange periode waarin alles verboden was, zijn ze nu volkomen vrij wat hun godsdienst betreft – en de mensen zijn een beetje bang en verward en overdonderd met al die kerken. Veel mensen houden zich op een afstand en willen geen enkele beslissing nemen.

'Daarom is het zo belangrijk hoe wij het evangelie verkondigen. Als wij het met liefde doen, met christelijke

naastenliefde, en als we ze laten zien dat we om ze geven en het nergens anders om doen, dan denk ik dat ieders hart wel moet worden geraakt.'

ZUSTER PÁLINKÁS BERNADETT: 'ER ONTBRAK IETS'

Deze zusters weten allebei uit eigen ervaring in welke godsdienstige verwarring en onzekerheid een aantal van hun onderzoekers verkeren. Zuster Pálinkás komt uit Dunaújváros, een fabrieksstad die Joseph Stalin heeft laten bouwen als communistische modelstad. Vele jaren waren er in die hele stad geen kerken. 'Mijn ouders geloven niet in God,' zegt ze. 'Maar op de een of andere manier voelde ik Hem dicht bij me en dat Hij van me hield.'

'Ik dacht vaak na over wat ik hier op aarde deed, wat het doel van het leven was, waarom ik hier in Hongarije geboren was en niet ergens anders, en waarom nu, en niet eerder of later. Er ontbrak iets aan mijn leven, maar ik wist niet precies wat.'

Toen Bernadett bijna twintig was, kwamen twee Amerikaanse zendelingen de winkel binnen waar zij kantoorbenodigdheden verkocht. 'Mijn collega's en ik wisten direct dat deze jongemannen anders waren dan andere,' herinnert ze zich. 'Er straalde iets uit hun ogen wat me heel nieuws-

gierig maakte naar wie ze waren en wat ze hier in Hongarije deden. Ik voelde dat zij me iets konden laten zien wat ik niet wist – iets wat ik moest weten.'

Bernadett maakte samen met een collega een afspraak voor de eerste les. Hoewel haar vriendin al gauw afhaakte, woonde Bernadett de volgende zondag alleen een avondmaalsdienst bij en liet zich een maand later, op 22 augustus 1992, dopen. Anderhalf jaar later werd zij voltijdzending. Tot nu toe heeft nog niemand van haar familie zich laten dopen.

De ouders van Bernadett zijn niet gelukkig met die twee beslissingen – de doop en de zending. 'Het doet ze pijn omdat ze niet begrijpen wat ik doe en waarom, hoewel ik geprobeerd heb het ze uit te leggen. Toen ik besloot op zending te gaan, was mijn eerste doel om op de een of andere manier mijn ouders dichterbij de kerk te brengen. Nu beseft ik dat iedereen zelf de weg moet gaan om bij God te komen, en bij sommige mensen duurt dat langer dan bij anderen. Ik schrijf mijn ouders elke week en ik bid altijd voor ze.'

Hoewel Bernadett niets van haar familie hoort, is ze dankbaar voor de brieven van de gemeenteleden thuis, vooral van de jeugd. En op zending ondervindt ze veel steun van mensen om zich heen. Haar eerste zoneleider was de zending die haar anderhalf jaar eerder in Dunaújváros

Een dag in het leven van de eerste twee Hongaarse burgers die in Hongarije een voltijdzending vervullen: 's morgens vroeg lezen zuster Nagy en zuster Pálinkás zachtjes het apostolische gebed dat over hun land is uitgesproken. Later onderwijzen zij de familie Horváth het evangelie, midden. Zuster Horváth Erzsebet (die de zusters begroet) heeft zich al eerder, in 1990, laten dopen.

gedoopt had! 'Toen ik me door hem liet dopen, was hij pas op zending,' zegt ze. 'Nu was ik een beginneling, en hij had meer ervaring. Ik was heel trots dat ik in de gelegenheid was om met hem samen te werken.'

ZUSTER NAGY ERIKA: 'IN EEN STAD MET MEER DAN TWEE MILJOEN MENSEN!'

In april 1992 (Nagy Erika was toen twintig en woonde met haar ouderlijk gezin in de stad Nyíregyháza) werden ze door een vriend aangemoedigd om naar de zendelingen te luisteren. De vader van Erika was een oprecht christen, had zijn gezinsleden over God verteld en het hele gezin ging in die tijd naar zijn eigen kerk. 'Maar toen de zendelingen aan de deur kwamen en ons begroetten, ondergingen we allemaal – mijn ouders en elk van de acht kinderen – een verrassend geluksgevoel vanwege de geest die ze uitstraalden.'

Met die geest 'werden de zendelingen onze vrienden,' zegt Erika. 'Het was zo mooi hoe zij hun liefde toonden, voor mijn jongere broers en zusje, voor ons, de oudere kinderen, en voor mijn ouders – en zij spraken met zoveel liefde en respect over hun ouders. Wij dachten hoe prachtig het zou zijn als wij eens, op de een of andere manier, zoveel liefde aan andere mensen konden tonen. Toen ze over God en

Jesus Christus begonnen te spreken, was dat het begin van een schitterende gedachtenwisseling.'

Na de tweede les verloor het gezin plotseling het contact met de zendelingen. Eerst werd een van de zendelingen overgeplaatst. Toen moest het gezin onverwacht naar Boedapest verhuizen. 'Elke avond probeerde ik naar beste weten te bidden en vroeg ik God of Hij ons wilde helpen iemand te vinden waarmee we konden praten over wat de zendelingen ons geleerd hadden.'

Twee maanden na de verhuizing naar Boedapest had Erika een van die dagen waarop alles mis lijkt te lopen. Eerst miste ze haar bus. Vervolgens moest ze een heel eind door de regen lopen. Toen ze eindelijk bij een metrostation kwam, had ze al aardig de moed verloren. 'Opeens, terwijl ik op de metro stond te wachten, zag ik twee zendelingen – en een van hen was degene die ons in Nyíregyháza onderwezen had! Ik kon het niet geloven – in een stad van meer dan twee miljoen mensen!'

De lessen met het gezin werden onmiddellijk hervat, en Erika liet zich als enige op 13 september 1992 dopen, precies vijf maanden na de eerste ontmoeting met de zendelingen. In december lieten zeven van de tien gezinsleden zich ook dopen. En ze heeft er vertrouwen in dat de andere drie nog zullen volgen. 'In iedere brief stuur ik ze een goede

Nadat ze de routes en de tijden van de bussen van Boedapest hebben bekeken, gaan de zendelingen weer op pad om in een groot flatgebouw langs de deuren te gaan. Een vrouw neemt een Boek van Mormon aan, midden, en maakt een afspraak voor het volgen van de lessen. Voordat de zusters hun zendingsoproep kregen, wisten ze allebei door de Geest dat ze hun eigen volk zouden onderrichten. Ze zijn blij met de gelegenheid die ze daartoe hebben gekregen.

geestelijke boodschap, en ze maken vooruitgang,' zegt ze met een glimlach.

Een jaar nadat ze zich had laten dopen, ontving Erika haar oproep voor een zending in Hongarije. 'Ik was blij dat ik bij mijn eigen volk en in mijn eigen taal op zending mocht. Maar ik maakte me er wel zorgen over of ik wel goed genoeg was om als eerste Hongaarse in Hongarije een zending te vervullen en of ik wel in staat zou zijn om de mensen te geven wat ze nodig hadden. Ik heb daarover gebeden en ik heb die avond veel bijzondere gevoelens gehad. Ik wist dat God van mij en van ons gezin hield. Ik voelde me heel dicht bij God.'

LIEFDEVOL DIENSTBETOON

Terwijl de twee zusters herinneringen ophalen aan hun belevenissen als zendeling, is het wel duidelijk dat de Heer ze rijkelijk zegent voor hun inspanningen. 'Toen ik als zending naar mijn eerste stad ging,' zegt zuster Pálínkás, 'keken mijn collega en ik in onze agenda, en er stond niets in. Ik zei: "O nee! Wat moeten we nu?" Maar we gingen erop uit en hard aan het werk. Ik heb geleerd dat we, als er een dag in onze agenda openstaat, kunnen zeggen: "Geen probleem; we gaan drie of vier lessen geven." Dan smeken we de Heer of Hij ons in dat rechtvaardige verlangen wil helpen.

Ik heb geleerd dat de Heer, als wij het in oprecht geloof en met een oprechte bedoeling vragen, ons ermee zal helpen, zolang het met zijn wil in overeenstemming is.

De grootste beloning is de vreugde die je voelt als je ziet dat iemand zijn leven verandert en zich laat dopen. 'Ik kan niet uitleggen hoe blij ik tijdens mijn zending was met mijn eerste dopeling,' zegt zuster Pálínkás. 'Ik voelde me alsof ik vleugels had, zo gelukkig was ik. Het was zo heerlijk om te weten dat die persoon lid van de kerk van de Heer ging worden – iemand waar ik en veel andere leden van konden leren.'

Volgens deze zusters is de verkondiging van het evangelie in Hongarije zowel een begin als een einde. 'Door het evangelie kunnen wij Hongaren een nieuw begin maken,' zegt zuster Pálínkás. 'We hebben de kans om God, zijn evangelie en ook onszelf te leren kennen. Sommige mensen hadden het gevoel dat ze zich van iedereen moesten afzonderen, dat ze niet van elkaar konden houden. Misschien komt daar nu een einde aan.'

'Door het evangelie worden er dikke muren geslecht en gaan er poorten open,' zegt zuster Nagy. 'In de loop van de jaren hebben we muren opgetrokken om ons te beschermen tegen de dingen die in ons leven zouden gaan gebeuren, en liefde en broederschap ontbraken. Maar door het evangelie kunnen we poorten openen naar liefde en dienstbetoon.' □

DE KRACHT

Tamara Leatham Baily en Christie Giles

ILLUSTRATOR: DILEEN MARSH

Hebt u ooit geluisterd naar een lied waarbij de tranen u in de ogen sprongen? Of dat uw voeten op de maat bewogen, zonder dat u dat zelf in de gaten had? Heeft u ooit luidkeels een lied gezongen in een denkbeeldige microfoon terwijl u werd toegejuicht door een onzichtbaar publiek? Ons leven is vol muziek, en iedere noot en ieder vers heeft invloed op ons, soms ten goede, soms ten kwade.

'Door middel van muziek kan de mens zich subtieler en krachtiger uitdrukken dan door het gesproken woord. Muziek kan worden gebruikt om te verheffen en te inspireren, of om te verlagen en af te breken' (*Priesthood Bulletin*, augustus 1973, blz. 3).

Muziek kan boosheid of irritatie verzachten. Of zij kan de oorzaak zijn van frustratie en spanning.

Muziek kan de Geest in je huis uitnodigen – of zij kan Hem verjagen.

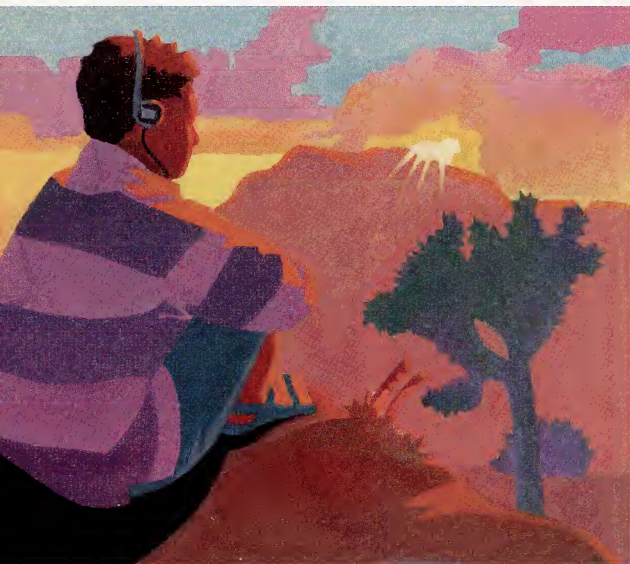
Muziek kan een bron van inspiratie zijn. Veel kunstenaars luisteren naar muziek terwijl ze scheppend bezig zijn en ze voelen dat hun werk erdoor verbetert. En onderzoek heeft aangetoond dat zachte klassieke muziek het onthouden van de leerstof bevordert. (Probeer het vóór je volgende belangrijke examen!)

Anderzijds kan muziek ook verkeerde gedachten veroorzaken. Je zou kunnen tegenwerpen: 'Maar ik luister niet naar de tekst.' Onderzoek heeft aangetoond dat menselijke hersenen automatisch alles wat zicht- of hoorbaar is in zich opnemen. Teksten op muziek kunnen vooral van invloed zijn als ze ongemerkt het selectiemechanisme van de hersenen passeren en zonder dat je het weet in het onderbewustzijn worden opgeslagen.

WELKE MUZIEK?

Het is niet altijd gemakkelijk om te weten naar welke muziek je kunt luisteren. Om erachter te komen in hoeverre jouw muziek van invloed is op je gevoel en je geest kun je jezelf de volgende vragen stellen:

- Heb ik, toen ik naar deze muziek luisterde, gemerkt dat er bij mij van binnen iets veranderde? De Geest geeft ons vaak aanwijzingen door middel van gevoelens. Let eens op welk gevoel de muziek bij jou teweegbrengt. Ons

VAN MUZIEK

gevoelsleven vertoont altijd een golfbeweging; het is dus heel normaal om je af en toe een beetje teerneergeslagen te voelen. Maar het is niet gezond als muziek maakt dat je je voortdurend gedeprimeerd, gefrustreerd of boos voelt. Opbouwende muziek maakt dat je je omgeving 'licht' en hoopvol bekijkt. Muziek die afbreekt geeft je een 'donker' en gedeprimeerd gevoel.

- *Worden er in de tekst woorden gebruikt die ik zonder bezwaar bij familie en vrienden zou bezigen? Zou je je op je gemak voelen als je deze muziek beluisterde samen met iemand die je respecteert, zoals je seminarieleerkracht, je moeder, of je bisschop?*

- *Hanteert de groep die de muziek maakt dezelfde normen als ik?* Denk aan de naam, de hoes van de plaat, de videoclip, het optreden en de kleding van de groep. Ben je onder de indruk van de zaken die ze vertegenwoordigen? Hoe gedraag je je, in werkelijkheid of in gedachten, als je luistert naar de muziek van die groep? Welke uitwerking heeft het op anderen om je heen? Is de muziek er oorzaak van dat je gedachten, daden of gevoelens tegen de leringen van Christus indruisen?

EEN ANDERE 'TOONSOORT'

Als je besloten hebt om voor je muziek een andere norm aan te leggen,

zijn hier een paar aanwijzingen om het gemakkelijker te maken:

- *Zorg voor goede kwaliteit.* 'Waarom kijk je je verzameling niet eens goed door?' vroeg ouderling Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf. 'Houd alleen het beste. Wees selectief in waar je naar luistert en wat je zelf ten gehore brengt. Het wordt een deel van jezelf' (Ensign, januari 1974, blz. 27).

- *Houd vast aan je normen.* Als je jezelf eenmaal normen hebt gesteld, laat dan zelfs geen fragmenten toe van muziek die daar niet mee strookt. President Spencer W. Kimball heeft gezegd: 'Het ligt dan ook voor de hand dat men positief en beslist ver van het grondgebied van de duivel moet blijven' (Het wonder der vergeving, blz. 242).

- *Praat met je ouders over muziek.* Als je ouders zich zorgen maken over de muziek die jij beluistert, praat dan met ze over de normen die jij voor muziek hanteert. Vraag ze hoe zij hun muziek kiezen en probeer om tot gezamenlijke normen te komen. Luister naar hun muziek, en vraag ze om naar jouw muziek te luisteren.

- *Zorg dat de Geest aanwezig kan zijn.* Vul, nu je het slechte hebt uitgesloten, je verzameling aan met het goede. Zorg dat de Geest aanwezig kan zijn door de Schriften te lezen en door gebed. Luister dan naar muziek die daar iets aan toevoegt.

- *Vergroot je keuzemogelijkheden.* Als

je geen goede muziek kunt vinden in de stijl waarnaar je gewend bent te luisteren, probeer dan iets nieuws. Goede muziek is te vinden in elke categorie van jazz tot reggae tot klassiek, en verscheidenheid maakt je muzikale smaak interessanter.

- *Luister goed.* Hoor je, als je naar een concert bent geweest, nog hoge fluittonen in je oren en heb je moeite om zachte geluiden te horen? Als dat zo is, zou het kunnen zijn dat je gehoor slechter wordt. Door geluid boven 100 decibel gaan de hartjes in het binnenoor, die het geluid naar de zenuwen transporteren, plat liggen. Die hartjes komen gewoonlijk weer in de normale stand terug, maar als ze herhaaldelijk aan harde geluiden worden blootgesteld, kunnen ze voorgoed plat blijven liggen. Rockconcerten produceren vaak meer dan 120 decibel, maar kop telefoons zijn nog erger. Het is dan alsof je het mondstuk van een brandslang in je gehoorgang plaatst en de kraan opendraait. Probeer de muziek zachter te zetten en gebruik oordopjes tijdens een concert.

- *Denk eraan dat het kiezen van goede muziek zegeningen met zich meebrengt.* 'Want Mijn ziel schiept behagen in het gezang des harten; ja, het gezang der rechtvaardigen is een gebed tot Mij, en het zal met een zegening op hun hoofd worden beantwoord' (Leer en Verbonden 25:12). □

Zoveel hou

A watercolor-style illustration of a young boy with short brown hair and a friendly smile. He is wearing a blue t-shirt with a rainbow-colored stripe near the bottom. His arms are outstretched to the sides, palms facing forward. The background is a soft, painterly sky with white and light blue clouds, and a hint of a landscape below.

Vier jaar – en hij leerde me een van de belangrijkste waarheden van het hele universum.

LaDawn Risenmay

ILLUSTRATOR: DILLEEN MARSH

Ik zat lekker lui in een gemakkelijke stoel een tijdschrift te lezen toen mijn broertje van vier de kamer binnenkwam met zijn armen boordevol speelgoed. Normaal gesproken zou ik tegen hem gezegd hebben dat hij in zijn eigen kamer moest gaan spelen, omdat hij te luidruchtig was en ik daarna alles zou moeten opruimen. Maar omdat ik wist dat hij dat niet wilde, besloot ik geen gevecht aan te gaan wat ik waarschijnlijk toch niet zou winnen.

Hij deponeerde zijn speelgoed midden op de vloer en begon te

ik van je

spelen, en bij het oprapen van elk van zijn speelgoedbeesten maakte hij het bijpassende geluid. Ik lachte, waarop hij een pruillip trok.

'Kom hier, Blake,' riep ik terwijl ik mijn tijdschrift neerlegde. Hij klom op mijn schoot. Ik knuffelde hem en zei: 'Ik hou van je' en gaf daarmee onbewust het startsein voor zijn lievelingsspelletje.

'Ik hou nog meer van jou,' beweerde hij, terwijl hij mij knuffelde.

'Niets daarvan! Ik hou meer van jou!' zei ik op gebiedende toon, terwijl ik hem steviger vastpakte.

Hij liet zich van mijn schoot glijden. 'Zoveel hou ik van je,' zei hij terwijl hij zijn armen zo breed mogelijk uitspreidde, daarbij knorrend van inspanning.

Ik spreidde mijn armen uit en zei: 'Nou, ik hou zoveel van je,' en dat was meer, omdat mijn armen bijna twee keer zo lang waren als de zijne.

'Ik hou van je zoveel als deze hele kamer.'

Ik antwoordde daarop: 'Ik hou van je zoveel als dit huis.'

'Ik hou van je zoveel als de hele wereld.'

'Ik hou van je zoveel als het hele

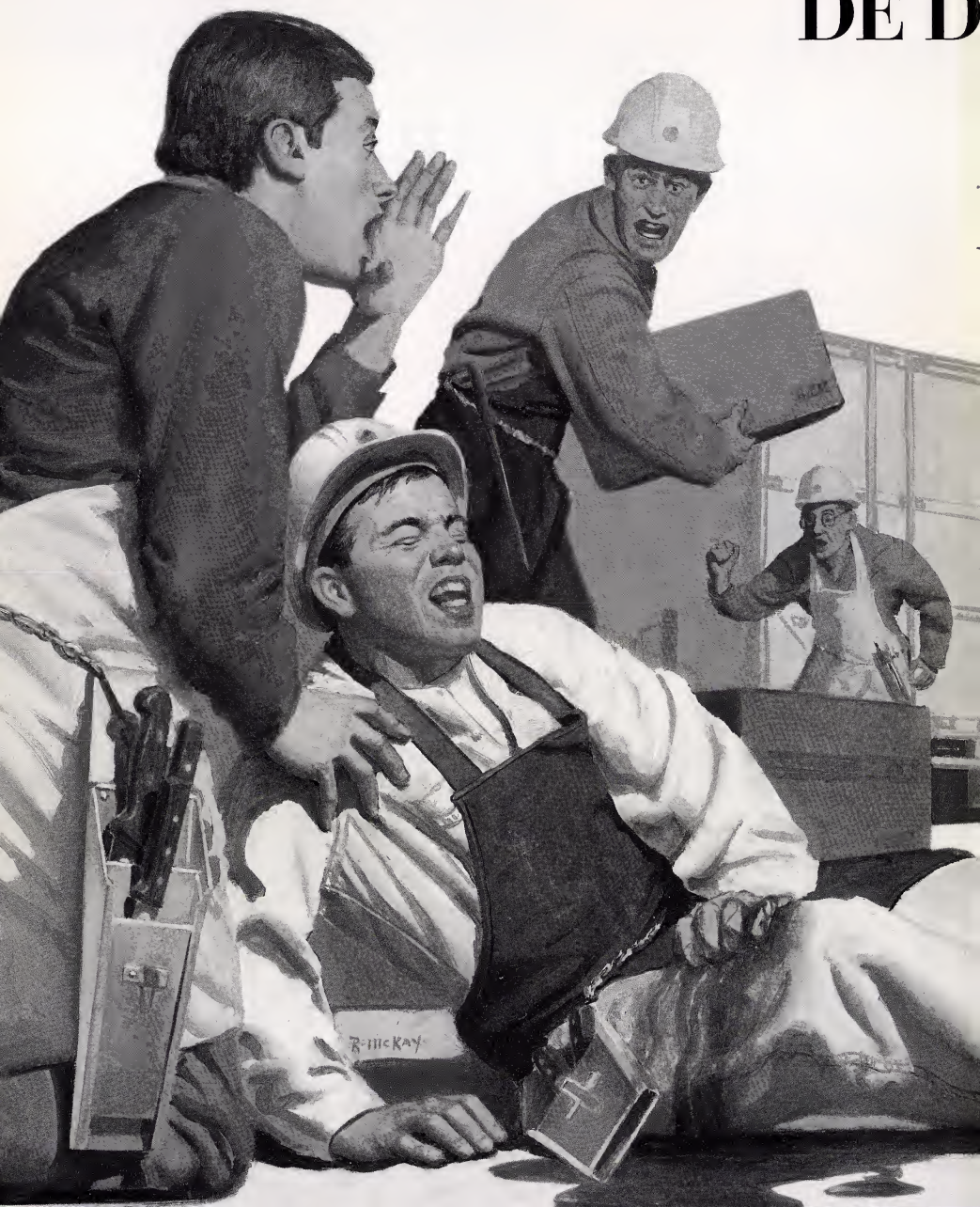
universum!' Ik dacht dat ik gewonnen had omdat hij niet wist wat het universum is.

'Ik hou van je zoveel als Jezus,' zei hij zelfverzekerd.

Ik moest glimlachen. Hij had gewonnen. ik wist dat ik daar niet tegenop kon. Ik vroeg hem om een kusje en dat gaf hij – een lekkere natte op mijn wang.

Ik was niet verbaasd dat hij er wel aan gedacht had en ik niet. Het schijnt dat velen onder ons vergeten wat zonnestraaltjes zo goed weten: dat Jezus Christus van ons houdt. □

DE D

UISTERNIS EN DE MAAN

Frank Outcalt

Op 10 januari 1969 veranderde mijn leven plotseling.

Ik was absoluut niet van plan geweest om er verandering in te brengen. Ik was niet actief in de kerk, en ik rookte en dronk veel. In feite was het met mij zover gekomen dat ik me niet in staat voelde om te functioneren zonder alcohol. Ik genoot van het gezelschap van de andere drinkers, en de alcohol verdoofde mijn zintuigen, waardoor het gemakkelijker leek om de moeilijkheden van het leven het hoofd te bieden.

Maar op die dag in januari heb ik mijn leven snel aan mijn geestes- oog voorbij zien gaan. Op mijn werk sneed ik met een groot mes het zwoerd van plakken bacon af en sneed per ongeluk diep in mijn dij. Ik maakte aanstalten om naar de deur te lopen, probeerde ondertussen mijn riem met snijgereedschap af te doen, maar viel flauw voordat ik het voor elkaar had. Collega's droegen me naar buiten

naar het laadplatform, legden me in de bestelbus van het bedrijf en brachten me vliegensvlug naar het ziekenhuis. Ik verloor heel wat bloed en een man die ook achterin was gaan zitten, drukte de wond dicht.

Halverwege het ziekenhuis reden we over een oneffen gedeelte met treinrails, en hij viel om. Tegen de tijd dat hij weer op de been was en mij weer kon helpen, waren we er allebei zeker van dat ik zou sterven. Hoewel ik bij bewustzijn was, kreeg ik het verschrikkelijk koud. Ik voelde en zag dat er duisternis over me kwam, en ik werd heel bang.

Ik ga dood, besefte ik. Ik dacht aan mijn vrouw en kinderen. Ik kan nu niet dood gaan. Ik heb nog teveel te doen.

Op dat moment besloot ik dat ik, als ik gespaard zou blijven, mij zou bekeren en mijn leven op orde zou brengen. Ik voelde dat de kou in mijn lichaam onmiddellijk veranderde in een geruststellende warmte. De duisternis week, en ik viel zachtjes in slaap. Later hoorde ik dat ik op de operatietafel een aantal malen bijna gestorven ben,

maar de doktoren wisten mij en mijn been te redden.

Toen ik die avond wakker werd, zag ik dat de maan door het raam scheen. Ik huilde toen ik dacht aan mijn tweede kans. Ik voelde een sterke behoefte om te bidden – een vreemd gevoel voor mij. Ik kon niet knielen, maar ik stortte mijn hart uit voor mijn hemelse Vader. Ik bedankte Hem voor alles wat Hij mij had gegeven en voor zijn geduld en barmhartigheid.

Met de hulp van mijn vrouw die mij steunde en een uitstekende bisschop bracht ik ongedachte veranderingen in mijn leven aan. Na mijn ontslag uit het ziekenhuis ging ik met mijn gezin naar de kerk. Ik bestudeerde de Schriften en las ook andere boeken van de kerk.

Ik werd tot priester geordend en daarna tot ouderling. Later gingen we met ons gezin naar de tempel, waar we voor tijd en eeuwigheid aan elkaar verzegeld zijn.

Nog meer zegeningen volgden. Mijn vrouw die geworsteld had met kanker, reumatische koorts en diverse andere gezondheidsproblemen, voelde zich beter dan in jaren het geval geweest was. Ik had het grootste deel van mijn leven gesukkeld met mijn gehoor. Na veel vasten en bidden onderging ik een operatie waardoor mijn gehoor voor het grootste deel herstelde.

Mijn hele leven werd vrediger, prettiger, meer de moeite waard. Hoe meer ik leerde en groeide, des te meer bad ik om God te bedanken voor het fortuinlijkste ongeluk van mijn leven. □

ILLUSTRATOR: ROBERT A. MCKAY

De liefde van

Jan T. Molloy

Ze hebben me in mijn roeping gesteund, en ik heb gemerkt van hoeveel waarde de zustershulpvereniging is voor elke HLD-vrouw.

Eerst dacht ik dat de bisschop een grapje maakte. Ik? ZHV-presidente? Ik was niet getrouwd, en ik vroeg me af wat ik de vrouwen in mijn wijk te bieden had. Maar de bisschop glimlachte vriendelijk en verzekerde me dat onze hemelse Vader wilde dat ik die functie ging vervullen.

In de week daarna was ik verdoofd. Er leek niets tot me door te dringen. Maar toen ik de volgende zondag mijn naam hoorde noemen en toekeek hoe de leden hun hand opstaken om me te steunen, voelde ik de mantel van de roeping over mijn schouders vallen. Vanaf dat moment begon voor mij de mooiste geestelijke reis van mijn leven.

Ik kwam in 1969 bij de kerk. Daarvoor was ik een katholieke non geweest. Ik was dankbaar voor mijn roeping als seminariëleerkracht. Zes maanden later werd ik geroepen als presidente van de OOVJV in mijn wijk.

Zeventien jaar lang heb ik voornamelijk in de organisatie van de jongevrouwen en het jeugdwerk gewerkt, behalve gedurende twee periodes waarin ik lerares evangelieeer was.

mijn zusters

In januari 1988 kreeg ik een roeping in de zustershulpvereniging als raadgeefster voor het onderwijs in mijn wijk in Takapuna (Nieuw-Zeeland). Ik merkte al gauw dat ik mijn zusters in de zustershulpvereniging veel te bieden had – en zelfs nog meer van ze kon leren.

Het was een stimulans voor me om volwassenes les te geven en om de geest van deze vrouwen te voelen, die in hun verschillende omstandigheden hun eigen strijd te leveren hadden. Ik besepte dat de lessen van de zustershulpvereniging op ieder lid betrekking hadden. Zelfs de lessen over huwelijk en gezin waren gebaseerd op essentiële evangeliebeginselen die ik als ongetrouwde zuster nodig had. De zustershulpvereniging werd belangrijker voor me dan ik had gedacht.

Toch was die roeping slechts een eerste stap naar wat zou volgen. Anderhalf jaar later luisterde ik naar de zegen waarmee ik werd aangesteld tot presidente van de zustershulpvereniging. Ik wist dat er veel werk te doen was om de zusters op te beuren en te versterken. Veel van die zusters hadden een andere culturele en economische achtergrond dan ik. Ik wilde vooral de zusters die niet regelmatig naar de kerk kwamen, motiveren om weer helemaal actief te worden en vreugde te vinden in de volheid van het evangelie.

Bijna direct na mijn aanstelling voelde ik me zelfver-

zekerder dan ooit tevoren. Mijn medegevoel nam aanmerkelijk toe. De Heer vergrootte mijn mogelijkheden, en ik voelde dat ik met zijn hulp alles zou kunnen volbrengen wat Hij van me vroeg. Toen ik de zusters thuis ging bezoeken, groeide mijn liefde voor hen.

Ik leerde geduld als ik naast oudere en zieke zusters zat te luisteren naar hun moeilijkheden. Een lieve zuster van in de tachtig vertelde me, terwijl de tranen over haar wangen liepen, dat ze geen zin meer had in breien of haken. Haar hele lichaam deed pijn, en de dagen en nachten waren lang en verdrietig.

Een jaar later zat ik naast haar bed in het ziekenhuis haar hand vast te houden en haar magere arm te strelen. Terwijl zij moeite moest doen voor iedere ademtucht, smeekte ik onze hemelse Vader om haar uit haar vreselijke lijden te verlossen als dat zijn wil was. Veel zusters in de wijk hadden haar hun liefde laten voelen terwijl kanker haar lichaam verwoestte; wij verlangden allemaal naar vrede voor haar.

Achteenveertig uur later blies zij de laatste adem uit, en wij hebben samen gehuild. Wij konden ons voorstellen hoe blij ze was toen ze een nieuw leven begon, vrij van aardse zorgen.

Toen ik die laatste avond bij haar zat, wist ik dat haar leven, zelfs in haar vreselijke lichamelijke toestand, toch nog een doel had – niet alleen voor haarzelf, maar ook voor ons. Hoe zouden wij kunnen leren onze tijd en liefde te geven als er niemand was die dat nodig had?

Er waren lieve zusters in onze wijk die niets meer konden zien en die door anderen voorgelezen en op de hoogte gehouden werden. Er waren zusters met verminderd gehoor die geen volledig profijt hadden van de lessen en de toespraken

die tijdens de diensten op zondag gehouden werden. Toch bleven veel van die zusters komen omdat ze verlangden naar de kameraadschap en de liefde die ze in de kerk vonden.

Ik merkte dat het geven van mijn tijd geen opoffering voor me was. Menige zaterdag werd ik wakker met het gevoel dat er een zware last op mij drukte. Wat zou ik die dag graag vrij nemen, thuis blijven en zwelgen in mijn eigen zorgen! Soms werd die druk me bijna teveel. Maar altijd als ik naar een ziekenhuis reed of iemand in nood thuis bezocht, raakten mijn eigen zorgen op de achtergrond en kreeg ik weer een gevoel van vrede. Ik werd er dan nogmaals aan herinnerd dat de Heer ons op grootse wijze zegent als wij offeren om een helpende hand naar iemand uit te steken.

Ik vond het heerlijk om te voelen wat een eenheid er onder de zusters van mijn wijk bestond. Te midden van onze verschillen in achtergrond, interesse en cultuur voelden we ons verbonden en verenigd in onze liefde voor elkaar.

Ik ben dankbaar voor de inspiratie die ik kreeg als ik probeerde te voorzien in de behoeften van anderen. De ideeën vloeiden me toe, en als ik probeerde die ideeën uit te voeren en bad om leiding, kreeg ik meer licht en kennis. Het was een ervaring die me nederig heeft gemaakt. Ik voelde dat ikzelf geestelijk groeide en rijper werd.

Het geweldigste wat ik als presidente van de zustershulpvereniging ervaren heb, was dat ik meer liefde ben gaan voelen dan ik ooit daarvoor ervaren had. Ik weet dat de Heer mijn vermogen tot liefhebben en geven heeft vergroot, en dat gevoel ben ik niet kwijtgeraakt. Nooit eerder heb ik zo hard gewerkt en heb ik zoveel vreugde in een roeping gevonden. De zustershulpvereniging heeft mijn leven veranderd. □

Scott Snow, Het gezin van Lehi vertrekt uit Jeruzalem

Nephi, hier op de voorgrond, heeft opgeleerd dat de mensen in Jeruzalem zijn vader, Lehi, wilden doden, omdat hij zich uitsprak tegen hun slechte daden. 'En de Here beval mijn vader (...) de wildernis in te rekken en zijn gezin met zich te nemen. (...) en hij reisde in de wildernis met zijn gezin, bestaande uit mijn moeder Sarah en mijn oudere broeders Laman, Lemuel en Som' (Zie 1 Nephi 1:19-20; 2:2-5).

Het stadje Alice Springs is de poort tot de wilde, ongerepte bush-bush van Australië. Maar voor de HLD-jongeren die daar wonen, is de kerkelijke gemeente de poort tot het evangelie en het geluk dat daar uit voortvloeit. (Zie 'Alice Springs', blz. 10.)

